VANDAAG

NED.ANTILLEN

* Kleyn pleit voor gebruik gezuiverd water Klein Hofje p.3
* VBC vindt import- vervanging geen oplossing p.7

SPORT

* Beljavski wint schaak- toernooi p.6

CO KLEYN ...taak...

ARUBA

* Internationale telefoon- verbinding hersteld p.1
* Mogelijk geen rechts- vervolging voor carnavals- moord p.5

INTERNATIONAAL

* Aquino spreekt dreiging staatsgreep tegen p.1

Preke: **Abraham: Mr Sandman bring me a dream...**

Amigoe

103E JAARGANG — NO.: 259

ZATERDAG 8 NOVEMBER 1986

Nieuws in vogelvlucht

DEN HAAG — Premier Lubbers en minister Van den Broek zullen tijdens hun bezoek aan Moskou, op 20 en 21 november een ontmoeting hebben met partijleider Gorbatsjov, zo is vrijdag in Den Haag van gezaghebbende diplomatieke zijde vernomen.

*****

COLOMBO — Aan de noordwestkust van Sri Lanka zijn 17 stoffelijke overschotten aangespoeld naar wordt aangenomen van Tamilvluchtelingen die uit India terugkeerden. Dit heeft de Srilankaanse regering in Colombo meegedeeld.

*****

DEN HAAG — Nederland zal zich er niet tegen verzetten als de Wereldbank later deze maand besluit Chili een kwart miljard dollar te lenen. Wanneer 25 november moet worden gestemd zal ons land zich naar Amerikaans voorbeeld van stemming onthouden, zo werd in Den Haag vernomen.

*****

DEN HAAG/PARAMARIBO — Het Surinaamse leger, dat eerder deze week aanvallen aankondigde tegen de groep-Brunswijk in de dorpen Langatabbetje en op Stoelmanseiland, is kennelijk van plan op grotere schaal te opereren. Donderdag werden inwoners van nog eens 3 dorpen in O-Suriname opgeroepen hun woonplaats te verlaten.

*****

DEN HAAG — Het Nederlandse Rode Kruis zal medicijnen naar Suriname sturen. Het komt hiermee tegemoet aan een verzoek van haar Surinaamse zustervereniging. De medicijnen, ter waarde van 70.000 Antilliaanse gulden, zullen via Rode Kruiskanalen in het gehele land worden gedistribueerd.

*****

WASHINGTON — Amerikaanse zwarten en vrouwen zijn een lobbycampagne begonnen om invloed uit te oefenen op het programma van de Democratische partij voor de presidents- verkiezingen in 1988. Zowel de zwarten als de vrouwen beroepen zich erop de doorslag te hebben gegeven bij de winst van de Democraten bij de Senaatsverkiezingen van afgelopen dinsdag.

*****

WASHINGTON — De werkloosheid in de VS heeft in oktober 7 procent van de beroepsbevolking bedragen, hetzelfde percentage als in de maand ervoor. Er waren de afgelopen maand 8,2 mln Amerikanen zonder werk.

*****

LONDEN — De kans is groot dat de Britse regering ook het staalconcern British Steel Corporation zal privatiseren indien ze na de komende verkiezingen aan het bewind blijft. Dit antwoordde premier Thatcher vrijdag op schriftelijke vragen uit het parlement.

*****

KARLSRUHE — Drie Westduitse zakenlieden zijn onlangs gearresteerd op verdenking van spionage voor de DDR. Dat heeft het Westduitse Openbaar Ministerie bekendgemaakt. Een van de verdachten werkte sinds begin 1985 voor het Oostduitse ministerie van Staatsveiligheid. Volgens een woordvoerder van het OM zouden de mannen geen belangrijke informatie hebben doorgegeven.

*****

WASHINGTON — In een kamer van hotel Marriott Key Bridge in Arlington in de VS staat Virginia is een verre verwant van de koninklijke familie van Saudi- Arabië, de 33-jarige Bandar Bin Abdullah Bin Fahad Al-Feisal, gewurgd. Al-Feisal, die al 8 jaar in de VS woonde, bezocht daar familie- leden. De politie heeft geen aanwijzingen.

*****

WARSCHAU — De wouden in Polen worden bedreigd door een ecologische catastrofe als gevolg van de schadelijke stoffen die de industrie in de atmosfeer loost. Zo concludeert de staatsraad van milieu- bescherming. Al meer dan 650.000 hectare bos is bezig af te sterven, en als er niets gebeurt, zal tegen 1995 meer dan de helft van alle bossen met een oppervlakte van 4,5 mln hectare ditzelfde lot ondergaan.

*****

VELSEN — Zeven medewerkers van Hoogovens hebben het recordbedrag van 21.000 Ned gulden ontvangen voor hun idee. Ze ontwierpen een methode om materiaalverlies tegen te gaan. In de 61 jaar dat de ideeenbus bestaat keerde Hoogovens 650.000 gulden uit voor bijna 9.000 voorstellen. De hoogte van de beloning is een vast gedeelte van de jaarlijkse besparingen die door de vondst worden behaald.

WILLEMSTAD — Alhoewel in het kader van de dengue- bestrijdings- actie, controleurs van de GGD al in Otrabanda de ronde deden, blijft een leegstaand pand, op de hoek van de Gravenstraat en de Zaantjes- steeg, onverminderd een broedplaats voor niet alleen de Aedes Aegyptimug, waarvoor de grootscheepse eilandelijke schoonmaak- actie werd opgezet, maar ook voor andere ongedierte vormen. Het pand, waarvan sinds korte tijd het eiland- gebied de eigenaresse is en waarvoor kennelijk restauratieplannen bestaan, is door het vuil dat zich daarin verzamelde, de reden dat buurtbewoners, ondanks inspanningen van hun kant om van ongedierte gespaard te blijven, daar toch voortdurend door geplaagd worden.

Duizenden mijnwerkers staken in Z-Afrika

JOHANNESBURG — Duizenden zwarte mijnwerkers hebben vrijdag het werk neergelegd in de Kinross- goudmijn, waar bij een brand in september 177 mijnwerkers om het leven kwamen. Volgens de mijndirectie is 70 procent van de arbeiders in staking gegaan, maar de vakbond spreekt van een totale staking.

Een woordvoerder van de vakbond van zwarte mijnwerkers verklaarde dat de stakers eisen dat drie onlangs ontslagen vakbonds- functionarissen weer in dienst worden genomen. De stakers willen met name dat de mijndirectie het ontslag ongedaan maakt van de regionale vakbondsleider van de Num, Eric Vala. Deze vakbonds- leider zou zijn ontslagen wegens zijn activiteit voor de Num. De mijndirectie voert volgens de vakbond een gerichte actie tegen vakbonds- activisten, die de afgelopen tijd de veiligheids- situatie in de mijn ter discussie hebben gesteld.

Een woordvoerder van de mijn verklaarde dat de directie vrijdag nog onderhandelingen wilde beginnen met de Num.

MILITAIR KADER ZOU "OPERATION GOD SAVE THE QUEEN" VOORBEREIDEN

''Paraatheid strijdkrachten is routine-maatregel''

Aquino verwerpt geruchten over op handen zijnde coup

MANILA — De Filipijnse president, Corazon Aquino, is ondanks hardnekkige geruchten in haar land over een op handen zijnde coup, niet van plan af te zien van haar voor volgende week voorgenomen bezoek aan Japan. Zij verklaarde daarover gisteren met minister van Defensie, Juan Ponce Enrile te hebben gesproken. Deze had haar toegezegd, aldus Aquino, alles te zullen doen om te voorkomen dat tijdens haar afwezigheid een coup plaatsvond. Dat desondanks het leger in staat van paraatheid werd gebracht, deed de president af als een "routine- maatregel". Dat gebeurde al sinds februari elk weekeinde, voerde ze tijdens een gesprek met journalisten aan.

De Filipijnse strijdkrachten werden al eerder tijdens verblijf in het buitenland van het staatshoofd in staat van paraatheid gebracht. In de beslissing dat ook nu weer te doen, werd zij gesteund door de stafchef van het leger Fidel Ramos, bracht Aquino naar voren. De president, die maandag een vier dagen durend bezoek aan Japan begint, verwierp geruchten, als zou deze maatregel zijn ingegeven om te voorkomen dat aanhangers van Enrile, die in het Filipijnse kabinet bekend staat als een tegenstander van het beleid van Aquino, haar afwezigheid zouden aangrijpen om te trachten de macht in het land over te nemen.

Met Enrile, die zich kort geleden in het openbaar zeer kritisch over haar beleid uitsprak en haar ervan beschuldigde de besprekingen met de communistische opstandelingen veel te zachtzinnig aan te pakken, sprak zij gisteren over die geruchten, maakte ze vandaag tegenover verslaggevers bekend. "Ik heb hem gevraagd mij te verzekeren dat er niets gebeurt wanneer ik in Japan ben, en hij heeft gezegd, dat hij zijn best zal doen", aldus Aquino. Ook stafchef Ramos zou, zo meldden twee Filipijnse kranten, een aantal gesprekken met Enrile hebben gevoerd, om hem ervan te weerhouden een staatsgreep te plegen, maar de strekking van deze berichten werd van officiële zijde tegengesproken.

Stafchef Ramos waarschuwde op zijn beurt gisteren in Manila, waar de geruchten dat sommige militairen links georiënteerde leden van de regering opzij zouden willen schuiven, onverminderd aanhielden, voor elke poging de regering- Aquino, nog voor het op 2 februari volgend jaar te houden referendum over een nieuwe Grondwet, aan de kant te schuiven. De generaal gaf een dagorder uit, waarin hij de strijdkrachten gelast "onverwijld maatregelen ter verijdeling van het plan" te nemen. Hij waarschuwde verder "militaire avonturiers voor het inslaan van een dergelijke weg, omdat die bloedig en destabiliserend kan zijn". In het afgelopen weekeinde betuigde Ramos Aquino opnieuw zijn loyaliteit. Naar hij toen verklaarde, voegt het leger zich naar het beleid van de regering.

Tijdens een persconferentie zei gisteren Corazon Aquino met haar stafchef over de geruchten te hebben gesproken en Ramos daarbij duidelijk te hebben gemaakt, "dat hij zoiets niet moet laten gebeuren, omdat wij dan allemaal verliezers zouden zijn". Aquino legde er tevens de nadruk op dat ook Enrile, van wie bekend is dat hij er bij haar op aandrong om haar plannen om via onderhandelingen tot een bestand met de communistische opstandelingen te komen, op te geven, voorstander is van een bestand. Alhoewel de Filipijnse minister van Defensie recentelijk nog kenbaar maakte de voorkeur te geven aan een militaire beslechting van de burger- oorlog die al zeventien jaar in zijn land woedt, zei gisteren Aquino met klem, dat Enrile haar standpunt deelde, dat een bestand dringend geboden is in de guerilla, die in de afgelopen twee jaar aan 8.000 mensen het leven heeft gekost. "Enrile had geen bezwaar tegen onze oproep tot een staakt- het- vuren", was haar antwoord op de vraag naar commentaar op Enrile's opmerkingen in het openbaar, dat onderhandelingen over een bestand niet neerkomen op gesprekken over vrede, maar over oorlog.

Waar van officiële zijde de kans op een ophanden zijnde coup categorisch verworpen wordt, werd echter door een niet nadere geïdentificeerde functionaris binnen het presidentieel paleis in Manila verklaard, dat er vorige week al onder het hoger militair kader documenten rondgingen, met uitgewerkte plannen voor een eventuele staatsgreep, die de codenaam "Operation God save the Queen" zou dragen. Details van deze plannen zouden ook al bij een aantal Filipijnse kranten zijn doorgesijpeld. In Manila begint inmiddels evenwel steeds meer de overtuiging post te vatten, dat het militair kader in werkelijkheid niet met de voorbereidingen tot een coup bezig is, maar wel de geruchten daaromtrent de wereld in hielp. Het kader zou op deze wijze proberen de regering-Aquino onder druk te zetten om op kabinets- niveau een aantal wijzigingen door te voeren.

Gratis logies

WILLEMSTAD — Een patrouille ontdekte in de binnenstad een man die zich zeer verdacht gedroeg toen hij de politie- auto zag. De man werd aangehouden en bleek geen woon- of verblijf- plaats te hebben en de hele nacht door de stad te zwerven. Wel had de man een portemonnee met 720 dollar bij zich, maar hij kon niet vertellen waar dat geld vandaan kwam. De politie besloot hem logies te geven.

Nieuw Aids-virus ontdekt

WEST-BERLIJN — Assistenten van de Franse viroloog Luc Montagnier hebben in West-Afrika een tweede type van het Aids- virus gevonden. Naar Montagnier vrijdag op een internationaal Aids congres in West-Berlijn meedeelde, onderscheidt de genetische code van dit type zich sterk van het eerste virustype HIV, dat vroeger LAV/HTLV-III- virus werd genoemd.

Het nieuwe virus, dat Montagnier HIV type 2 noemde, veroorzaakt niet zulke ernstige Aids- ziekten als het eerste type. De tegen HIV 2 gerichte anti- lichamen zijn echter moeilijker te herkennen. Naar de mening van de viroloog zal het nodig zijn de proeven, die momenteel worden gebruikt om vast te stellen of iemand met het Aids- virus HIV in contact is geweest, moeten uitbreiden voor HIV 2.

'Fnuikend voor al stagnerende economie'

Bedrijfsleven in Z-Afrika valt apartheidspolitiek aan

JOHANNESBURG — De Afrikaanse Kamers van Koophandel en Industrie hebben vrijdag in een gezamenlijke verklaring aangedrongen op "de volledige afschaffing van rassen- discriminatie in alle geledingen van de Zuidafrikaanse samenleving". De verklaring volgde na een besloten zitting van het "topberaad" van 200 ondernemers en regerings- functionarissen.

De economische adviseurs van de Zuidafrikaanse president Pieter Botha hebben vrijdag gewaarschuwd dat de stagnerende economie van het land niet zal verbeteren, totdat hij met een duidelijk programma komt om de rassenwetten te hervormen en het rassengeweld te beëindigen. "Er is een algemene behoefte aan duidelijker aanwijzingen over de richting die moet worden gevolgd met de politieke hervormingen in het behoud van wet en orde", zo zei Botha's Economische Adviesraad in een rapport aan het "topberaad".

De afgevaardigden van de ondernemers- wereld stemden in met het rapport en waren van mening dat de wet die voorschrijft dat elk ras in een aparte woonwijk moet wonen, dient te worden afgeschaft. Dit is door woordvoerders gezegd na afloop van de besloten zitting. Botha heeft eerder gezegd dat deze wet niet tijdens zijn leven zal worden ingetrokken. In de ogen van de Economische Adviesraad dient Botha's hervormings- programma "voldoende geloofwaardig te zijn om effectief te zijn tegen de negatieve invloed van de bestaande politieke en veiligheidssituatie op de binnen- en buitenlanse economische vooruitzichten. Indien hierin geen verandering komt, is er een reëel gevaar dat Zuid- Afrika er binnen afzienbare tijd niet in zal slagen zijn financiële betrekkingen met de rest van de wereld te normaliseren", aldus het rapport.

De campagnes in het westen om economische strafmaatregelen te nemen tegen Zuid- Afrika als protest tegen het apartheidssysteem heeft de afgelopen zes maanden voor een sneeuwbaleffect gezorgd. Botha weersprak de beschuldigingen dat de regering draalt bij het doorvoeren van politieke hervormingen. "Noem me een land dat een kant- en- klare oplossing heeft gevonden langs grondwettelijke weg", zo zei hij. "De hervormingen die wij invoeren, de veranderingen die wij aanbrengen en de onderhandelingen die wij voeren, zullen door de regering worden geëffectueerd op een ordelijke en welovervogen wijze".

In Lusaka liet het verboden Afrikaans National Congres ANC weten dat het Zuidafrikaanse bedrijfsleven had gevraagd niet aan het beraad deel te nemen. Het schrijven dat was ondertekend door ANC-woordvoerder Tom Sebina benadrukte dat het zeer te betreuren zou zijn indien zakenlieden zich zouden laten gebruiken om het imago van de Zuidafrikaanse leiders op te poetsen.

Oorzaak lag op Curaçao

Internationale telefoon verbindingen hersteld

ORANJESTAD — Sinds gistermiddag laat is het weer mogelijk om vanaf Aruba rechstreeks met het buitenland te bellen. Uit beschikbare gegevens blijkt dat de storing, die vrij lang duurde en veel ongemak veroorzaakte, zijn oorzaak vond in de centrale van Vredenberg te Curaçao.

Niet minder dan achtentwintig uitgaande kanalen van Aruba werden hierdoor geblokkeerd. De stagnatie van het uitgaande internationale verkeer werd gisteren enigszins verlicht toen weer zes kanalen beschikbaar bleken. Personeel van de Setar was in regelmatig contact met personeel van de LRD op Vredenberg, aangezien via deze centrale de verbindingen voor Aruba lopen, waaruit ook weer eens duidelijk gebleken is hoe afhankelijk Aruba in deze nog van Curaçao is.

Ten stelligste sprak hoofd Setar, ing. Edwin Croes, de berichten tegen dat de storing op Aruba zou zijn ontstaan door slecht onderhoud van de installaties. Van de Setar- directeur wordt ook vernomen dat hard gewerkt wordt aan een eigen internationale centrale. Besprekingen zijn gaande met ITT en Philips. Midden deze maand wordt op Aruba een vertegenwoordiger van de Japanse maatschappij Nippo verwacht met de specificaties voor een grondstation. Ing. Croes verwacht dat voor eind van het jaar openbare aanbesteding kan worden gehouden en begin van volgend jaar de onderhandelingen voor de benodigde contracten worden afgerond.

Explosieven transport in handen Brunswijk

PARAMARIBO — De groep Brunswijk heeft vrijdag in het gebied ten oosten van Paramaribo een transport van chemicaliën en materiaal voor de aanmaak van explosieven onderschept.

De lading werd door een auto van het bauxietbedrijf Suralco, een dochteronderneming van de Amerikaanse Alcoa, vervoerd naar de mijn, waar veel springstoffen gebruikt worden om bauxiet te winnen. De diefstal had plaats in het dorpje Moengo op 90 km ten oosten van Paramaribo, het gebied waar de groep - Brunswijk voornamelijk opereert.

De autoriteiten hebben een beroep gedaan op de burgerij om mee te werken bij het opsporen van de verdwenen hoeveelheid explosieven.

Met tien procent

VAE vermindert olie-productie

NEW YORK — De Verenigde Arabische Emiraten, op vier na de grootste olieproducent van de OPEC, organisatie van olie - exporterende landen, zijn van plan hun olieproductie met 100.000 vaten per dag te beperken. Dat is vernomen van de kant van Amerikaanse bedrijven, die regelmatig zaken doen met de VAE.

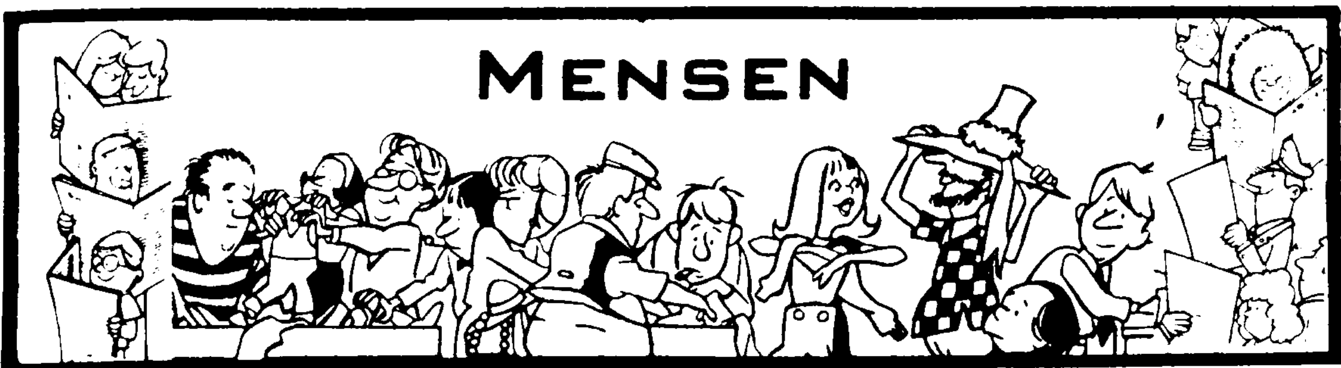
De VAE heeft door de OPEC een productie- plafond opgelegd gekregen van 950.000 vaten per dag. Tijdens de jongste OPEC - vergadering in oktober hebben de VAE beloofd zich aan dit plafond te houden. Destijds bedroeg de olie- productie van de VAE naar eigen zeggen 1, 05 miljoen vaten per dag.

Geruchten dat de VAE hun olie- productie zouden beperken, hebben de afgelopen dagen gezorgd voor een stijging van de olieprijzen en hebben voedsel gegeven aan speculaties dat andere OPEC - leden dit voorbeeld zouden volgen. Het besluit van de VAE is de eerste concrete stap van een OPEC - lid om de productie te beperken sinds de laatste vergadering. Met de vervanging van de olieminister van Saoedi-Arabië, Ahmed Zaki Jamani, is er opnieuw een sterke nadruk komen te liggen op het doen stijgen van de olie- productie. De nieuwe Saoedische olieminister, Hisham Nazer, heeft de OPEC opgeroepen te streven naar een olieprijs van achttien dollar per vat. De prijs van Brentolie, de toonaangevende oliesoort uit de Noordzee, steeg vrijdag met dertig cent tot 14,70 dollar.

Weinig verandering in koers van dollar

AMSTERDAM — De koers van de Amerikaanse dollar is vrijdag op de Europese valutamarkten nauwelijks veranderd. De officiële middenkoers van de Amerikaanse munteenheid werd in Amsterdam vastgesteld op 2,3325 gulden tegen 2,3365 gulden een dag eerder. De banken berekenen hun klanten nu 2,26 bij verkoop en 2,38 bij aankoop van de dollar.

Het Britse Pond Sterling sluit de winst van drie cent van donderdag, vrijdag grotendeels vast te houden. De officiële middenkoers bedroeg 3,3285 gulden tegen 3,3340 gulden een dag ervoor.

Op Aruba herdacht deze week PORFIRIO LACLE het feit dat hij 25 jaar geleden in overheidsdienst trad. De jubilaris is momenteel werkzaam als coördinator bij de SVB- Aruba. Uit handen van minister mr Mito Croes ontving de heer Laclé, in bijzijn van gezinsleden, de gebruikelijke enveloppe met inhoud en gelukwensen in verband met zijn jubileum.

* * * * *

De Franse diplomaat JEAN-PIERRE ANGREMY, beter bekend onder het pseudoniem Pierr- Jean Remy, werd onlangs onderscheiden met de romanprijs van de Academie Francaise, een van de belangrijkste in Frankrijk. De 49- jarige schrijver, die consul- generaal in Florence is, kreeg de prijs voor zijn roman "Une ville immortelle". Het boek verhaalt over de lotgevallen van een Franse consul in een stad die veel gelijkenis vertoont met Florence. Angremy, een van de vruchtbaarste hedendaagse auteurs in Frankrijk, schreef meer dan twintig romans, dicht- bundels en biografieën.

* * * * *

Tijdens een korte plechtigheid bij de Raad van Ministers, ontving gisteren hoofdagent van politie HUBERT ALBERTO, uit handen van minister van Justitie Leo Chance, het lands- besluit betreffende zijn bevordering tot onder- inspecteur. De nieuwe onder- inspecteur is sedert 1978 belast met de indertijd door minister Chance, ter persoonlijke beveiliging van de minister- president en van de overheids- gebouwen van het Fort Amsterdam, ingestelde Beveiligings- brigade van de Raad van Ministers. De bewindsman zei tijdens een korte rede, mede namens zijn collega- ministers, zeer voldaan te zijn over de wijze waarop de heer Alberto zich in al die jaren van zijn taak gekweten had.

* * * * *

Op initiatief van de Nederlandse Bond van Oudstrijders en het Veteranen Legioen Nederland, wordt speciaal voor de nabestaanden van GEALLIEERDE SOLDATEN komende zondag een herdenking gehouden op het Brits oorlogs- kerkhof in het Limburgse Venray. Een gezelschap van vijftig nabestaanden van deze soldaten werd daarvoor uitgenodigd naar Nederland te komen. Voor oorlogs- weduwen die nog nooit het graf van hun man in Venray hebben bezocht, is de trip kosteloos. De anderen hoeven slechts de reiskosten in Groot- Brittannië te betalen. Alle overige kosten worden door de bond en het Veteranen Legioen gedragen. In Britse bladen werd een tijdje geleden een oproep aan de nabestaanden gedaan, die een stroom aanmeldingen opleverde van zowel soldaten als nabestaanden van de gesneuvelden. Voor sommigen is het de eerste en laatste mogelijkheid het graf van echtgenoot, vader of broer te bezoeken.

* * * * *

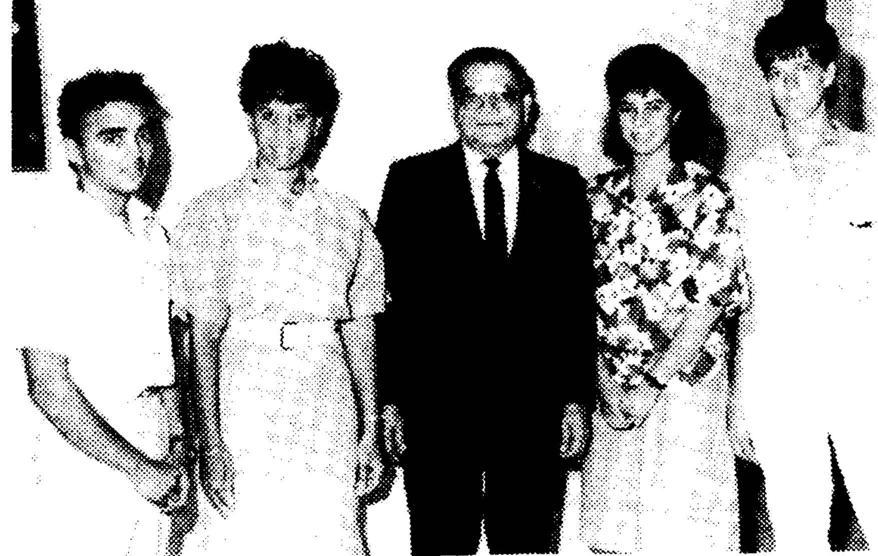
Een ongeschilderde versie van de beroemde RIETVELD-STOEL bracht onlangs bij een veiling in het veilinghuis Christie's in Amsterdam ruim 100.000 Antilliaanse guldens op. Dat is een wereld- record bij Christie's voor een 20-ste eeuws Nederlands meubelstuk. De stoel, die rond 1913 door Rietvelds meubelmaker A. van de Groenekan werd gemaakt en die beschouwd wordt als het prototype van de bekende rood- blauwe stoel, werd gekocht door een Amerikaanse kunst- handelaar. Het oude record van Christie's stond ook op naam van een Rietveldstoel, en wel de Birza- stoel, die in mei voor ongeveer 75.000 Antilliaanse guldens door het Stedelijk Museum werd gekocht.

* * * * *

Filevorming in het verkeer in de buurt van de Nederlandse Brienenoord- brug, vormt dagelijks voor dermate veel vertraging, dat heel wat gehaaste automobilisten, die er bitter weinig voor voelden lang in een file te moeten doorbrengen, de VLUCHT-STROOK op dat traject als een soort extra rijbaan begonnen te gebruiken. Een gebruik waarmee weer de Nederlandse politie allerminst gelukkig was en waartegen de politie bij de Brienenoord- brug dan ook een speciale actie ondernam. Dat leverde hem op één dag maar liefst zeventig automobilisten op, die op de bon werden geslingerd wegens het rijden op de vluchtstrook. Gerichte acties van een dergelijke aard, verzuchtte een agent, zijn de enige manier om dit verschijnsel de kop in te drukken.

* * * * *

Het nieuwe bestuur van de KIWANIS KEY CLUB van het Colegio Arubano, bracht deze week een beleefdheids- bezoek aan gouverneur van Aruba Felipe Tromp. Het bestuur, bestaande uit voorzitter G. Boekhoudt, J. Rutgens, A. Richardson en M. Harms, ontving bij die gelegenheid van gouverneur Tromp gelukwensen in verband met het tien- jarig bestaan van de Kiwanis Key Club.

* * * * *

De oprichter van de inmiddels twintig jaar oude rock-groep PINK FLOYD, de bassist Roger Waters, wil de groep ontbinden en vroeg dat dan ook aan bij een rechtbank in Londen. Waters, leider en voornaamste songschrijver van Pink Floyd, nam dat besluit omdat hij meent dat de band "creatief op dood spoor beland is" en hij "de integriteit en reputatie van de groep" wil behouden. De andere leden van de groep, Dave Gilmour en Nick Mason werden daarvan op de hoogte gesteld. Die schijnen echter van plan om samen met Rick Wright, die veel met de band speelde, hun toekomstplannen te gaan bespreken en lijken er bovendien de voorkeur aan te geven Pink Floyd voort te zetten. Waters, die zegt het overgrote deel van de jongste elpees te hebben geschreven, vroeg ontbinding van de groep aan om "zijn belangen te beschermen", zei een woordvoerder.

* * * * *

ROKERS hebben het niet makkelijk en lijken met de dag meer terrein te verliezen tegen het overal ter wereld fanatiek oprukkende veld van niet- rokers, die weigeren nog langer tot passief mee-roken te worden gedwongen. Werden de rokers om hun "bezigheid" de laatste jaren steeds vaker geweerd bij bepaalde gelegenheden en nam bijvoorbeeld in treinen het aantal rookcoupes drastisch af; in Noorwegen lijken zij ook in ziekenhuizen nu de sigaar te worden. In Trondheim althans wordt door het regionale ziekenhuis een dergelijk strikte anti- tabakscampagne gevoerd, dat niet- rokers daar voortaan, als onderdeel van de campagne, voorrang krijgen wanneer het om operaties gaat. Mensen die het roken niet kunnen laten, komen automatisch onderaan de wachtlijst te staan als zij deze slechte gewoonte niet ten minste dertig dagen voor de datum van de operatie opgeven. Een advocaat in Oslo, die regelmatig een rokertje opsteekt, trok zich deze kwestie inmiddels al aan. Hij bestudeert momenteel de gezondheids- wetgeving en de betreffende wetsteksten om na te gaan of de fundamentele gelijkheid van alle patiënten door de campagne eigenlijk niet wordt aangetast.

* * * * *

MARIA is in de zeer katholieke Braziliaanse staat Minas Gerais een dergelijk populaire voornaam, dat de kiesraad in die staat, toen het nieuwe stembiljetten uitreikte, een speciale rij moest maken voor vrouwen met de voornaam Maria. In Brazilië worden zulke biljetten namelijk op de voornaam uitgereikt en in Minas Gerais wonen niet minder dan 143.986 Maria's. De nieuwe biljetten zijn voor de verkiezingen van 15 november. De Maria's kwamen bij duizenden opdagen, maar moesten uren in de hete zon wachten omdat de ambtenarij haar tijd nam. De Maria's begonnen ongeduldig te worden en te roepen "Wij willen onze stembiljetten, verenigde Maria's, we shall overcome". Een lid van de kiesraad weet de vertraging aan de vrouwen zelf. "Helaas hebben de Maria's niet veel onderwijs gehad. Ze sluiten zich maar rij aan rij aan, zonder uit te zoeken of het de goede is", zei hij. "Wanneer de Maria's van de gegoede burgerij komen, zal het wel vlugger gaan".

* * * * *

In het groot- hertogdom Luxemburg is het nu ook VROUWEN mogelijk op basis van vrijwilligheid te kiezen voor een loopbaan bij het leger, dat tot nog toe alleen uit mannen bestond. De vrouwen krijgen enerzijds dezelfde rechten en plichten als hun mannelijke collega's, maar mogen anderzijds niet kiezen voor indeling bij gevechts- eenheden. Zij kunnen wel aan de slag in de gezondheids- dienst van de strijdkrachten, als instructeur en als chauffeur. Na een eerste periode van drie jaar kunnen ze in dienst van het leger blijven, of omzwaaien naar de politie, de douane of de posterijen. Het uitsluitend uit vrijwilligers bestaande leger van de Navolidstaat Luxemburg, heeft volgens voorlopige berekeningen behoefte aan ongeveer 50 vrouwen.

CURACAO AGENDA

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
8 november 1986 vanaf 08.00 uur t/m 10 november 1986 om 07.00 uur.
Dokter Olie, Spreekkamer: Marie Pompoen, tel.: 615265/615044; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 613121 b.g.g. 625822/625614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy-Tseng, Lutchman, Tseng, Rauchbaar, Braakman, Doran en mevr. Guerrero-Bakmeyer)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST
7 november 1986 vanaf 17.00 uur t/m 8 november 1986 om 07.00 uur
Dokter Goilo, Spreekkamer: Van Leeuwenhoekstraat, tel.: 624113; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 615958 b.g.g. 625822/625614.
9 november 1986 vanaf 00.00 uur t/m 10 november 1986 om 07.00 uur
Dokter Swart, Spreekkamer: Van Leeuwenhoekstraat, tel.: 624113; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 82367 b.g.g. 625822/625614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Goilo, mevr. Soliana-Tjin, mevr. Croes, Heerenveen, Nivillac, King, mevr. Rosales-Concession en mevr. Pablo)

DERDE DISTRICT BANDA ABAO
7 november 1986 vanaf 17.00 uur t/m 10 november 1986 om 07.00 uur.
Dokter Schellens, Spreekkamer: Barber, tel.: 641658/641605; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 641784 b.g.g. 625822/645614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero Duque en Spong).

* * * * *

NACHTDIENST ARTSEN: Patiënten van de artsen van Bandabao (3e distrikt) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren.
De patiënten van de andere medische distrikten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

* * * * *

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; de wacht hebben zuster Van Velthoven, tel.: 76728, pageboy 027-360 en zuster Hailand, tel.: 87944, pageboy 027-360.

* * * * *

DIERENARTS: Veterinaire Dienst, Parera, tel.: 614000.

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00/14.00-18.00 uur, tel.: 54300.

* * * * *

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

* * * * *

BOTICA BANDABAO: dagelijks geopend van 08.00-19.00 uur.

BOTICA'S (nachtdienst)
zaterdag
Otrobanda: Otrabanda, tel.: 625633.
Punda: Vredenberg, tel.: 613300.
zondag
Otrobanda: Sta. Maria, tel.: 80800.
Punda: Sta. Rosa, tel.: 77679.

* * * * *

VERLOF BEGRAFENIS
8 november: R.A. de Windt, Uteweg 53.
9 november: P.A.J.Scherptong, Winston Churchillweg 157E.

* * * *

DIVERSEN
ANTILLIAANSE GNOSTISCHE [...]GING
Brievengat: iedere woensdag- en [...]gavond om 19.30 uur te Jirajara[...] Centrum Devi Kundalini.
iedere woensdag- en vrijdagavo[...] 19.30 uur te **Openbare Basis[...] Brievengat.**
Bandabao: iedere donderdagavo[...] 19.30 uur gebouw Credit Union San[...]
Kanga: iedere woensdag- en za[...]vond om 19.30 uur te Centrum A[...] achter Kooyman.

* * * * *

ZONDAG
DIVERSEN
POMPSTATIONS (openingstijden: [...] 15.30 uur): Craz - De Ruyterkade; Isa[...]ja; Van der Dijs - Rio Canario; Ca[...] Gasparito; Coop. Transport - Colon; G[...] - Sorsaca; Galmeyer - Cerrito; de Lan[...] Rosa; Jansen - Sta. Maria; Mauricio [...] Helena.

* * * * *

EXPOSITIE: 16.00 uur opening e[...] van Jose Maria Capricone door mevr. Römer-De Vreese - Landhuis Bloem[...]

DIVI DIVI INTERNATIONAL: 12.0[...] «Gran Enkuentro Popular Kòrsou[...] Theater Cinelandia.

SONGFESTIVAL: 13.30 uur «Nos di [...] met deelneming van bejaarden van [...]chardus Tehuis en begeleiding van [...] Sta. Rosa - Ricardus Tehuis.

BRITANNIC CLUB: 10.00-14.00 uur [...] fair - terrein Casa Manita.

* * * * *

MAANDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 10.00-20.00 «Carla C» - vert. SELMA.

* * * * *

KERKDIENSTEN
PIETERMAAI (kathedraal): zat.: 19.0[...] zon.: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.
STEENRIJK (O.L. Vrouw van Altag[...] zat.: 07.00 en 19.00 uur; zon.: 08.00, [...] (charismatica) en 18.00 uur.
JANWE (H. Hart van Jesus): zat.: 19.00 zon.: 08.30, 12.00 en 19.00 uur (Ned.)
KORAAL SPECHT (Goede Herder): 18.30 uur; zon.: 06.00, 11.00 en 18.00
MONTAÑA (H. Dominicus): zon.: 0[...] 08.30 en 19.00 uur.
SERU GRANDI (Fuik): zon.: 17.00 uur
SANTA ROSA: zat.: 18.30 uur; zon.: 0[...] 09.00 en 18.30 uur.
ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): [...] 18.30 uur; zon.: 08.30 en 17.30 uur.
BRIEVENGAT: zat.: 18.30 uur; zon.: [...] en 18.00 uur.
GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw van [...] Carmel): zat.: 19.30 uur; zon.: 09.00 [...] en 18.00 uur.
SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatima): 18.00 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): 19.00 uur; zon.: 09.00 en 19.00 uur.
STA. MARIA: zat.: 18.30 uur; zon.: 0[...] 09.00 en 18.30 uur.
JANDORET (O.L. Vrouw van Goede R[...] zon.: 10.00 en 19.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: zat.: 18.00 zon.: 08.00 uur.
BARBER (H. Joseph): zat.: 19.00 uur; [...] 06.00 en 09.00 uur.
TERA KORA: zon.: 18.00 uur.
SOTO: zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 uur.
SAN WILLIBRORDO: zat.: 19.00 uur; [...] 17.00 uur.
WESTPUNT: (H. Petrus): zat.: 19.00 zon.: 08.30 uur.
HULPKERK LAGOEN (H. Johannes): [...] 10.00 uur.
WISHI (H. Teresita): zat.: 19.00 uur; [...] 06.00 en 18.00 uur.
CHARO (O.L. Vrouw van Coromoto): 19.00 uur; zon.: 08.00, 17.00 (Spaans[...] 19.00 uur.
KLOOSTER ALVERNA (Gouv. Lansbergeweg): zon.: 10.00 uur hoo[...] (Ned.); 16.00 uur (Papiamentu).
OTROBANDA
(Santa Ana): zat.: 19.30 uur; zon.: 08.0[...] 19.00 uur
(Santa Famia): zon.: 06.00, 09.00, 1[...] (Engels) en 19.00 uur.

* * * * *

PROTESTANTSE KERKDIENST[...]
VERENIGING PROTESTANTSE [...]MEENTEN
EBENEZER CHURCH: 09.30 uur m[...] Smith.
EMMAKERK: 09.30 uur ds Smith.
TAMARIJN: 09.30 uur ds Schaap.

* * * * *

GEREFORMEERDE KERK
(Arowakenweg 28)
09.00 en 17.00 uur ds J.Glas.
(Tebenkweg 7, Montaña)
08.30 uur ds J.Schreuder (Pap. dienst).
(Cubaweg 100)
09.30 uur ds O.W.Bouwsma (Pap. dien[...]

* * * * *

EVANGELISCHE BROEDERGEMEEN[...]
MORAVIAN CHURCH
(Goeroeboeroeweg, Mundo Nobo)
zaterdagavond 19.00 uur zangdienst.
zondagmorgen 09.30 uur preekdienst.
(Emmy Berthold Kleuterschool, S[...]sant)
zondagavond 18.00 uur Pap. dienst.

* * * * *

Amigoe
UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank nv
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank nv

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000
Directie:
I.M.Ph. de Maayer-Hollander.
Antillean News Holding NV.
Hoofdredactie:
Laureen Ravelli-Schenk (adj.)
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Hanneke van Kouwen, Paul de Windt, Monique van Meerwijk, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie:
Viola Bernardus en Janny Naaldijk.
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur; zaterdag 07.30-10.00 uur.

Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór vier uur binnen zijn of op dezelfde dag vóór elf uur.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Nassaustraat 110.
Tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN
Correspondent:
Gerard Van Veen, Postbox 118, tel.: 24427.
Abonnement en advertenties:
Popular Agencies,
SMTC Building, Illidge Road 38,
Tel.: 22737.
Losse nummers: Papergarden, Food Centre, Shipwrecks Stores in: Frontstreet (opposite Holland House), Great Bay Hotel, Little Bay Hotel, Mullet Bay Hotel, Papertrip Julianaluchthaven en Boekhandel Van Dorp/Eddine.

SABA:
Correspondente:
Ruth Hassell, tel.: 2299.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster/Correspondente:
mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

DEN HAAG:
CORRESPONDENT:
Frans Kok (tel.: 070-614911).

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT:
Frans Croes (fotograaf).

MIAMI:
medewerker: David Serphos, 1420 Southeast Bayshore Drive 306, Miami Florida 33131 (tel.: 3055798622).

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint NV
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo NV, tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Noord Saliña.

Losse nummers 50 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NAƒ.80,15 per maand (luchtpost) of NAƒ.24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN
zaterdag
21.00 uur *Spacecamp* (alle leeft.); 24.00 uur *Baby Blue* (18 jr.).
zondag
19.30 uur *Cobra* (ƒ.10,- per auto); 21.30 uur *Space Camp* (alle leeft.).

* * * * *

TELECURAÇAO
ZATERDAG: 17.30 Telefiesta; 18.30 Studiosport; 19.30 Panoramiek; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Carrousel; 21.30 Estreno: «Honky Tonky Freeway»; 21.55 Kombinashon; 22.00 vervolg Estreno; 23.30 Sluiting.

ZONDAG: 16.45 Kombinashon; 17.00 Sala di konsierto; 18.00 Telepatria; 19.00 Weight Watchers program; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Oh Madeleine; 21.00 Dynasty; 22.00 Moda ku Mylene; 22.30 Triangulo: «Yeyo Calderon»; 23.00 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden)

* * * * *

Heer Bommel en de Volvetters

door Marten Toonder

1036 — Het eerste ogenblik heerste er een verslagen stilzwijgen. De strak gespannen lasso draaide langzaam rond en het aanééngesnoerde groepje zag het landschap en de hut traag wentelend langs zich trekken.

Tenslotte werd de akelige stilte verbroken door brigadier Snuf, die een poosje had nagedacht. "Ik geloof nooit, dat die journalist dit heeft gedaan!" zei hij. "Dat ventje heeft een klein posttur. En wij met z'n drieën vormen toch een aardig vrachtje! Te zwaar voor hem zou ik zo zeggen!"

"Heel juist!" zei de journalist Argus, die juist uit de oude hut kwam. "Spierkracht is niet mijn sterkste kant! Nee, voor mij is het breinwerk het voornaamste! Ideetjes bedenken en zo, u kent dat!"

"Maak me los!" loeide de commissaris. "Maak me los!"

"Helaas, dat kan ik niet doen!" zei Argus. "Men verwacht me op de krant en ik ben al te laat, vrees ik!"

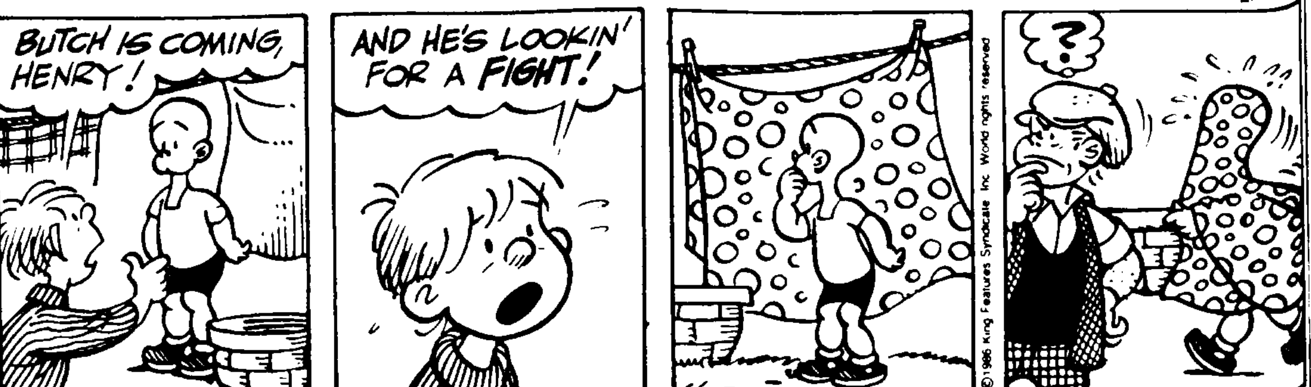
"Ik arresteer je!" riep Bulle Bas. "Sla die schurk in de boeien, Snuf!"

"Kom, kom!" zei Argus. "Dat meent u niet, commissaris. Ik heb niets kwaads gedaan! Ik hou mij aan de wet, en nu moet ik gaan, hoor! Goede middag, samen!" Hij nam beleefd zijn petje af en stapte weg.

"Hij heeft gelijk", mompelde Snuf, "we hebben geen reden hem te arresteren en bovendien geloof ik niet, dat ik het zou kunnen. Ik hang hier maar zo'n beetje!"

Terwijl de commissaris wild aan het touw begon te trekken, slaagde Tom Poes er in zijn arm wat losser te maken en uit de zak van Bulle Bas een zakmesje te halen.

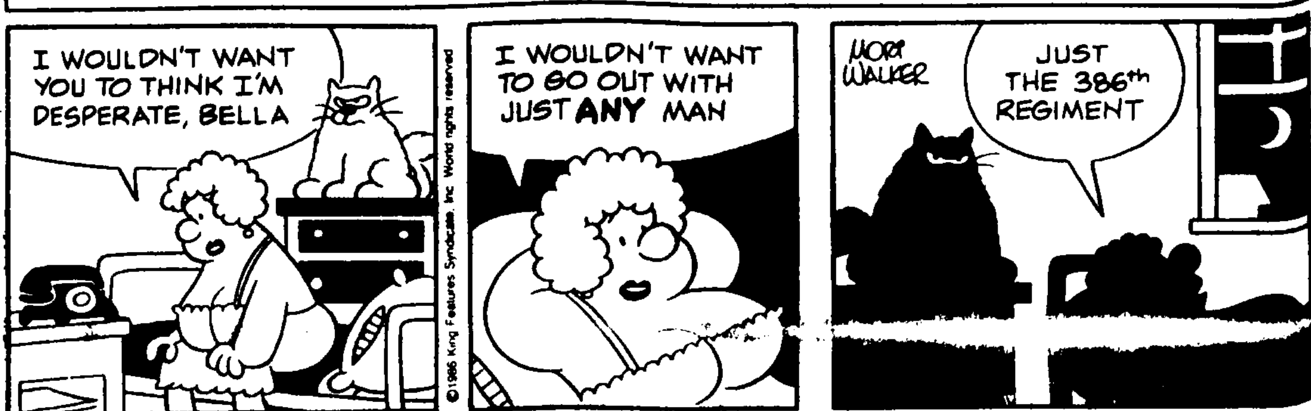
HENRY ® By Dick Hodgins

BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

BOUW VERPLEEGHUIS GEPAARD MET HERSTRUCTURERING INTRAMURALE ZORG

Overheid wil vinger in de pap bij stichtingen

Overkoepelend orgaan onder GGD belast met toewijzing patiënten

WILLEMSTAD — Met de bouw van een nieuw verpleeghuis zal het beleid van de intramurale instellingen geherstructureerd worden. Zo wordt een overkoepelend orgaan ingesteld onder leiding van de GGD dat de toewijzing van patiënten op individuele wijze gaat bepalen aan de hand van opname- en ontslag-indicaties. Daarbij wordt een verplichte rapportage aan de overheid ingevoerd voor wat betreft de minimale gegevens die de overheid nodig heeft om dit beleid te bepalen. Dit zal naar alle waarschijnlijk tot gevolg hebben dat de diverse stichtingen op Curaçao van verzorgende instellingen hun statuten moeten wijzigen om het eigenzeggenschap dat zij nu hebben, te veranderen in medezeggenschap van de overheid.

Zoals bekend is er veel te doen geweest over de bouw van een nieuw verpleeghuis op Curaçao. Al in 1984 werd een overeenkomst gesloten tussen de Stichting Verpleeghuizen Curaçao en de vertegenwoordiger van Nederland voor ontwikkelingshulp aan de Nederlandse Antillen ter medefinanciering voor de bouw en inrichting van een verpleeghuis te Groot Piscadera. De vertegenwoordiger ging accoord met het verzoek en de Nederlandse bijdrage zou 75 procent van benodigde ruim acht miljoen gulden bedragen. In het najaar 1985 kwamen deskundigen van de GGD echter tot de conclusie dat in het kader van de ontwikkelde beleidsvoornemens en de te verwachten bezuinigings- maatregelen een nader onderzoek en heroverweging moest plaatsvinden waarop het project een halt werd toegeroepen.

FRUSTREREND

Ondanks protest van de Stichting Verpleeghuizen Curaçao werd een werkgroep in het leven geroepen die het project nogmaals onder de loep nam. De fricties die daarbij ontstonden, zijn inmiddels uit de weg geruimd, zo beaamden gistermiddag zowel Frank Gressman van de Stichting als gedeputeerde Lucille Wout tijdens een persconferentie. Gressman noemde het weliswaar een "frustrerende situatie" maar met een "happy end".

De plannen zijn inmiddels drastisch gewijzigd: de werkgroep "Herstructurering Sehos en Verpleeghuis" heeft binnen een aantal maanden een advies aan de overheid gepresenteerd waaruit blijkt dat er een beddenoverschot bestaat; een onvoordelige verdeling van de bedden is en daardoor een onevenwichtige toewijzing van het personeel; er ernstige defecten in de organisatie zitten en de diverse zorggebieden onvoldoende op elkaar zijn afgestemd. "Dit heeft niet alleen een nadelig effect gehad op de kwaliteit van de intramurale zorg, maar ook nog verontrustende kostenstijgingen teweeg gebracht, hetgeen gezien de negatieve economische ontwikkelingen meer dan ooit een krachtige aanpak noodzakelijk maakt", aldus concludeerde de werkgroep.

BEDDENBESTAND

Naar aanleiding van dit advies is besloten dat het totale beddenbestand gereduceerd dient te worden. Naar adviseur dokter Saleh gistermiddag uitlegde, liggen er momenteel vele patienten in het Sint Elisabeth Hospitaal of in andere verzorgende instellingen die daar niet thuishoren maar om bijvoorbeeld sociale omstandigheden als patient aangehouden worden. Bovendien is er geen of nauwelijks samenwerking tussen de diverse instanties, hetgeen met zich mee brengt dat patienten niet worden overgebracht naar die instelling waar zij thuishoren.

Het ziekenhuis zal daarom geherstructureerd worden: een nieuwbouw van een zogenaamde "Advanced Care Hospital" met een capaciteit van ongeveer 150 bedden waarbij het bestaande beddenbestand in het ziekenhuis gereduceerd zal worden tot ongeveer 300 bedden. Het nieuw te bouwen verpleeghuis zal dan zo'n 160 bedden moeten krijgen terwijl het Sanatorium naar alle waarschijnlijkheid wordt opgeheven. Naar gedeputeerde Wout verklaarde zal het Sanatorium tijdens de bouw van het verpleeghuis en de herbouw van het hospitaal een soort bufferfunctie krijgen. Wat er daarna met dit pand gebeurt, is nog niet bekend.

CONTROLE

Met deze maatregelen wordt een evenwichtiger verdeling van bedden bereikt, zo meent de werkgroep, hetgeen gepaard kan gaan met een logische verdeling van het personeel. Hiermee is men er echter nog niet, zo blijkt uit het advies van de werkgroep: de interne organisatie van de drie instituten moet aan een ernstige studie onderworpen worden om de doeltreffendheid en de doelmatigheid binnen de instellingen te waarborgen. "De werkgroep is van oordeel dat de intramurale instellingen hun beleid moeten afstemmen op het algemene beleid voor gezondheidszorg van de overheid en dat tevens de overheid voldoende ruimte moet krijgen om haar controlerende taak naar behoren uit te oefenen en dit laatste vanwege de gewenste kwaliteit en de kosten", aldus het advies.

Om hiertoe te komen dient een "overkoepelend orgaan" ingesteld te worden met multidisciplinaire participatie, welk orgaan onder leiding moet komen van de GGD. De instellingen zullen dan verplicht gesteld worden tot rapportage aan de overheid van minimale gegevens die door de overheid ten bate van haar beleid als noodzakelijk moeten worden beschouwd. Momenteel moet er vaak nog steeds "asjeblieft" gevraagd worden om gegevens te krijgen, aldus de gedeputeerde die dit onzin vindt. Zeker gezien het feit dat een groot deel van de patienten in de diverse instellingen door de overheid bekostigd wordt en gezien het feit dat de overheid de uiteindelijke verantwoordelijkheid heeft voor de algemene gezondheidszorg.

TOESCHOUWER

De overheid zal dan ook participatie moeten krijgen in de besluitvorming met betrekking tot het beheer binnen de instellingen. "De overheid kan met betrekking tot dit zorggebied niet meer de rol van toeschouwer blijven spelen of in het beste geval de rol van betaler, maar dient ruimte te krijgen om gevolg te geven aan haar verantwoordelijkheid met betrekking tot deze sector van de gezondheidszorg."

Terwijl inmiddels al een commissie is ingesteld die voor 1 januari met een voorstel moet komen ter aanpassing van de statuten van de Stichting Verpleeghuizen Curaçao en tot een beheersovereenkomst moet komen tussen de overheid en de stichting, zal ook het beleid van de diverse andere stichtingen aangepast moeten worden. Of dit direct een wijziging van de statuten nodig maakt, is nog niet bekend. Duidelijk maakte gedeputeerde Wout gistermiddag wel dat de overheid staat op medezeggenschap in de instellingen. Het verpleeghuis, waarmee in januari wordt aangevangen en medio 1988 wordt opgeleverd, zal de spil moeten worden van de intramurale zorg op Curaçao.

Culturele middag in centrum Lagun

WILLEMSTAD — Op zondag 9 november organiseert het "Sentro di Formashon" op Lagun een cultureel programma met optredens van de folkloristische groep "Los Angeles", de groep "Kaska di Kokolishi", "The New Dancers" en "The Untouchable". De entree voor deze culturele middag is gratis.

Kleyn bij ingebruikname Klein Hofje

Gezuiverd rioolwater moet gebruikt worden

WILLEMSTAD — Hoewel men milieu- vervuiling op elke wijze dient te bestrijden en het zuiveren van afval- water daarbij belangrijk is, moet er wel iets nuttigs met het gezuiverde water gedaan worden.

Zo verklaarde aannemer Co Kleyn van Betonbouw gistermiddag bij de officiële ingebruikname van de door zijn bedrijf gebouwde waterzuiverings- installatie te Klein Hofje. Hoewel hij zei dat iedereen en ook de aannemer trots kan zijn met het project en de manier waarop het uiteindelijk is uitgevoerd, had Kleyn enige kritiek. Hij vond het belangrijk dat er geen ongezuiverd water in zee meer wordt geloosd. Niet alleen uit oogpunt van het toerisme, of vanwege het gevaar van dengue is een effectieve bestrijding van vervuiling volgens hem nodig, maar vooral terwille van een schoon milieu voor de mensen zelf. Als het een kwestie van mentaliteit is dat men het eiland minder schoonhoudt dan vroeger zal er daar zijns inziens iets aan gedaan moeten worden.

Zo moet men onkruid langs de straten niet alleen weghakken maar ook uitroeien, dienen 'cups' en papier om de twee weken in plaats van zes maanden te worden verwijderd, moeten "snacks" verplicht worden de omgeving op te ruimen en moet men gebouwen onderhouden, herstellen en verfen. Daar hoort ook het zuiveren van afval- water bij, aldus Kleyn. De vraag is volgens hem nu wat er dan met het gezuiverde water gedaan moet worden, want na een systematisch begin met het zuiveren van afvalwater is dat de volgende bladzijde. Het gezuiverde afval water is zijns inziens best bruikbaar, en er zijn mooie waterdichte vijvers gebouwd om het in op te slaan, waaruit blijkt dat men het niet in de grond wil laten wegzakken zoals men met regenwater achter dammen doet. Een vervolg- project is volgens Kleyn dan ook noodzakelijk, en men moet het water hoe dan ook voor land- en tuinbouw gebruiken.

"De kritiek dat je met het gezuiverde water niet bepaalde (blad)groenten en fruit kan kweken is waarschijnlijk terecht, maar doe er dan iets anders mee, kweek er andere groenten of fruit mee," aldus de aannemer. Volgens hem kan men denken aan het gebruik door de hotels in de buurt als spoelwater voor de toiletten en voor de sierplanten. Ten denken valt volgens hem aan de beplanting van het Rif, de tuinen te Julianadorp, de Savaan, Jan Doret enzovoorts. Het gezuiverde water is zijns inziens te kostbaar als product om zomaar te laten weglopen, en er moet iets mee gedaan kunnen worden. "Eilands- overheid, aan U de taak om er iets van de maken," aldus Kleyn.

Evaluatie nadat het donderdag Dok ingaat

Abraham wil toch Bonaireaans zand geven en schip gebruiken

WILLEMSTAD — Wanneer de Volvox Delta aanstaande donderdag het Dok in gaat voor onderhoud wordt de hele zandoperatie geëvalueerd om te kijken of Curaçao nog meer neemt. Daarvoor wil men de laatste lading bij wijze van proef bij Bonaire halen, nu minister Jopie Abraham, na het proces gezien te hebben, toch hiertoe bereid is en het schip naderhand wil gebruiken voor werkzaamheden aldaar.

Abraham belegde gistermiddag een persconferentie waarin hij inging op zand- problematiek tussen Bonaire en Curaçao. Volgens de minister waren hem veel onterechte verwijten gemaakt, als zou hij anti- Curaçao zijn en te emotioneel te hebben gereageerd door te weigeren het schip zand te laten opzuigen bij Bonaire. "Ik heb uit rationele overwegingen en aan de hand van de adviezen van onze deskundigen een besluit genomen," aldus Abraham. Hij erkende dat er op een gegeven ogenblik een communicatiestoornis was tussen de Bonaireaanse gedeputeerden Crestian en Winklaar. Terwijl Winklaar, op basis van de adviezen van de Bonaireaanse marien- biologische deskundigen Newton en Hensen, zei bezwaren te zien tegen de plannen, begreep Crestian blijkbaar dat er geen onoverkomenlijke bezwaren waren en gaf hij dit door aan het Bestuurscollege van Curaçao.

Abraham sprak daarna zelf met Winklaar en de deskundigen, die lieten weten dat de gevolgen voor de koralen en mogelijk zelfs de Bonaireaanse stranden niet te overzien waren, en dat er daarom een onafhankelijke buitenlandse deskundige instantie moest worden ingeschakeld om die te bestuderen alvorens toestemming kon worden verleend. Gezien dat advies zei Abraham het toebrengen van schade aan de natuur en daarmee het duiktoerisme van Bonaire niet op zijn geweten te willen hebben. Hij erkende ook boos te zijn geweest over het feit dat tijdens de vergadering van de ministerraad waar hij, naar hij verklaarde vanwege gebrek aan plaats op de vluchten naar Curaçao na de Regatta, niet bij kon zijn in de rondvraag besloten werd toestemming te geven voor de zandwinning bij Bonaire, zij het onder voorwaarde dat het BC van Bonaire accoord ging.

Dat zijn daarop volgende verklaringen aan de media dat de zandwinning bij Bonaire niet doorging daardoor wat emotioneel klonken ontkende Abraham niet, maar hij benadrukte dat zijn redenering puur zakelijk was aan de hand van de hem verstrekte Bonaireaanse adviezen. Die beslissing, dat het zuigen van zand op die plaats geen doorgang kon vinden zonder een onafhankelijk onderzoek, kreeg gedeputeerde Angel Salsbach de volgende dag van het Bonaireaanse BC te horen. Abraham zei nog te hebben voorgesteld het schip een kleine lading te laten opzuigen in een vergelijkbare situatie bij Curaçao, zodat de Bonaireaanse deskundigen een beeld konden krijgen van hoe het in zijn werk gaat. De haast achter het project en de onzekerheid over de gevolgen waren volgens de minister de belangrijkste redenen voor het negatieve advies.

Het schip was nog niet aanwezig zodat men zelf kon kijken hoe het werkt, en men wilde onder die omstandigheden het risico niet lopen van een snelle beslissing die catastrofale gevolgen zou kunnen hebben. Het had allemaal anders kunnen lopen, als men de door hem voorgestelde "test" bij Curaçao had kunnen uitvoeren. Men moest echter direct beslissen omdat Bonaire de "enige" mogelijkheid zou zijn, terwijl nu blijkt dat bij Curaçao voldoende zand is. Abraham zei het gebeurde te betreuren, het name nu het proces hem inderdaad onschadelijk lijkt. Hij zei daarom het Bestuurscollege te hebben voorgesteld om te kijken of het schip toch niet op Bonaire gebruikt kan worden. Dit omdat het opzuigen van zand bij de Noordkant toch enigzins riskant schijnt te zijn en men een lading minder per dag kan halen dan het geval zou zijn bij Bonaire, waardoor het iets duurder uitkomt.

Dit weekeinde hoopt hij dat reeds een beslissing genomen is hierover, zodat men toch nog Bonaireaans zand voor Curaçao kan komen halen. Daarnaast gaat een commissie op Bonaire uitzoeken wat daar zoal nodig is voor de stranden, onder andere bij "pink beach". Ook zou het schip eventueel kunnen worden ingeschakeld om zand weg te halen bij de "roll on roll off" pier van Bonaire, die wegens verzanding nauwelijks gebruikt kan worden. Bekeken zal worden wat de mogelijkheden zijn om het schip wanneer het uit het Dok komt op Bonaire te gebruiken, en hoe men de financiering kan regelen. Abraham zei te hopen dat Curaçao het aanbod om alsnog Bonaireaans zand te komen halen aanvaardt, en ook als men het hier niet meer nodig heeft zal Bonaire gebruik van het schip evalueren. Abraham ontkende dat Bonaire nu alleen zand aanbiedt om het schip te kunnen gebruiken. Het is volgens hem een gebaar naar Curacao toe, om aan te tonen dat men nooit tegen het project geweest is maar gewoon twijfels had over de schade aan het milieu.

Naar project- leider Adriaan "Dutch" Schrier liet weten, zal men wanneer het schip donderdag in het Dok gaat het hele zandproject evalueren. Hoewel hij niet verwacht dat er dan al 150 duizend kubieke meter aan wal gespoten is zal het niet veel minder zijn, en heeft Curaçao waarschijnlijk voldoende voor het nieuwe strand en verbetering van de andere stranden. Aan de hand van de gemaakte kosten, een inventaris van de behoeften voor overige stranden en evaluatie van mogelijk commercieel gebruik van het zand zal men dan bepalen of er nog meer wordt gehaald. Curaçao heeft, ook als men meer wil, feitelijk geen behoefte aan het Bonaireaanse zand, aldus Schrier, omdat er net een nieuwe bank gevonden is die meer dan voldoende biedt. Toch wil hij graag de laatste lading voordat het schip het Dok ingaat bij Bonaire halen, om de deskundigen en bestuurders daar zelf te laten zien wat het schip kan en dat het onschadelijk is voor het milieu. Eventueel gebruik van het schip op Bonaire, Aruba of andere eilanden in de buurt die interesse hebben zal op puur commerciële basis geschieden, zo zei hij, en met zand betalen of zo iets dergelijks is er niet bij.

WILLEMSTAD — Gedeputeerde Angels Salsbach, belast met de Dienst Openbare Werken verrichtte gistermiddag de officiële ingebruikname van de waterzuiverings- installatie te Klein Hofje. Het project van 7,5 miljoen gulden omvat naast het biologisch zuiveren van een belangrijk deel van het rioolwater van het land de productie van natuurlijke mest uit het slib en het opwekken van eigen electriciteit met methaangas.

Sterrit van Radio Korsou FM

WILLEMSTAD — Ter afsluiting van de viering van het tweede lustrum van Radio Korsou FM wordt een sterrit georganiseerd onder de titel "Kareda di Tesoro" op zondag 9 november. Hierbij kan met de bezienswaardigheden van het eiland ontdekken waarmee punten worden verkregen, hetgeen weer prijzen kan opleveren.

De sterrit eindigt met een feestelijke prijsuitreiking in het Hofje Brakkeput Mei-mei met optreden van een lokale muziekgroep en DJ's van Radio Korsou FM. De prijzen die te winnen vallen zijn onder andere: retour- ticket naar Amsterdam en Sto Domingo, een stereo- set en een gasfornuis. Men kan zich inschrijven bij het radiostation aan de Bataljonweg 7. Volassenen betalen 15 gulden en kinderen tot 15 jaar betalen vijf gulden inschrijfgeld. Elke tiende inschrijver krijgt het vendien een cadeau

Zielige verhalen blijken smoesjes

WILLEMSTAD — Personen met smoesjes als "een familielid is overleden en ik heb geen geld voor de begrafenisondernemer" of "ik heb geen geld voor gasoline en moet een ziek familielid naar de polikliniek rijden" schijnen de laatste tijd nogal wat onschuldige mensen op te lichten. De politie waarschuwt iedereen dan ook niet te gemakkelijk in deze val te trappen en de naam van de oplichter trachten te achterhalen, zodat de politie ingeschakeld kan worden.

Ban Topa in Huize Welgelegen

WILLEMSTAD — Het bejaarden- tehuis Huize Welgelegen organiseert op zondag 9 november een "Ban Topa". Deze begint om elf uur 's orgens met verschillende attracties waarbij ook de produkten te koop worden aangeboden, zoals handenarbeid- produkten en lekkere hapjes.

Voor de kinderen en de volwassenen worden verschillende activiteiten en spelletjes op touw gezet, terwijl er de hele dag muziek is en een dansgroep zal optreden.

Franse oorlogsboot bezoekt Curaçao

WILLEMSTAD — De oorlogsboot "Enseigne de Vaisseau Jacoubet" die te Brest (Frankrijk) gestationeerd is, zal Curaçao van 14 tot 17 november bezoeken. Aan boord van dit schip, dat onder bevel staat van commandant Lefèvre, bevinden zich zeven officieren, 39 onderofficieren en 46 bemannings- leden.

NMB directeur Kemp

Kapitalisatie van schulden is uitkomst voor Brazilië

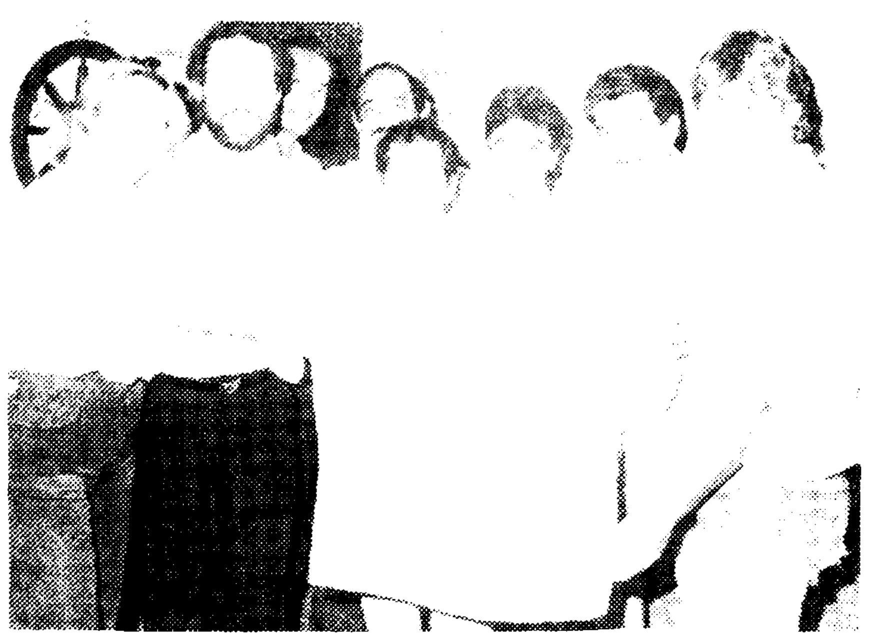
AMSTERDAM — In 1984 en 1985 hebben internationale banken voor een miljard dollar aan vorderingen op Brazilië verkocht aan buitenlandse bedrijven die wilden investeren in dat land. Wanneer men dit bedrag afzet tegen de totale vorderingen van de interntaionale banken op Brazilië, die ongeveer zeventig miljard dollar bedragen, wordt duidelijk dat het hier niet meer om een te verwaarlozen bedrag gaat. Bovendien is de zogenoemde kapitalisatie van schulden een praktijk die nog maar in de kinderschoenen staat. "Het begint nog maar", aldus J. Kemp, algemeen directeur van de NMB-dochter Banco NMB Sudamericano.

Kemp, die onlangs een lezing hield voor journalisten over de gunstige perspectieven voor buitenlandse investeerders in Brazilië, kan het weten aangezien de NMB-dochter in Brazilië twee jaar geleden tot de eersten behoorde die zich met kapitalisatie van schulden gingen bezighouden. Volgens Kemp is wat toen nog moeizaam begon nu uitgegroeid tot "dagelijkse routine". Samen met de Amerikaanse bank Citicorp is de NMB (Nederlandse Middenstands Bank) op dit front het meest actief van alle banken.

Bij kapitalisatie van buitenlandse schulden neemt een buitenlandse onderneming die in een schuldenland wil investeren een deel van de schuld van zo'n land over van een internationale bank. Daarmee ontstaat een vordering op de overheid van het betreffende land die opgevraagd kan worden in de valuta van het desbetreffende land. Met dit geld kan het buitenlandse bedrijf onder andere investeringen doen.

Deze praktijk heeft voor het schuldenland twee grote voordelen. Ten eerste hoeft de schuld niet in harde valuta's afbetaald te worden en bovendien verandert de schuldeiser. Het gaat bij wijze van spreken niet langer om een kleine Amerikaanse bank die niets meer met Brazilië te maken wil hebben en alleen nog haar geld wil terugzien, maar om een grote multinational die de vordering omzet in een investering in het land. Buitenlandse ondernemingen verschaffen zich op deze wijze tegen weinig kosten de benodigde financiële middelen, aldus Kemp.

MEXICO — De secretaris-generaal van de Organisatie voor Amerikaanse Eenheid, de OEA, Joao Cemente Baena Soares, is in Mexico gearriveerd voor overleg met president Miguel de la Madrid en andere Mexicaanse functionarissen. Dit ter voorbereiding op de jaarlijkse vergadering van de OEA die over een week in Guatemala begint. Volgens een verklaring heeft het bezoek ten doel gedachten uit te wisselen over de huidige stand van zaken binnen de OEA en de gewenste toekomstige beleidslijnen te bespreken.

ROME — De Italiaanse minister van Justitie, Rognoni, heeft beloofd dat hij door het indienen van een nieuw wetje zal voorkomen dat het grootste maffiaproces op legale wijze de grond in geboord wordt. De advocaten staan op voorlezing van de 400.000 bladzijden tellende processtukken. Dat zou langer duren dan de tijd die de beklaagden in voorarrest gehouden mogen worden. Het wetje zal waarschijnlijk inhouden dat de voorleestijd niet langer mag zijn dan het voorarrest van de beklaagden.

ZAKENVARIA

IN ONS KROEGJE doopte Elaine Hoogewoning — die met Ronald het kroegje gezellig beheert — de nieuwe uniformen van het Ons Kroegje bowlingteam (zie foto), dat is samengesteld uit Roque Rodriquez, Nico Harsveld, Angel Vilchez, Randolfo Wever, Andres Olarte, Ray Harms, Harry Schruur en Rudy Carty.

Fort Zoutman

Bonbini festival

ORANJESTAD — Op het Bonbini Festival aanstaande dinsdag zullen optreden: Boysie Croes y su Tipico Criollo, kah'i orgel Arubanita en de dansgroep Aruba Review. Dit festival is van half zeven tot half negen in Fort Zoutman.

Ingezonden

Landsradio

OMDAT IS GEBLEKEN dat de geëigende kanalen niet naar behoren functioneren, wend ik mij ten einde raad tenslotte tot u. De reden van dit schrijven is het optreden van de medewerkers van Landsradio of beter gezegd het geheel ontbreken van enig optreden. Omdat ik van mening ben dat hetgeen mij overkomen is en mij nog steeds overkomt alle perken te buiten gaat, rest mij geen ander middel dan de publiciteit.

Het gaat om het volgende: begin augustus bleek er iets mis te zijn met onze telefoon. Wij konden nog wel gebeld worden, het zelf telefoneren met een andere abonnee bleek onmogelijk. Volgens het hoofd van Landsradio op St. Eustatius zou er snel een monteur langskomen om de zaak in orde te maken. De werkelijkheid bleek anders te zijn.

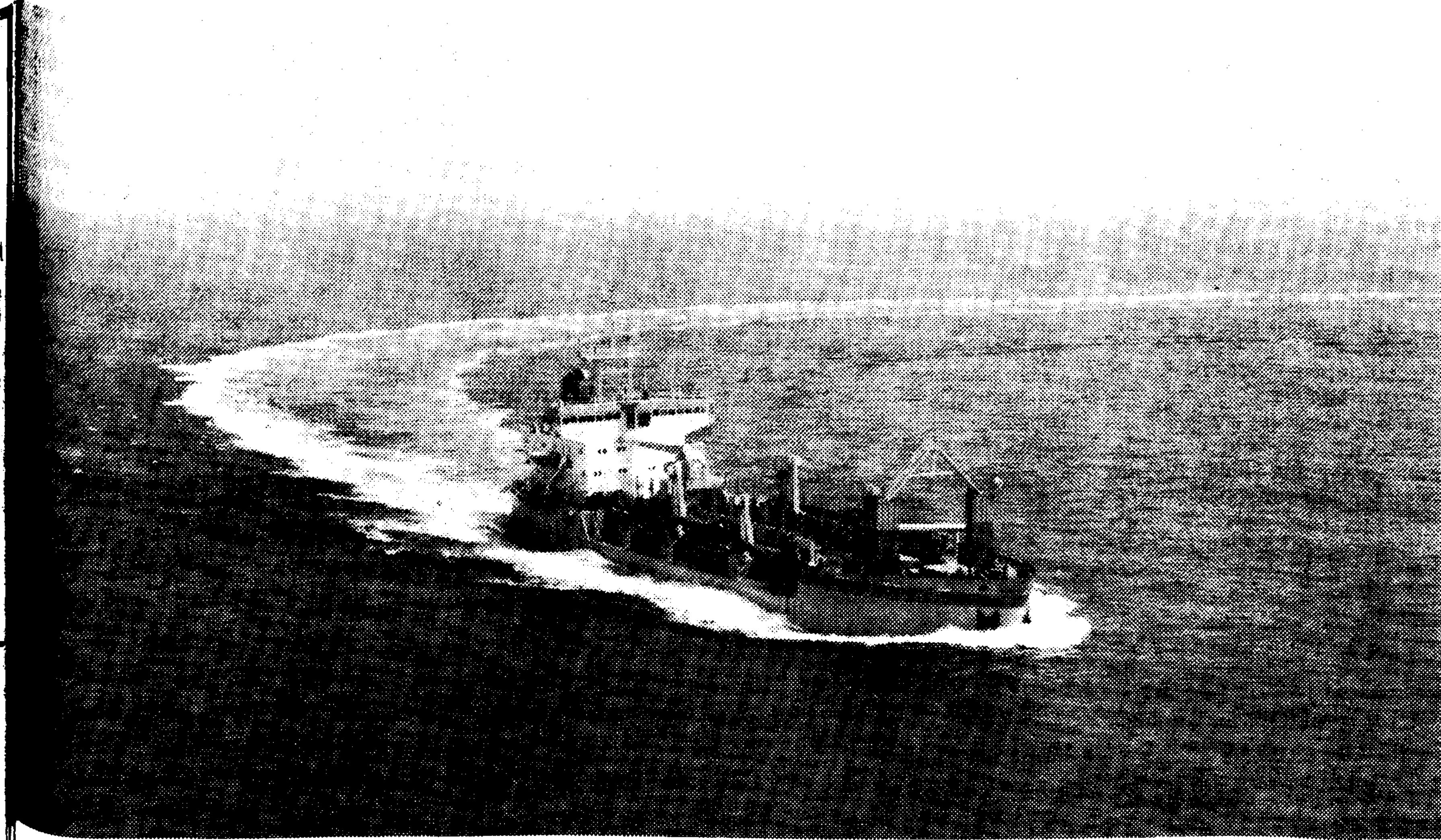
Na een week van tevergeefs wachten op de monteur heb ik bij het kantoor van Landsradio gevraagd snel actie te ondernemen, omdat de telefoon voor ons gezin nu eenmaal van groot belang is. Weer kreeg ik te horen dat de monteur snel zou verschijnen en restte mij niets anders dan wachten. Weer verstreken er enige weken en meldde ik mij regelmatig op het kantoor van Landsradio waar de chef mij steeds met hetzelfde antwoord naar huis stuurde. Toch gebeurde er absoluut niets totdat het ook niet meer mogelijk was dat wij door andere abonnees gebeld konden worden: wij waren volledig onbereikbaar.

Uiteindelijk leverde een reeks van jammerklachten bij Landsradio resultaat op. Een monteur van Sint Maarten verscheen bij ons thuis om de zaak in ogenschouw te nemen. Volgens hem was er niets aan de hand met het toestel, maar moest de orozaak gevonden worden in de lijnen hier op het eiland.

Om kort te gaan zijn we nu zo'n drie maanden verstoken van enig normaal telefoon- verkeer en dat terwijl allerlei omstandigheden een regelmatig gebruik van de telefoon rechtvaardigen. In de eerste plaats is het voor mijn werk strikt noodzakelijk om telefonisch bereikbaar te zijn, 24 uur per dag. Ten tweede verblijft mijn vrouw momenteel voor een behandeling in het ziekenhuis in St. Kitts en zou het natuurlijk wel prettig wezen wanneer men mij in noodgevallen zou kunnen bereiken. Tenslotte vragen onze familieleden in Nederland zich ongerust af wat er van de familie op St. Eustatius geworden is die ze al maanden niet kunnen bereiken. U begrijpt deze situatie is onhoudbaar en ik hoop dan ook dat dit schrijven er toe zal kunnen bijdragen dat dit soort ergerlijke misstanden bij Landsradio spoedig tot het verleden zullen behoren.

AZEVEDO LOPEZ
(St. Eustatius)

ÑAPA
AMIGOE
Weekend Bijlage
ZATERDAG 8 NOVEMBER 1986

Kapitein Joop van Dis van de Volvox Delta:

Baggeren is continu werken, want geen zand, is geen eten

"OP DE NOORD(KANT) heb je de golven en de wind dwars op de wal en het schip liggen. Een muur van schuimend en kolkend water die constant trekt en sleurt aan de hopperzuiger... Als er dan ook maar iets gebeurt — bijvoorbeeld een motor die plotseling uitvalt of een kleine menselijke fout — dan gaat de Volvox Delta letterlijk naar de haaien, want koraal geeft nu eenmaal niet mee. En we praten dan over een schip van nauwelijks twee jaar oud, dat ruim NAf.50 miljoen heeft gekost...

Maar je ziet zelf hoe geconcentreerd die jongens hun werk doen. De klus moet af... Dat koraalzand voor het Seaquarium moet er komen", zegt Emar van den Oudenaller, die voor het eilandgebied aan boord van de Volvox metingen verricht inzake de reële hoeveelheden zand, die bij Boca Tabla en tussen Boca Asencion en San Pedro opgezogen worden.

Aan kapitein Joop van Dis — terwijl het door corrosie aangevreten schip Westpunt rondt op weg naar de zuigplaatsen — de vraag gesteld wat hem boeit in het baggerwerk. Van Dis: "Dat baggeren? Ja, hoe kom je op zo'n schip... Zelf ben ik bij de koopvaardij begonnen. En niet met het idee in het achterhoofd dat ik nog wel eens bij een baggerbedrijf terecht zou komen. Maar — iedereen weet het — de Nederlandse koopvaardij werd steeds minder en dan ga je automatisch naar andere dingen uitkijken. Natuurlijk probeer je in je eigen beroep te blijven of in ieder geval iets wat daar binding mee heeft... Zodoende, en dit werk bevalt mij uitstekend.

FIJN KORAALZAND

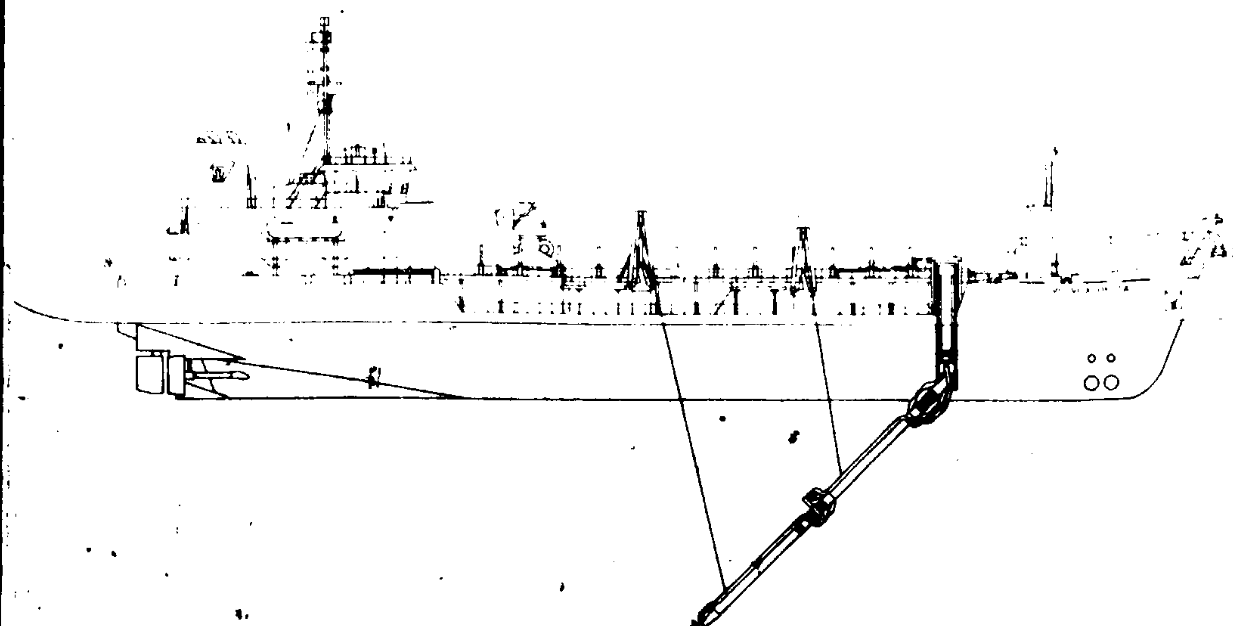
Op baggergebied", vervolgt de kapitein van de Volvox Delta, die gewoonlijk het grootste deel van het jaar te vinden is op het hoofdkantoor van Van Oord in Odijk en voor dit Curaçaose karwei optreedt als aflossings- kapitein, "heeft Nederland nog steeds een wereldnaam hoog te houden. Er is echter momenteel enorm veel concurrentie van andere landen. De wereld- recessie heeft overal toegeslagen en dan merk je duidelijk dat vele vroegere klanten het geld niet meer hebben of niet meer beschikbaar willen stellen voor bagger- werkzaamheden. De markt waarin je opereert, vlakt dus af. Kijk, de echt noodzakelijke onderhoudsprojecten worden nog wel uitgevoerd, maar nieuwbouwprojecten van havens worden duidelijk op de lange baan geschoven...

Maar goed", stelt Joop van Dis, "dat baggeren leer je niet op school. Het is puur praktijkwerk waar het om draait en dat maar al te vaak op plaatsen waar andere schepen niet willen of kunnen komen. Baggeren betekent ook teamwerk. Op de Volvox werken we met een totale bemanning van 23 koppen, stuk voor stuk specialisten op hun vakgebied... Ik zeg wel eens voor de grap dat je aan boord van een baggerschip geen diplomaten nodig hebt... Nee, je hebt mensen met een hamer nodig die bliksemsnel kunnen ingrijpen wanneer er iets fout dreigt te gaan... Praten kan later altijd nog wel. Het is de bekende kreet bij het baggerbedrijf: 'Continu werken, want geen zand, geen vreten'..."

...stuurman Jaap den Heijer op de brug van de Volvox Delta...

FOTO'S: Harry Jacobs.

Hoofdmachinist Huig Haasnoot vult aan: "Hier voor de noordkust van Curaçao baggeren we continu. Wanneer we genoeg zand hebben, en dat duurt een paar uur, omdat we werken met een smalle geul die in breedte varieert van 30 tot 50 meter, dan wordt er linea recta teruggevaren naar het Seaquarium. Het fijne koraalzand wordt uitgespoten en dan zijn we weer op weg naar het baggergebied... Tijd is nu eenmaal geld, wanneer je bedenkt dat het ruim 3600 Antilliaans per uur kost om het schip draaiende te houden.

Het zand wordt opgezogen van een gemiddelde diepte van een veertig meter. Je probeert uiteraard zo ver mogelijk van de blauwe rand af te blijven. Dit heeft overigens ook een ander aspect. Het aanwezige koraal dient niet beschadigd te worden. Je moet het milieu niet aantasten. Praktisch punt daarnaast is dat we natuurlijk ook geen grote brokken koraal in onze zuigkoppen kunnen gebruiken. Tsja, als je in Europa baggert, heb je nog wel eens het ongeluk een oude vliegtuigbom uit de Tweede Wereldoorlog, een zogenaamde blindganger, in je zuig- installatie te krijgen. Dan moet de mijnopruimings- dienst eraan te pas komen om zo'n levensgevaarlijk tuig onschadelijk te maken. Gelukkig heb je daar hier geen last van..."

ONBEREKENBAAR

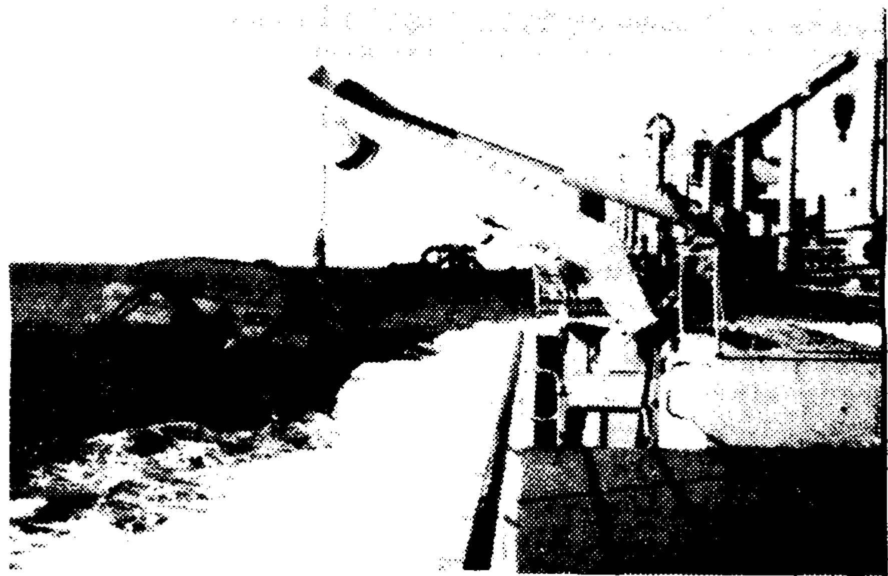
"De Volvox", zegt 1e stuurman, de Scheveninger Jaap den Heijer, "is aan de noordkant uitstekend bestuurbaar, al moet je natuurlijk wel de opperste concentratie in acht nemen, zo dicht, nauwelijks een 150 meter voor de kust, waarvoor de zeebodem progressief stijgt en daalt... 's Nachts baggeren we rustig door. Voor het werk maakt het ook niets uit, al kan het navigeren wanneer het donker is wel eens problemen geven met zo'n steile kust". Den Heijer weet niet wat er gaat gebeuren als over anderhalve week het werk voor het Seaquarium gereed is. Elders werk, of voor kleinere reparaties en onderhoud naar een dok... dat dient nog beslist te worden.

Kapitein Van Dis: "Ongetwijfeld zullen er voor de Volvox in deze regio specifieke projecten te ondernemen zijn. Het een en ander hangt echter ten nauwste samen met de bodem- gesteldheid. Slib, klei, zand, grint en eventueel opgeblazen rots kunnen we met ons schip verwerken. Maar bestaat de bodem uit hard koraal, dan kunnen we weinig beginnen. Ik zeg echter, de Volvox is nu eenmaal hier, dus wij staan open voor iedere serieuze suggestie. Sterker nog, ik hoop dat het schip nog een aantal jaren in deze contreien zou kunnen verblijven... En dat is nu juist het mooie, het onvoorspelbare en onberekenbare baggeren. Je weet namelijk nooit waar je volgende activiteit ligt...

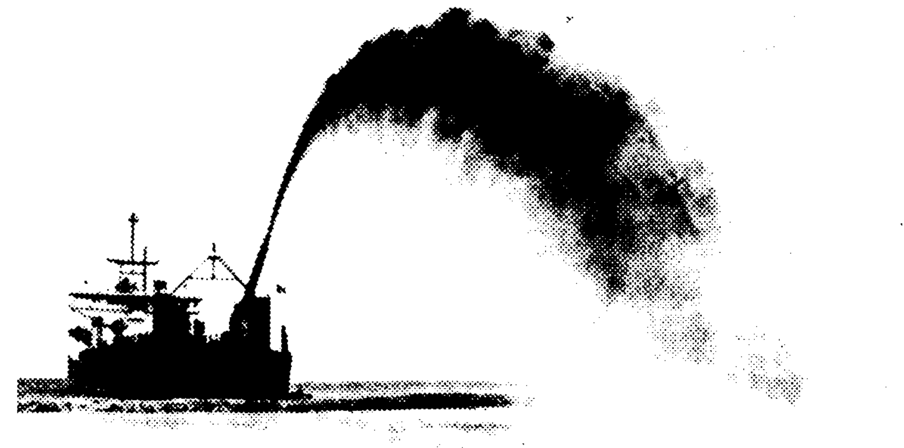
Het Seaquarium- project van Dutch Schriers lijkt mij persoonlijk een zeer energiek gebeuren. Als ik zie hoe het nu al in trek is bij de toeristen van de cruise- schepen, dan geloof ik stellig dat Schrier een gat in de markt heeft gevonden. Het project is qua uitwerking, goed doordacht. De ligging, de invalshoek van de wind en de stroming. Het is het maximaal gebruik maken van de bestaande natuurlijke omstandigheden..."

...hoofdmachinist Huig Haasnoot (links) en kapitein Joop van Dis...

...één van de zandzuigers wordt overboord getild...

Stofzuigers

DE VOLVOX DELTA is de grootste sleep hopperzuiger, met een capaciteit van 8000 kubieke meter, in de vloot van de Nederlandse Van Oord Groep. De naam Volvox is herleid van een groep van minuscule, zich snel bewegende waterdiertjes, terwijl het toevoegsel Delta hommage bewijst aan de Zeeuwse deltawerken, waarin de Van Oord Groep een belangrijk aandeel had. Het schip werd in 1984 gebouwd te Kinderdijk en heeft nu als thuishaven Rotterdam. De 'overall' lengte van het schip is 117 meter, bij een breedte van ruim 21 meter. De twee zuigers, die als een soort uit de krachten gegroeide stofzuigers de zeebodem afzoeken, hebben beide een inlaat met een doorsnede van één meter. De zanduitlaat, die iedere dag bij het Seaquarium voor een spectaculaire fontein zorgt, heeft een uitlaatvermogen van tweemaal 2500PK. "De slijtende werking van het zand in de uitlaat is werkelijk onvoorstelbaar", zegt hoofd- machinist Huig Haasnoot. "De buis is aan de binnenkant volledig gezandstraald. Momenteel is de dikte van de buis nog een 16 mm, maar tegen het einde van het karwei schat ik hem nog op 14..." De Volvox Delta heeft diesel- motoren die zorgen voor een aandrijfvermogen van tweemaal 6900 PK op de schroeven. Het schip haalt een snelheid van maximaal 15 knopen. De Volvox maakt haar eigen drinkwater uit zeewater, tot een maximum van 9000 liter per dag.

Jeugd vindt het te slap en keurt praten met Botha af

Tutu: symbool van zwart succes verliest geloofwaardigheid in zwarte gemeenschap

KAAPSTAD — Aartsbisschop Desmond Tutu, sinds kort de leider van de Anglicaanse kerk in Zuid-Afrika, geniet een enorme populariteit in het buitenland, maar is daarnaast voorwerp van steeds heftiger aanvallen van de blanken in zijn eigen land en lijkt aan krediet te verliezen bij de zwarte jeugd van Zuid-Afrika.

Zijn benoeming tot aartsbisschop van Kaapstad plaatste Tutu in de hoogste positie die een zwarte binnen de Zuidafrikaanse apartheidsstaat ooit heeft bereikt, en maakt hem tot de officiële, maar nog steeds illegale bewoner van een van de indrukwekkende huizen van Kaapstads zeer elegante blanke buitenwijk Bishopscourt, niet ver van de residentie van premier Botha.

Behalve dat hij in 1984 de Nobelprijs voor de vrede kreeg, is hij nu ook de meest alom toegejuichte Zuidafrikaan sinds de premier uit de tijd van de oorlog, generaal Jan Smuts. Dit maakt Tutu voorwerp van immense trots onder de zwarten. Hij is een symbool van zwart succes, zijn scherpe, uitgesproken uitlatingen zijn een constante afwijzing van het geloof van blanke Zuidafrikanen in de superioriteit van hun ras. Dat is een van de redenen waarom de blanken hem zo haten. Voor hen is hij de "brutale kaffer" ten top.

...Desmond Tutu doopt een baby tijdens een multi- raciale dienst in de zwarte woonwijk Soweto bij Johannesburg. Het was zijn laatste daad als bisschop van Johannesburg voordat hij gewijd werd tot aartsbisschop van Kaapstad...

SLAP

Maar nu hij de top heeft bereikt, heeft Tutu ironisch genoeg een deel van het politiek respect verloren dat de zwarte gemeenschap hem altijd toedroeg. Hij wordt nog steeds zeer gerespecteerd als mens en als religieus leider, maar hij heeft niet langer de macht om mensen tot actie op te roepen die hij ooit bezat. Dat komt doordat de zwarte revolutie hem in zekere zin voorbij is gestreefd. De jonge militanten in de zwarten in de zwarte woonwijken, die vooroplopen in de steeds gewelddadiger straat- rebellie vinden zijn benadering te slap. Eerst waren ze woedend toen hij tot geweldloosheid bleek oproepen, terwijl zij met hun stenen en benzine- bommen tegenover de geweren van de veiligheidstroepen stonden. Nu negeren ze hem.

Ernstiger nog, de jonge "kameraden" keuren de drie gesprekken die Tutu met president Botha heeft gevoerd, af. Onderhandelen met "de vijand" grenst aan verraad in deze emotioneel verhitte tijden in de townships, en hoewel Tutu daar nog niet van beschuldigd is, hebben de gesprekken hem wel een groot deel van zijn politieke geloofwaardigheid gekost. "Wanneer gematigde leiders als Tutu hun geloofwaardigheid verliezen, is dat verlies nooit volledig", zei Zwelakhe Sisulu, journalist en zoon van de gedetineerde algemeen secretaris van het Afrikaans Nationaal Congres, Walter Sisulu. Zwelakhes ster is rijzende in de zwarte gemeenschap en hij heeft nauwe banden met de jeugdige "kameraden". "Als woordvoerder wordt Tutu nog steeds als nuttig beschouwd, maar mensen zullen hem niet volgen, zoals ze het Verenigd Democratisch Front of Cosatu volgen", legde Sisulu uit (Cosatu is de grote nieuwe vakbonds- federatie, het Congres van Zuidafrikaanse Vakbonden). Het keerpunt kwam volgens Sisulu vorig jaar, toen Tutu bij de "kameraden" protesteerde omdat ze een jonge meisje die zij als tipgever van de politie beschouwden, hadden gedood. Tutu zei tegen hen: "Hou op met dat geweld, anders pak ik mijn biezen en ben ik weg".

Tutu ziet dit in, en hij heeft het afgelopen jaar zijn rol van directe leider van de zwarte gemeenschap verruild voor die van verzoener tussen de strijdende partijen in het rassen- conflict. Vandaar zijn gesprekken met Botha. Die gesprekken waren vruchteloos en Tutu weet dat hij er een zware politieke prijs voor betaalt, maar hij meent dat het zijn plicht als christen is om [...] blijven proberen. "Als christelijke leider is het voor mij buitengewoon moeilijk om te zeggen dat hij naar hel kan lopen, dat de Goddelijke genade in Botha niet werkzaam kan zijn", verklaarde hij onlangs in een interview.

"De moeilijkheid met Desmond", zo merkte een jonge activist op die een bewonderaar blijft, "is dat hij een gevangene van het evangelie blijft. Hij zegt 'heb uw vijand lief'. Op zijn leeftijd zou hij een beetje meer moeten haten".

De afstand tussen de meeste blanke Zuidafrikaners en de zwarte gemeenschap blijkt uit het feit dat de eersten [...] volledig onbewust zijn van Tutu's positie daar en hem als gevaarlijke extremist beschouwen. Terwijl de jonge activisten Tutu ervan beschuldigen zacht te zijn in zijn houding tegenover de regering, hebben pro-regerings- kranten en de semi-officiële radio hun campagne tegen hem geïntensiveerd.

Hun jongste aanvallen hebben ze gericht op Tutu's uitnodiging aan tientallen anti-apartheid politici, mensen uit de showwereld en sportlieden uit het buitenland om zijn installatie als aartsbisschop bij te wonen. Tutu's doel was de installatie te veranderen in een soort internationale demonstratie tegen de apartheid, maar zijn critici hebben hem beschuldigd van egotripperij. De pro-regerings- krant Citizen in Johannesburg heeft het een "Tutu- spectakel van Hollywood-afmetingen" genoemd. Boos over Tutu's herhaalde oproep voor sancties, tijdens zijn overzeese reizen, zei de krant ook: "Er is geen grotere angel in het vlees van Zuid-Afrika dan deze man die door de wereld schrijdt als een religieuze popster".

Een minister heeft Tutu ook verscheidene keren gewaarschuwd dat zijn oproep aan de wereld, die de aanzet heeft gegeven tot de campagne voor internationale sancties, grenzen aan hoogverraad.

...Desmond Tutu tijdens [...] plechtigheid in de kathedraal van Kaapstad, waar hij plechtig zijn functie aanvaardde als Anglicaanse aartsbisschop van Kaapstad. De 54-jarige Tutu [...] in zijn preek opnieuw fel uit [...] de regering- Botha. Alleen als Botha zich tot wezenlijke veranderingen verplicht, is Tutu bereid een tijdelijke stopzetting van alle sancties tegen Zuid-Afrika bepleiten...

Zij hebben geen tijd om te spelen, zij zijn kleine bittere volwassenen

De kinderen van Soweto zijn furieus

KINDERE.; SPELEN ONGEWILD de hoofdrol in het zwarte verzet tegen de Zuidafrikaanse apartheids- politiek. Van vóór de nagenoeg volledige censuur op de berichtgeving uit dat land herinneren we ons de televisie- beelden van de juichende, rennende, stenen- gooiende en wegkruipende jongetjes en meisjes. We herinneren ons ook de beelden van de slachtoffers van politie- kogels en de moordlust van diezelfde zwarte kinderen bij het in brand steken van met autobanden omhangen "verraders".

Voor de kinderen van Soweto... voor de kinderen van alle zwarte Zuidafrikanen is het oorlog en in de oorlog gelden andere wetten... Maar als de volwassenen ooit hun "vrede" zullen hebben getekend, als het Zuidafrikaanse bewind is gezwicht voor de wereldopinie, voor de internationale sancties, voor de mening van de vele gematigde blanken, voor de dreiging van het financiële debâcle... zullen dan de Tutu's, de Beyers Naudé's, de Boesaks ook genoeg gezag hebben om al die gewelddadige kinderen weer op het spoor van God te zetten? Of krijgen de Botha's en hun ultra- reactionaire Broederbond- leden gelijk met hun van Hitler nagekraaide kreet: "De vrede zal verschrikkelijk zijn?"

TOEKOMST

De volwassenen van Zuid-Afrika strijden voor de toekomst van hun kinderen; de kinderen van Zuid-Afrika vechten letterlijk voor hun eigen toekomst — en zijn daarmee voor de Zuidafrikaanse machthebbers geklasseerd in de categorieën oproerkraaiers, bendeleden, straatschenners en zelfs franc-tireurs, waarop blanke politiemannen en blanke militairen naar believen met scherp kunnen jagen. Dat het gebeurt, bewijzen de cijfers. Sinds het afkondigen van de noodtoestand in juli vorig jaar moeten — betrouwbare cijfers zijn niet te krijgen — zeker driehonderd kinderen onder de achttien jaar zijn gedood bij rellen en botsingen met de politie; enkele tientallen slachtoffers waren zelfs jonger dan tien jaar. Meer dan de helft van de slachtoffertjes is doodgeschoten door de politie.

Maar zijn het wel zulke raddraaiers die kinderen? Het ANP meldde onlangs: "Tien middelbare scholen in Soweto bleven leeg als gevolg van een schoolboycot door rond 15.000 scholieren. Zij protesteren tegen de aanwezigheid van gewapende soldaten met honden op het schoolterrein".

WASMAND

Mevrouw Zodwa Mabaso, een moeder van vier kinderen in Soweto en ex-gevangene als gevolg van de veiligheids- wetten, vertelt: "De kinderen van Soweto hebben geen tijd om te spelen. Zij zijn kleine, ernstige, maar vooral bittere volwassenen geworden". Haar dochtertje van tien vroeg haar wat ze moet doen als de politie komt: "Is die kast groot genoeg om me in te verstoppen? Of kan ik me beter in de wasmand verbergen. Maar dan moet ik er wel de kleren uithalen voor ik naar bed ga, anders heb ik niet genoeg ruimte". Mevrouw Mobaso vertelde dit op een in Soweto gehouden conferentie over "Kinderen onder onderdrukking", georganiseerd door een groep artsen en maatschappelijke werkers. Op die bijeenkomst werd ook verteld dat kinderen 60% uitmaken van de vele duizenden mensen die sinds de afkondiging van de noodtoestand zijn gearresteerd en gevangen gezet.

OORLOG

Nicholas Haysom, een Johannesburgse advocaat, beschuldigt de Zuidafrikaanse autoriteiten er zelfs van een "regelrechte oorlog" te hebben verklaard aan de jongeren. "Die oorlog duurt nu al sinds het begin van de schoolboycots, omdat de politie denkt dat de jongeren de drijvende krachten zouden zijn achter de antiapartheids- rellen". Om die reden, betoogt Haysom "weigeren de autoriteiten systematisch om de kinderen op borgtocht vrij te laten, als ze worden verdacht van geweldpleging of brandstichting. Het doet er niet toe hoe jong de kinderen zijn — er zitten er heel wat gevangen van, tien of elf jaar — en waaruit die geweldpleging bestaat. Zelfs het ingooien van een ruit tijdens rellen is al voldoende om ze maandenlang in overvolle en snikhete cellen vast te houden". De borgtocht wordt volgens de heer Haysom geweigerd omdat de kinderen volgens de politie gevaarlijker zijn dan volwassenen" en omdat hun ouders niet in staat zouden zijn hun kinderen onder controle te houden".

WERELDRAAD

Kinderen worden in Zuidafrikaanse gevangenissen net zo ruw behandeld en zelfs gemarteld als volwassenen. De Wereldraad van Kerken heeft daarover in een rapport zware verwijten gericht aan de Zuidafrikaanse politie. **Volgens het rapport** worden tijdens verhoren vooral de jongste gevangenen seksueel misbruikt, geslagen en gefolterd — dikwijls door beschonken politie- functionarissen. De Wereldraad is een geval bekend van een scholier die zelfs vier dagen lang is geslagen en met electroschokken gemarteld. Het rapport van de "Christelijke Medische Commissie", een afdeling van de Wereldraad, is gebaseerd op vele tientallen getuigen- verklaringen. "Meer dan honderd gearresteerden, onder wie twee predikanten, vertoonden sporen van martelingen". Afgezien van de "redeloze schietpartijen op zelfs vreedzame demonstranten" verwijt de Wereldraad de Zuidafrikaanse regering dat zij er alles aan doet om de wereld te laten weten "dat het leven van een zwarte totaal niets waard is".

KINDERZIEL

Waar een zwart leven al niets waard is, betekent een kwetsbare zwarte kinderziel natuurlijk al helemaal niets. Mevrouw Mobaso en haar man werden in de holst van de nacht opgepakt "en ons vier- jarig dochtertje werd meteen maar meegenomen. Dat kind begreep er helemaal niets van dat haar vader en moeder wel in hetzelfde gebouw zaten, maar niet bij elkaar mochten komen. Als ze bij mij in de cel zat, wilde ze naar haar vader; zat ze bij hem, dan wilde ze naar mij. Die hele nacht heeft dat meisje tussen de ene cel en de andere heen en weer gelopen".

De andere dag werd het kind opgehaald door de buren van mevrouw Mobaso. "De buren hebben al die vijf maanden van mijn gevangenschap voor de vier kinderen gezorgd. We zijn er doorheen gekomen, maar ik vraag me af wat de gevolgen zullen zijn voor het jongste kind. Ze kent alle politie- auto's (dikwijls neutrale personen- wagens) en ze heeft de politieman aangewezen die ons heeft opgepakt".

MEDELIJDEN

Volgens mevrouw Mobaso is het onvermijdelijk dat de jeugd steeds feller en gewelddadiger tegen blanke Zuidafrikanen gaat optreden. "Ik kan bijvoorbeeld nog wel medelijden voelen met die politieman, maar jonge mensen die dergelijke vernederingen en moorden hebben meegemaakt, kennen dat gevoel niet meer. Zij worden gedreven door woede en frustratie. Zij willen actie. Ook als ouderen roepen "hou op", luisteren de kinderen niet meer. Bij ons is de angst voor het systeem van Pretoria met de paplepel ingegoten. Wij berusten erin, maar de kinderen zijn door alle ontwikkelingen van de laatste jaren alleen maar furieus geworden".

KERKEN

Behalve de uiterste conservatieve groeperingen nemen de kerken in Zuid-Afrika een krachtig afwijzende houding aan ten opzichte van het bewind in Pretoria. De secretaris- generaal van de Zuidafrikaanse bisschoppen- conferentie, de zwarte pater Smangaliso Mkhatshwa zegt heel goed de woede van het volk te kunnen begrijpen. "Ik kan meegaan met degenen die zeggen: 'Ik heb er schoon genoeg van'. Toch vind ik dat alle vreedzame middelen moeten worden gebruikt — tot op de bodem zelfs — om veranderingen tot stand te brengen". (Uit het Bisdomblad)

...rellen in Soweto: "In dit land zullen nog onnoemlijk veel afgrijselijke dingen gebeuren"...

Kinderboek verboden

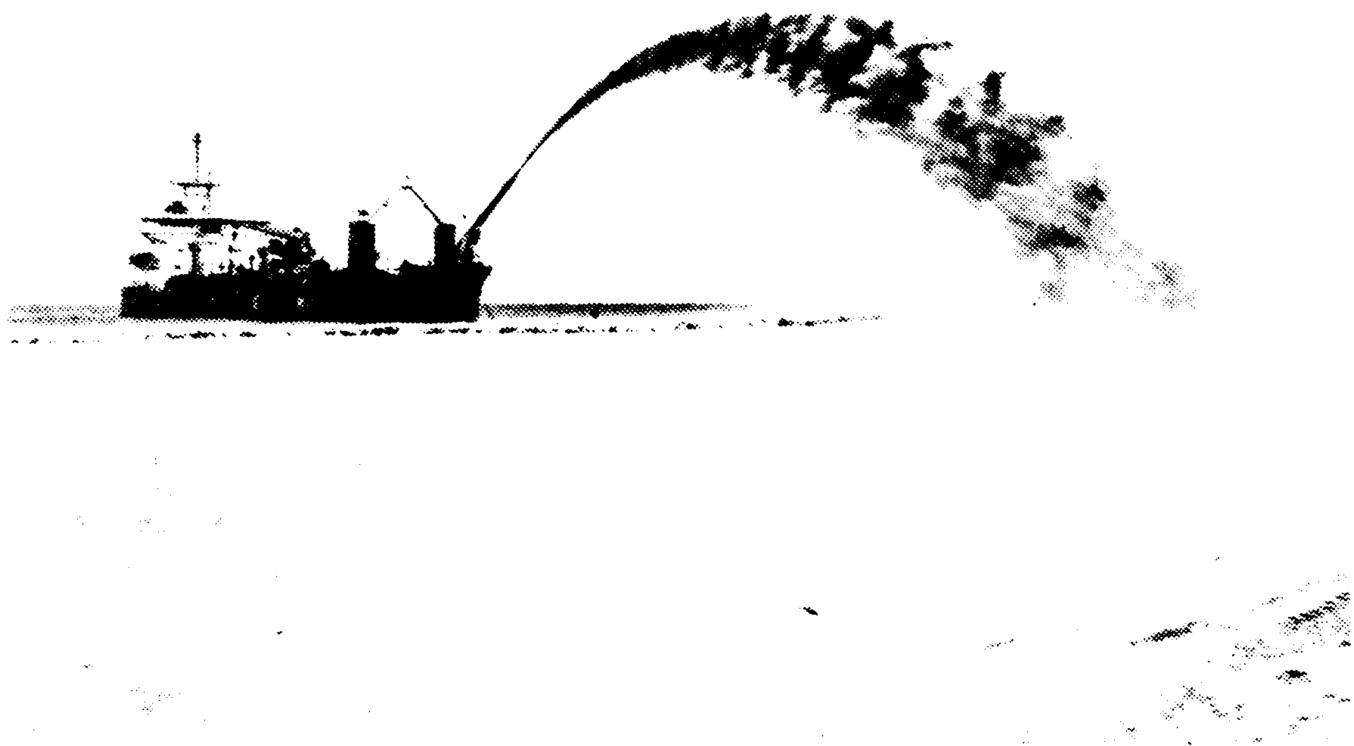
REGIMES REAGEREN altijd krampachtig en hysterisch op zaken die hun niet zinnen, zelfs als het kinderen betreft. Daar om is een boek met opstellen van zwarte kinderen uit Soweto «Two dogs and Freedom» (Twee honden en vrijheid) op de zwarte lijst gezet. Volgens de uitgeverij is deze maatregel 'absurd' en belachelijk'. Het kinderboek is niet politiek. "Het is alleen een weerspiegeling van de realiteit, zoals die door kinderen van 8 tot 14 jaar wordt ervaren in een woonoord".

Tekeningen in het boek tonen kinderen die door politiemannen met zwepen worden geslagen en kinderen die vluchten voor politie- kogels. Er zijn ca. 3500 exemplaren van verkocht.

ER WAS ALTIJD WEL IEMAND "ON SCHEDULE" OM CURACAO TE REDDEN

Seaquarium's Dutch Schrier:

Onder water leren mensen wat "survival of the fittest" in de meest pure vorm is

"MENSEN WILLEN OF durven in het algemeen geen risico te nemen. God, we denken allemaal: er valt iets te verliezen. Als ik een inbreker zou zijn, dan loop ik het risico", zegt «Dutch» Schrier van het Seaquarium, "om mijn veiligheid te verliezen of nog erger. Als ik bij een bank 100.000 gulden leen voor een nieuw droomhuis, terwijl ik mij eigenlijk maar een huis van 50.000 gulden kan permitteren met mijn huidige salaris, dan neem ik bewust een risico in de veronderstelling dat ik de komende jaren meer ga verdienen. Echter, ik geloof, dat wanneer je bang bent om iets te verliezen, je feitelijk niet het recht hebt iets te krijgen...

Mensen worden er door de maatschappij op getraind geen risico's te nemen en daarom bereiken de meeste mensen maar een enkele doelstelling... de vergroting van hun porch, een mooie tuin... Grote risico's betekenen grote successen, maar het kan ook de mislukking van je leven zijn. Je moet met dit soort risico's dan ook bereid zijn alles te verliezen... In de orde van grootte, zoals geld, reputatie, vrijheid en het verliezen van de kostbare tijd die je in een project hebt gestoken. Ik heb de stellige indruk, dat mensen niet beseffen hoe snel het leven gaat...

Sommige zaken", zegt Schrier, "zitten eerst in een zogenaamde opbouwfase van een vijftal jaren. Voorzichtig sparen dus. Daarna weer voorzichtig investeren. Langzaam aan... langzaam aan. Partners inschakelen. Het risico dekken. Je verzekert je bij verschillende maatschappijen, want oh jé, er zou toch eens iets kunnen gebeuren. En dan heb je na een jaar of twintig eindelijk een succesvolle business. Nu, zoiets is niets voor mij. Het leven is nu eenmaal veel te kort. Je kan dus beter drie jaar grote risico's lopen. Op ieder gebied. Mijn zaak is het, en die maak ik tot een succes of tot een mislukking. Ik zal er dan ook nooit iemand anders van betichten dat ik alles verloren heb... Stel ik verlies het morgen allemaal — en dan praat ik over het Seaquarium — dan heb ik geen enkele spijt, totaal niet. Ik kan alleen maar stellen dat datgene wat ik in de laatste jaren heb opgebouwd de meeste mensen niet eens in hun hele leven bereiken...

Ik heb eigenlijk medelijden met die mensen die iedere dag de vastgestelde acht uur werken, dan naar huis gaan, eten, slapen en dan weer een volgende dag. Dat is alleen maar bestaan en niets anders. "They just exist and do not know how to live». Ik zou het bijzonder erg vinden om wanneer ik zeventig ben en met vrienden onder de boom mijn fles San Pablo rum aan het drinken ben, om dan te moeten zeggen, ja deze speld, en dat Timex-horloge van f.12,50 en die zogenaamde 'gouden' handdruk... Dat werk ja, «slavery has been given a new name babe»...

DISCRIMINATIE

Curaçao, ik beschouw het eiland als Canada waar ik woonde... Curaçao was in het verleden nagenoeg onbevolkt. Een paar indianen, Canada idem dito. Voor de Europeanen waren het wilden, «inferior human beings», die toevallig niet dezelfde onzichtbare God aanbaden of dezelfde huidkleur hadden. Dus werd het een kwestie van afpakken, slaaf maken en uitroeien die handel. Daarna werd het nieuwe systeem, de nieuwe rangorde ingepast. Curaçao is bevolkt door kleinere etnische groepen. Canada ook. Eerst helpt men elkaar, maar na verloop van tijd probeert men elkaar de ogen uit te steken en een beentje te lichten.

Discriminatie, nee, die zie ik niet tussen de Nederlander en Curaçaoënaar, niet tussen de Amerikanen en de Curaçaoënaar. Ik zie echter wel enorm veel discriminatie tussen de Curaçaose mensen onderling. Ze gunnen elkaar absoluut geen succes. Pure jaloezie en niet alleen op financieel gebied.

Curaçao heeft echter mijns inziens de luxe, de excentriciteit om een buitenbeentje te zijn, omdat men niet zelf voor het gedrag hoeft te betalen. Want de rekening wordt vaak vereffend door de off-shore of door de ontwikkelingshulp — vaak gebruikt en misbruikt. Er is altijd wel iemand op tijd, door de hele geschiedenis heen, die «on schedule» was om Curaçao te redden. Ik sta er nog steeds verbaasd over hoe goed dat gaat. Het eiland heeft nooit zoals de regio de honger gekend of grote natuurrampen. Ik denk dat de doorsnee Curaçaoënaar niet begrijpt hoe gelukkig hij wel eigenlijk is. Wat hij heeft...

Kijk, ik kom uit het buitenland en ik ben voorheen in zeer veel landen geweest. Zodoende heb ik wel een heel goede reden om hier nu juist het Seaquarium te bouwen. Want je kunt niet overal bouwen, je hebt te maken met noodzakelijke condities. Een ideaal klimaat bijvoorbeeld... Ik ben daarnaast niet iemand die gelooft dat je water naar een paard moet brengen. Nee, breng het paard naar het water, dan kan het daar drinken.

Met het Seaquarium heb ik 300.000 gallons water per uur nodig en dat laat je toch niet met trucks rijden of door een gecompliceerd stelsel van pijpleidingen voeren? Dus je zet dat aquarium op de rand van de zee. Tussen haakjes", stelt Dutch Schrier, "je hebt hier één van de rijkste onderwater- naturen die ik ooit gezien heb. Daarnaast kan je rond het eiland het hele jaar door duiken. De temperatuur van het water is consistent en het is schoon bovenal. En met zo'n Seaquarium kan je zeggen: wie worden je klanten.

Wie komt kijken? Zoiets is momenteel onmogelijk in bijvoorbeeld Haïti op te zetten. Die mensen vechten om een korst brood en andere primaire levensbehoeften. Dan ga je echt geen vissen bekijken of aan de bar een drankje drinken...

GEVAAR

De zee, «thalassa»", onthult de Seaqarium-initiatiefnemer, "is altijd al de grote drijfveer voor mij geweest. Dertien jaar geleden kwam ik hier voor het eerst. Ik dook iedere dag. Nee, door de week zag je niemand aan de stranden. Ronduit geen kip. De visser, ja... maar Curaçao was bang voor de zee. Terwijl men zich er de laatste jaren steeds meer van bewust wordt. De zee, de natuur... En dat was voor mij hoopgevend en één van de voornaamste redenen dat ik het Seaquarium hier ter plaatse gebouwd heb. Nee, de zee is nooit een vijand, maar altijd wel de plaats waar mensen verdronken. Het betekende gevaar. Men maakte het op het eiland vaak persoonlijk mee dat iemand verdween — zomaar. In een besloten gemeenschap wist dan iedereen na een uur dat 'nu arme Pietje het heeft meegemaakt'.

's Avonds op zee, dat is donker en mysterieus. Ook gevaar, want je weet niet wat er beneden zit, de grote haaien, slangen en inktvissen die vanuit het duister aan het loeren zijn. Gevaar is iets dat mensen niet begrijpen. De onbekendheid. Het kind dat bang is in het donker. Duiken in het donker? Ik niet zegt men. Zelf houd ik enorm veel van de natuur. Ik ben geen «nature- freak», maar het gaat toch om de planten, de bomen en de beesten. Wanneer ik onderwater zit — en die keren vallen niet meer te tellen — dan zie ik die combinatie van vogels, beesten en bomen terug. Er zijn sommige vissen die er onder water uitzien als vogels. In koralen en wuivende algae zie ik de bossen van Canada. Wolven, vossen en beren. Beesten die andere beesten opvreten, dat zie ik voor de kust.

Het is een rustige, onschuldige, pittoresque scene. En in een seconde kan die situatie veranderen in een waar slagveld. Een school sardientjes... tienduizend visjes die allemaal in één richting zwemmen in een perfecte formatie. Dan komt er een kleine barracuda en binnen de seconde vliegt de formatie uiteen. Ze duiken het koraal in. Ze vliegen er met hun hersens tegenaan. Kapot... In paniek vliegen ze hoog uit het water om maar weg te komen.

Dit alles is waar vele mensen wat van zouden kunnen leren. Want het is «the survival of the fittest» in haar meest pure vorm. De domme, de zwakke en de langzame sneuvelen, de slimste en gezondste blijven over. Die komen dan langs de kusten van Curaçao om te paaien en eieren te leggen. En wanneer de vis daarmee bezig is, komt de Curaçaoënaar en gooit er een net overheen. Dat is treurig. De vis heeft een doel en denkt aan de toekomst van zijn nakomelingen. Feitelijk moet je met de vangst even wachten tot de eieren geplaatst zijn. Wanneer je appels lekker vindt, betekent dit niet dat je daarom meteen maar de appelboom om moet hakken. We moeten de zee gebruiken, maar geenszins misbruiken.

WINTER

Op Curaçao", vertelt Schrier, "kan in wezen iedereen vrij gemakkelijk in leven blijven. Dat is een wonder, een voordeel, maar ook één van de grootste nadelen van het eiland. Als je op Curaçao een strenge winter had, dan zouden de mensen uit noodzaak gedwongen worden hun huizen beter te bouwen, dan zou men gedwongen worden om te gaan werken om er zeker van te zijn dat er genoeg stookolie was voor die winter. Als Curaçao niet al dat geld van buiten kreeg... we kunnen wel zeggen dat off-shore geld, dat hebben we verdiend, maar we hebben er geen klap voor gedaan. Wanneer je aan een Curaçaoënaar vraagt wat off-shore banking is dan weet hij het niet. Men denkt dat er halverwege Aruba 75 grote banken in zee staan en dat enorm veel buitenlanders daar met chequeboekjes rondrennen en dat wij daar dan een gedeelte van verdienen.

Wij krijgen niet eens het schuim. Nee, dat noem je de restjes. En die kleine rest betekent nog 235 miljoen dollar voor Curaçao. Als die restjes er niet waren zou het eiland veel en veel harder moeten werken. Je hoeft er weinig voor te doen. En de off-shore-maatschappijen die er zijn, betalen voor elk gebouw dat ze huren, voor iedere secretaresse, voor de telex, voor de telefoon en hotelkamer. Het eiland doet niets voor hen zonder betaling en er wordt enorm veel geld betaald.

Het Nederlandse geld is ook altijd welkom. Ik hoop overigens dat ze dat woord onafhankelijkheid even uit de «picture» van Curaçao schrappen. Ik hoop dat ik dat niet meemaak. «I can't afford the luxury of independence». Ik kan me dat niet veroorloven. Curaçao zou eerst maar eens 100% financieel onafhankelijk moeten worden, anders heeft het geen enkele zin. Aruba is een heel goed voorbeeld en natuurlijk is Suriname de «granddaddy» van alle voorbeelden hoe het niet moet.

Ik voel mezelf een heel gelukkig mens omdat van de dingen die ik in mijn leven had willen doen, ik er letterlijk 95% van gedaan heb. Ik heb altijd gejaagd, gevist en gereisd. En passant geeft dat veel ervaring. Voor mij is het Curaçao Seaquarium een uitbreiding van mijn «fantasy», een uitbreiding van mijn hobby. Vroeger had ik een paar aquaria in de voorzaal staan, nu heb ik er 75. Waar ik vroeger één bootje had om een paar vissen te gaan pakken, zo heb ik er nu drie. Je kunt zeggen: mijn hobby is volwassen geworden. Want ik ben nu persoonlijk verantwoordelijk voor een 55 mensen die in het Seaquarium werken en nog eens voor een 45 man in de constructie. En die mensen moeten allemaal iedere vrijdag betaald krijgen. Iedereen moet dus al met al redelijk tevreden zijn, anders wordt het wel een erg lastige hobby... Ik weet het, vijf jaar geleden had men dit project niet getolereerd. Vijf jaren na nu is het echter te laat..."

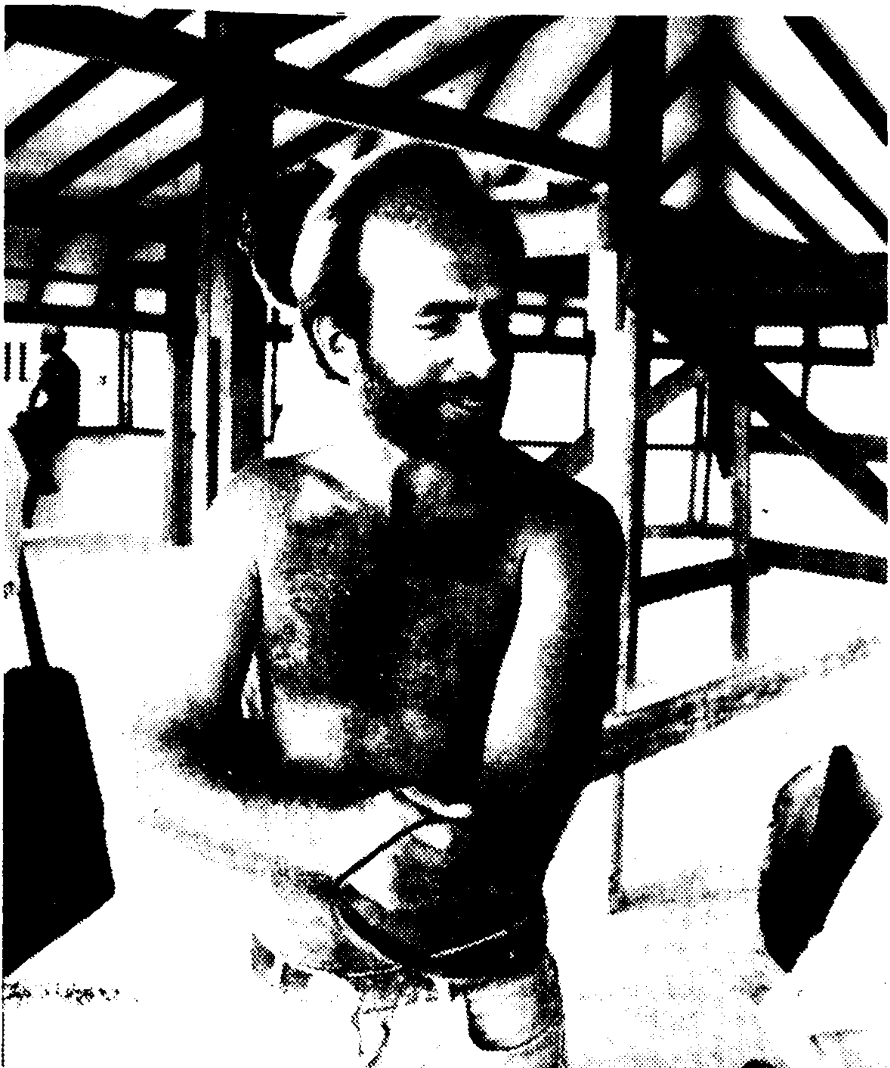
Dutch Schrier: "Curaçao moet nu zijn eigen identiteit en traditie kweken. Wat momenteel op dit eiland ontbreekt, is trots... Wanneer mensen trots op iets zijn, dan knokken ze ervoor. De mensen, die op het Seaquarium werken, zijn trots. Ze zijn trots omdat het Seaquarium, onafhankelijk is, omdat het voor honderd procent op het eiland geënt is. Het is geen imitatie... Het is origineel... Het complex zie ik nu nog als ruwbouw. De komende jaren zal het vervolmaakt moeten worden".

Correctional institute

ADRIAAN «DUTCH» SCHRIER komt oorspronkelijk uit het Zeeuwse Krabbedijke. Schrier zegt hierzelf over: "We woonden daar, beneden, langs een grote dijk. Toevallig bleek dat later de verkeerde kant van de dijk. Want met de stormvloedramp van begin 1953 stond ons huis wel mooi vier meter onder water. Ik was een jaar of zeven. Mijn vader maakte ons tegen de ochtend wakker, meteen aankleden en onmiddellijk het huis uit. Beneden stond al een grote plas water bij de achterdeur. Die plas zag je langzaam groeien... Daarna de legertrucks op de dijk. De evacuatie... Toen we wegreden, richting Den Haag, stond er onder aan de dijk zeker al 60cm water.

Een paar jaar later kwam mijn vader met zes one-way tickets Canada. Dat werd de «SS Grote Beer», een oud Libertyschip dat nog slechts met een aantal draadnagels aan elkaar zat. Mijn vader werd zeeziek voordat we de kust van Engeland gerond hadden. Hij heeft die elf dagen niets gegeten en heeft de reis nooit meer een voet in een vliegtuig of op een boot gezet...

Tenslotte dan Canada. «The promised land». In Halifax stonden we op de stoep. Mijn vader kende amper zeven Engelse woorden. Na uren kreeg hij een politieman te pakken die oorspronkelijk ook uit Nederland was gekomen. Een enorm probleem... Een hotel zou voor ons gezin vermoedelijk 40 dollar kosten en mijn vader had maar 100 dollar uit Nederland meegenomen. Na enig getelefoneer werden we opgehaald door een gesloten soort leger-Van. We gingen naar een groot gebouw. Er zaten wat tralies voor de ramen, maar nietsvermoedend dachten we dat zulks in Canada de gewoonte was. Ja, in die grote eetzaal zagen we aan het andere eind wel een paar mannen die hetzelfde gekleed waren. Wel een beetje vreemd, maar ala, het eten was zo slecht nog niet. Wat later pas werd ons verteld dat we te gast waren in een «correctional institute», in een pure gevangenis..."

Tegen kindersterfte

Dieet met spijkers en eierschalen

SAO PAULO — Hoefijzers, spijkers en eierschalen maken deel uit van een succesvol dieet, waarmee de rooms-katholieke kerk de kindersterfte in Brazilië drastisch aan het terugdringen is. Het programma kwam drie jaar geleden op gang, bereikt nu een miljoen kinderen tot vijf jaar en heeft de sterftecijfers met 70 procent doen dalen.

Met weinig financiële middelen heeft het "pastorale programma voor de kinderen", gecoördineerd door de kerk en Unicef, spectaculaire resultaten geboekt in 400 Braziliaanse gemeenschappen, voornamelijk krottenwijken. Rond 20.000 vrijwilligers werken daar bij de voorlichting en uitvoering van het programma.

De belangrijkste oorzaken van de kindersterfte in Brazilië zijn gebrek aan vocht in de lichaamsdelen en vervolgens voedselgebrek. De uitdroging wordt tegengegaan door het inbrengen van een gemakkelijk thuis te bereiden vloeistof, die bestaat uit zouten en suikers. De ondervoeding wordt bestreden met extra voeding voor zwangere vrouwen en babies. Daarnaast wordt extra calcium toegediend door gemalen eierschalen door het eten te mengen, terwijl het ijzergehalte wordt opgepept door in de pan hoefijzers en spijkers te laten meekoken.

Dit programma, dat op nationaal niveau onder leiding staat van de arts Zilda Arns, had bijvoorbeeld tot gevolg dat in de krottenwijk Brejal in de stad Maceio, in het verpauperde noordoosten van Brazilië de kindersterfte van een of meer per dag in 1984 in een jaar tijd terugliep tot slechts twee per jaar.

Het succes van het programma van de Braziliaanse kerk heeft de belangstelling gewekt van vele geestelijken uit heel Latijns-Amerika, waar per dag 27.000 kinderen tot vijf jaar sterven, voornamelijk ten gevolge van ondervoeding. Twaalf Peruaanse bisschoppen brengen momenteel een bezoek aan Brazilië om de toepassing van het programma te bestuderen. In Peru sterven jaarlijks 100.000 kinderen. Het Peruaanse sterftecijfer wordt in Latijns-Amerika alleen overtroffen door Haïti en Honduras.

Speelde cruciale rol in Opec-ontwikkelingen

Ja of nee van Jamani kon olieprijzen doen schommelen

RIAD — De twee decennia waarin Ahmed Zaki Jamani minister van Olie van Saudi-Arabië was, zijn waarschijnlijk de meest turbulente uit de geschiedenis van de olie- industrie geweest.

Het was de periode waarin de OPEC ontstond, de macht van de grote olie- maatschappijen over de olie- productie in de producenten- landen werd gebroken en waarin de olieprijzen een dramatische stijging hebben doorgemaakt om tenslotte het afgelopen jaar weer even dramatisch te kelderen. Bij al deze ontwikkelingen is Jamani nauw betrokken geweest en meestal heeft hij een cruciale rol gespeeld. Door een eenvoudig ja- of neeantwoord op vragen van journalisten was de minister in staat de prijs van olie op de wereldmarkt te laten dalen of stijgen.

Jamani werd geboren in 1930 in het bergstadje Taif 65 kilometer van Mekka. Hij was niet van adelijke afkomst, wat uitzonderlijk is voor iemand die een toppositie bekleedt in de Saudische regering. Zijn vader had echter wel een topfunctie in de rechterlijke macht van Saudi-Arabië. Na de middelbare school ging Jamani studeren in Cairo. Hij kwam in aanraking met radicale bewegingen van linkse en rechtse signatuur, maar koos uiteindelijk een gematigde middenweg, een positie die daarna zijn politieke optreden altijd is blijven bepalen. Op zijn negentiende haalde hij een graad in de rechten en keerde naar zijn vaderland terug. Bij zijn terugkeer werd hij getroffen door het verschijnsel dat vier Amerikaanse olie- maatschappijen verenigde in de Arabian- American Oil Corporation (ARAMCO) de olieindustrie in zijn land volledig in handen hadden en dat zijn landgenoten nauwelijks van de minerale rijkdom van hun land profiteerden. Hij concludeerde dat Saudi-Arabië de Westerse technologie onder de knie moest krijgen en de macht van de oliemaatschappijen moest beperken wilde het zijn eigen toekomst kunnen bepalen. In 1953 ging hij naar de Verenigde Staten om rechten te studeren aan de universiteiten van New York en Harvard. Toen hij in 1956 terugkeerde in zijn vaderland wist hij de aandacht te trekken van de vooruitstrevende kroonprins Feisal door zijn kennis van Westerse ideeën en wetten. Na zijn troons- bestijging haalde Feisal Jamani in zijn regering. In 1960 besloot ARAMCO eenzijdig de prijzen van olie te verlagen. De inkomsten van Saudi-Arabië waren afhankelijk van deze prijs en het besluit van ARAMCO kostte het koninkrijk dertig miljoen dollar. In hetzelfde jaar werd de OPEC opgericht.

Toen Jamani twee jaar later minister van Olie werd, was hij vastbesloten iets aan de machtspositie van ARAMCO te veranderen. Hij streefde naar "participatie". Dat hield in dat de Saudische regering geleidelijk de ARAMCO- activiteiten zou overnemen zonder tot nationalisatie over te gaan. Tot aan de Arabisch- Israëlische oorlog van 1967 kwam er van participatie niet veel terecht. Het verlies van de Arabieren leidde tot de oprichting van de AOPEC (Organisatie van Arabische olie- exporterende landen), die participatie hoog in het vaandel had geschreven en waarvan Jamani voorzitter werd. De organisatie dreigde herhaaldelijk met nationalisatie en in 1972 gaf ARAMCO tenslotte toe en accepteerde het principe van participatie.

Jamani hanteerde het oliewapen voor het eerst in 1973 toen hij weigerde de olie- productie te vergroten als de VS Israël niet zouden dwingen de bezette gebieden te verlaten. Na de overwinning van Israël in de Yom Kippur- oorlog in 1973 kondigde de Arabische landen een volledig olie- embargo tegen de VS af. Het werd steeds duidelijker dat de Westerse wereld de mening van Saudi-Arabië niet meer eenvoudig kon negeren.

Na het olie- embargo van 1973-1974 kwamen de prijzen tijdelijk tot rust, maar ze stegen opnieuw dramatisch in 1979-1980 ten tijde van de Iraanse revolitie. In 1981 werd een recordprijs bereikt van 36 dollar per vat. Jamani behoorde tot de OPEC- leiders die vonden dat een te radicale prijsstijging uiteindelijk in het nadeel van de OPEC was. Hij waarschuwde voor een nieuwe economische crisis in de industrie- landen en was er bovendien beducht voor dat de industrie- landen op zoek zouden gaan naar alternatieven voor olie.

In 1982 moest de OPEC onder druk van een zwakke vraag en de concurrentie van andere olieproducenten voor het eerst in zijn geschiedenis overgaan tot een prijs- verlaging. Sindsdien is de prijs onder invloed van overproductie steeds verder gedaald. Toen Jamani eind vorig jaar besloot de Saudische oliekraan open te draaien teneinde een groter aandeel in de OPEC- productie te krijgen daalde de prijs zelfs tot onder de tien dollar per vat.

Jamani speelde nog een centrale rol tijdens de recente OPEC- vegadering in Wenen waar het oliekartel een recordaantal dagen bijeen was. Afgesproken werd een tijdelijke productie- beperking te verlengen tot het einde van het jaar. Het eigenlijke gevecht ging over een nieuwe productie- verdeling binnen de OPEC. Dat gevecht is nog niet beslist en de afloop ervan zal voor het eerst in ruim twintig jaar niet bepaald worden door Jamani.

DOHA, QATAR — Meermalen was het Jamani die, als belangrijkste man binnen de OPEC, uitleg gaf over genomen beslissingen of nieuwe maatregelen aankondigde. Op deze foto uit 1976, genomen aan de vooravond van de OPEC- besprekingen in Doha, kondigt Jamani aan dat hij een totale bevriezing van de huidige olieprijzen wil.

...Yamani heeft steeds geprobeerd zijn familie zoveel mogelijk af te schermen van de pers. Volgens degenen die hem van nabij meemaakten, was hij een familieman bij uitstek...

CAIRO — Tijdens een 15-minuten durende vergadering van negen olielanden in de Egyptische hoofdstad, deelde Jamani als voorzitter mee dat besloten was de olieboycot tegen Nederland op te heffen. Dat was op 10 juli 1974.

Over Nazi-betrokkenheid

Waldheim haalt eindelijk bakzeil

WASHINGTON — De Oostenrijkse president, Kurt Waldheim, heeft erkend dat hij in 1942 heeft deelgenomen aan Nazi- acties waarbij Joegoslavische burgers om het leven kwamen. Dit heeft de Washington Post gemeld.

Na maanden te hebben ontkend dat hij betrokken was bij de Nazi- operaties in Joegoslavische plaats Kozara, heeft Waldheim via een woordvoerder laten weten dat hij in het gebied heeft gediend als bevoorradingsofficier. Maar hij was volgens eigen zeggen niet betrokken bij gevechten, meldde de Post. Volgens het blad hebben Joegoslavische en Russische geheimagenten Waldheim gechanteerd door in de winter van 1947-1948 te dreigen hem van oorlogs- misdaden te beschuldigen, tenzij hij geheim agent voor de Communistische staten zou worden.

In april overlegde de in mei gekozen president de Amerikaanse krant een 13 pagina's tellend memorandum waarin hij tegensprak dat hij tijdens het voorjaar en de zomer van 1942 actief was geweest tijdens de operaties van Hitlers troepen in Kozara. Maar Waldheims presidentiële woordvoeder Gerold Christian verklaarde nu tegenover de Post dat uit "nader onderzoek" is gebleken dat de oorspronkelijke verklaring van de voormalige secretaris- generaal van de Verenigde Naties niet correct was. Tijdens de acties in Kozara "diende" Waldheim "als bevoorradings- officier", zo zei Christian.

Maar uit documenten blijkt dat Waldheim behoorde tot een commandostaf van 29 man onder generaal Friedrich von Stahl. Uit documenten die de Washington Post verkreeg blijkt voorts dat Stahl aanbevelingen deed dat Waldheim en zeven andere officieren zouden worden onderscheiden voor "heldhaftige moed in de strijd tegen de opstandelingen in het voorjaar en de zomer van 1942". Waldheim ontving later de Koning Zvonimirmedaille van de Marionettenregering van Kroatië, een decoratie voor diegenen die zich "onder vijandelijk vuur" onderscheiden, zo staat in een Nazi-omschrijving van de medaille.

Van de 81.000 ongewapende burgers in het gebied van Kozara, kwamen er 13.000 om het leven en werden de andere 68.000 gestuurd naar concentratiekampen of werkkampen in Duitsland of Noorwegen. De Joegoslavische regering heeft Waldheim na de oorlog beschuldigd van oorlogsmisdaden maar die aanklachten golden operaties in 1944 en 1945. Gepensioneerde Joegoslavische functionarissen vertelden de krant dat de beschuldigingen deel uitmaakten van chantage- pogingen tegen Waldheim.

Een vertegenwoordiger van het Joods Wereldcongres (JWC) heeft in New York gezegd dat de Oostenrijkse president Waldheim "schuld heeft bekend" door voor het eerst te erkennen dat hij heeft deelgenomen aan Nazi- operaties in Joegoslavië. "Wij wisten dat dit het geval was, maar hij bleef maar liegen", voegde de algemeen directeur van het JWC, Elan Steinberg, eraan toe. Hij zei dat Waldheim sinds maart dertien verschillende versies heeft gegeven van zijn activiteit tijdens de Tweede Wereldoorlog. "Wij wisten sinds lang dat Waldheim een onverbeterlijke Nazi is", aldus Steinberg. "Maar nu lijkt het erop dat hij mogelijk ook een Russische spion was".

In Tel Aviv noemde de Israëlische minister van Buitenlandse Zaken, Shimon Peres, de verklaring van Waldheim "zeer ernstig". Israël meent dat "nadere uitleg" noodzakelijk is. Peres verklaarde tegenover studenten van de Ben Gourion- universiteit dat Israël "alle bewijzen waarover het beschikt" ter beschikking heeft gesteld en "wacht op het vonnis". Hij zei dat Israël nog niet heeft besloten of het zijn ambassadeur terugstuurt naar Wenen. Ambassadeur Michael Elitzur werd op 9 juni teruggehaald "voor overleg", de dag nadat Waldheim tot president werd gekozen. "Wij hebben ons eigen tijdschema en maken geen haast", zei Peres. "We hebben nog niet besloten af en wanneer de ambassadeur terugkeert".

Het Amerikaanse ministerie van Justitie gaat de beschuldigingen onderzoeken dat de Joegoslavische en Russische geheime diensten hebben gepoogd Waldheim te recruteren als spion door hem te dreigen met berechting wegens oorlogs- misdaden. "Als er nieuwe materiaal of informatie is, zullen we dat bekijken, tezamen met de andere zaken die we momenteel onderzoeken", verklaarde de Amerikaanse minister van Justitie, Edwin Meese, voor de Amerikaanse televisie.

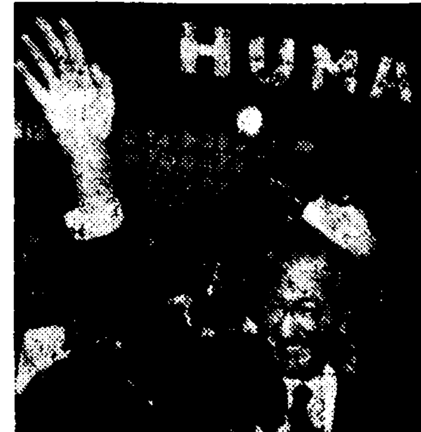

...Kurt Waldheim...

Functionarissen van zijn ministerie zeiden dat Meese spoedig zal beslissen of de voormalige VN- secretarisgernaal wordt geplaatst op een speciale " onderzoekslijst" van de Immigratiedienst, waarmee iemand de toegang tot de Verenigde Staten kan worden ontzegd. Meese's besluit is erg belangrijk, want dat wordt de eerste maal dat een regering moet beslissen of ze meent dat er voldoende bewijs is dat Waldheim heeft deelgenomen aan Nazi- wreedheden. In de praktijk zal het echter een symbolisch gebaar zijn, aangezien Waldheim met zijn huidige diplomatieke status toch de VS kan binnenkomen.

De Israëlische televisie vertoonde de fotokopieën van het volledige dossier waaruit de Joegoslavische officiële onderzoekscommissie in december 1947 de conclusie trok dat Waldheim direct betrokken was bij oorlogsmisdaden die de Nazi's in dat land begingen. Het document is door het Simon Wiesenthalcentrum doorgegeven aan het Israëlische consulaat- generaal in Los Angeles en zal worden overgedragen aan de Amerikaanse justitiële autoriteiten, aldus de tv. Het document, geschreven in het Kroatisch onder nummer 255572, bevat de getuigenis van Johan Mayer, naaste medewerker van Waldheim in het Duitse leger in Joegoslavië. Deze verklaarde dat het Duitse opperbevel het kader opdracht gaf tot vergeldings- maatregelen tegen de Kroatische bevolking. De militaire eenheden konden vervolgens ter plaatse besluiten over de manier waarop deze instructies moesten worden uitgevoerd.

In zijn eenheid stelde Waldheim zijn superieuren tot in bijzonderheden de uit te voeren vergeldings- maatregelen voor, wat leidde tot de vernietiging van tientallen dorpen en de moord op duizenden mannen, vrouwen en kinderen. In zijn conclusies stelde de Joegoslavische commissie dat Waldheim een oorlogs- misdadiger is die moet worden gearresteerd, door Wenen uitgeleverd aan Joegoslavië en terecht moet staan. Onder het document staan de handtekeningen van de leden van de commissie.

WALDHEIM ...na zijn verkiezing...

Voor het zwarte verzet in Z-Afrika

Kinderen moeten de prijs betalen

JOHANNESBURG — De kinderen in Zuid-Afrika betalen een hoge prijs voor het zwarte verzet tegen de blanke overheersing. Zij krijgen nachtmerries, raken hun vrijheid kwijt, of verliezen hun leven. Dit geldt in de eerste plaats voor zwarte kinderen maar het geweld begint ook invloed te krijgen op blanke kinderen.

Wij zijn hier de vernietiging, de verontmenselijking van een hele generatie, aldus de activist voor burgerrechten. Max Coleman. "Het valt bijna in dezelfde categorie als genocide", zo meent hij.

De minister van Recht en Orde, Louis le Grange, heeft in het parlement toegegeven dat in 1985 de veiligheids- troepen 209 kinderen van onder de zestien hebben gedood. Ruim 700 kinderen raakten dat jaar gewond door het optreden van de veiligheidstroepen, aldus de minister. Sinds de afkondiging van de noodtoestand in juni van dit jaar zijn duizenden zwarte kinderen gearresteerd en zonder tussenkomst van een rechter vastgehouden. Om hoeveel kinderen het precies gaat, hebben de autoriteiten niet gezegd, maar volgens schattingen zijn 9.000 kinderen van tussen de negen en achttien jaar achter de tralies verdwenen. De kinderen zitten in gevangenissen voor volwassenen tussen volwassen misdadigers en volwassen politieke gevangenen en soms tussen andere kinderen. Velen hebben verklaard te zijn mishandeld en er zijn er die daarvan de sporen kunnen laten zien.

Andere zwarte kinderen hebben moeten zien hoe hun vader, moeder, broers of zusters zijn vermoord door veiligheids- troepen of andere zwarten. En ook dat laat sporen na. Zij zijn kwaad en bang. Wij zien steeds meer gevallen van geestelijke ontwrichting als gevolg van een traumatische ervaring, een psychologische toestand die voor het eerst bij Amerikaanse Vietnamveteranen werd onderkend, aldus een dokter. "Mensen weten niet dat zij ziek zijn. Zij komen uit gevangenschap met chronische symptomen van prikkelbaarheid, slapeloosheid, het onvermogen te communiceren of zich te concentreren".

Het zijn hoofdzakelijk de zwarte kinderen die te lijden hebben onder het geweld van alledag in Zuid-Afrika. Maar ook in de blanke gemeenschap beginnen kinderen psychische problemen te vertonen ten gevolge van het geweld in de samenleving.

Op school worden "bom- oefeningen" gehouden, waarbij de blanke kinderen wordt geleerd wat te doen bij aanslagen. Wanneer er een alarm gaat, moeten zij onder hun tafel duiken. Dergelijke oefeningen zijn misschien nodig, maar sommige scholen overdrijven het wel, zo meent een psychologe in Durban. Zij zei dat zij steeds meer kinderen te zien krijgt in de leeftijd van vijf tot zeven met stressverschijnselen als braken, huilen, hoofdpijn en bedwateren.

Joyce Harris stelde een rapport samen over de gevolgen van geweld op kinderen en zij identificeerde nog een groep slachtoffers: kinderen die ieder gevoel voor waarden hebben verloren en dezelfde wreedheden begaan als die hen zijn aangedaan. "Steeds meer mensen, vooral jongeren, worden wreed door de wreedheid waarmee zij hebben te maken", aldus mevrouw Harris die behoort tot de Black Sash, een groep die opkomt voor de burgerrechten. "Wat moet er gebeuren met kinderen die handgranaten gooien of dansen rond de stervenden die zij in brand hebben gestoken? Wat moet er gedaan worden wanneer geweld wordt gezien als de enige overgebleven strategie?"

Black Sash heeft een rapport samengesteld over ervaringen van kinderen die door de politie zijn vastgehouden. Het is opgesteld aan de hand van verklaringen van kinderen die werden vastgehouden tijdens de eerste noodtoestand die in maart afliep, maar heeft volgens de organisatie niets aan betekenis verloren.

In het rapport komen zwarte kinderen tussen de elf en de achttien aan het woord die verklaren tijdens hun gevangenisschap regelmatig te zijn mishandeld. De kinderen werden gestompt, met stokken geslagen, kregen electrische schokken, werden dagenlang alleen opgesloten, of ze moesten steeds weer gymnastiek- oefeningen doen en werden geslagen als ze het van het uitputting niet meer konden volhouden. Een jongen van achttien vertelt hoe hij in een politiebusje werd opgesloten en hoe er tot driemaal toe traangas naar binnen werd gespoten. Een meisje van veertien verklaart dat zij en een 15-jarig vriendje door de politie in een auto werden opgesloten met een hond. De hond kreeg het bevel te bijten en beet het meisje in haar knie.

Van iedere kind dat zo iets heeft meegemaakt kan je bitterheid verwachten en minachting voor alle autoriteiten, voor de wetten en voor juridische procedures, aldus Black Sash. De politie verweet Black Sash met het rapport de veiligheids- organen in een kwaad daglicht te willen stellen. Er kan alleen een onderzoek worden ingesteld naar dergelijke gevallen wanneer de betrokkene aangifte doet, aldus een woordvoerder van de politie. En die aangifte moet worden gedaan bij de politie.

Max Coleman, die hielp het steuncomité voor verwanten van gedetineerden op te richten nadat drie van zijn zoons waren gearresteerd, probeert oog te houden op de detentie van kinderen. Ook hij zegt dat veel kinderen worden gemarteld. Anderen hebben te maken met minder in het oog springende vormen van misbruik.

De politie doet haar best een netwerk van tipgevers op te zetten, aldus Coleman. Zij oefent druk uit op de kinderen om voor haar te werken. De politie biedt hen in ruil voor informatie een opleiding en geld aan en zegt toe dat zij niet mishandeld zullen worden. De kinderen wordt verteld dat zij vermoord zullen worden als zij weigeren. Dan komen de kinderen vrij en gaan zij terug naar de zwarte woongebieden waar informanten ter dood worden gebracht door een brandende autoband rond hun nek te binden, de zogenoemde halsketting. In zulke situaties moeten kinderen zich staande zien te houden, aldus Coleman.

Colemans comité heeft een team psychiaters bijeengebracht die als vrijwilliger proberen zoveel mogelijk gedetineerden te behandelen. Maar de afgelopen vier maanden zijn er circa 22.000 mensen gedetineerd, dus veel tijd voor een vervolg- behandeling is er niet, aldus Coleman.

Mevrouw Harris van Black Sash vreest voor Zuid-Afrika's toekomst als de mishandeling van kinderen door blijft gaan. "Jonge mensen hebben orde en discipline nodig om de lijnen van aanvaardbaar gedrag te bepalen en hen een veilige basis te verschaffen vanwaaruit zij kunnen werken", aldus mevrouw Harris. "In de meeste landen worden kinderen beschermd omdat zij de toekomst van het land zijn. Hier worden zij aangevallen".

De Britse eilanden...ik mis ze echt

NOG NIET ZO lang geleden is hij 41 geworden en heeft hij zijn 15e album *Every beat of my heart* uitgebracht. Voor de zoveelste maal scoren zijn singles hoog in de diverse hitparades, zoals het titelnummer en *Love touch*, dat in verschillende landen nummer één heeft gestaan.

Rod Stewart is een instituut, niets verandert, alleen zijn leeftijd. Hoelang is het nu alweer geleden dat de single *Maggie May/Reason to believe*, mijn eerste 'echte plaat', bovenaan de Top 40 prijkte? Het moet toch zo'n dikke vijftien jaar geleden zijn, dat ik met de foto van het idool naar de kapper toog, en zelfs in de klas een Schots- geruite sjaal droeg om maar vooral op Rod Stewart te lijken. Net als zijn vriend Elton John weet hij de aandacht voor zijn persoon nog steeds gaande te houden. «Stewart still going strong» oftewel een portret van een ras- performer.

SCHUURPAPIER

Rod Stewart wordt op 10 januari 1945 in Londen geboren als een telg uit een Schotse familie. Zijn eerste stappen op het muzikale pad bestaan uit het meespelen en zingen in de groep Jimmy Powell and The Five Dimensions, waarmee hij tevens zijn eerste plaat maakt: *Good morning, little schoolgirl*. Het is vanaf die eerste single dat hij zijn unieke, sterk door Sam Cooke beïnvloedde, 'schuurpapieren' stemgeluid begint te ontwikkelen. Voordat hij in '67 van Jeff Beck het aanbod krijgt in zijn band te komen zingen, werkt hij anoniem als sessiezanger.

Na twee jaar met Jeff Beck te hebben gespeeld tekent hij een solo- contract bij Mercury. In die tijd wordt hij door Ron Wood uitgenodigd om een keer bij The Faces te komen spelen. Daar heeft hij het prima naar zijn zin, wat niet zozeer wordt veroorzaakt door aansprekende muzikale wapenfeiten, maar meer omdat Wood, Jones en MacLagen dankbare stappers zijn en wel een glaasje lusten. Zo ontstaat de situatie, dat hij, naast zijn solocarrière, groepslid is van The Faces. De beide eerste elpees *An old raincoat won't ever let you down* en *Gasoline alley* bevatten krachtige nummers en worden door de critici juichend ontvangen.

Stewart ontpopt zich als een gevoelige vertolker van akoestische, folkachtige nummers en ook in de rocknummers staat hij zijn mannetje. Hoewel zijn populariteit stijgende is, vooral in de Verenigde Staten, is er van een echte commerciële doorbraak nog geen sprake. Het album *Every picture tells a story* brengt hier verandering in. De van deze elpee getrokken single *Maggie May/Reason to believe* wordt een gigantische hit (één in Amerika en Engeland). Ook op het podium weet hij onder meer door een opwindende live-act, met als handelsmerk een rondslingerende microfoonstandaard, het publiek waar voor zijn geld te geven. De rock wordt steeds belangrijker en de akoestische gitaar verdwijnt naar de achtergrond. De albums *Never a dull moment* en *Smiler* zijn van mindere kwaliteit.

Het lijkt alsof hij in een creatieve impasse is beland, die echter doorbroken wordt door het album *Atlantic crossing*. De sound van de muziek is gladder en commerciëler geworden, zeker vergeleken met beide eerste albums. Met het door Gavin Sutherland geschreven *Sailing* heeft hij wederom een wereldhit. Zijn populariteit stijgt wederom tot grote hoogte, temeer daar hij door zijn relatie met Britt Ekland een gewild object voor de roddelpers is geworden.

ENGELSE COUNTRYCLUB

Stewart in een interview, dat destijds naar aanleiding van dit album werd afgenomen: "Ik erger me behoorlijk aan die onbeschofte journalistiek, die zich met Britt bemoeit. Vooral de Engelse pers kan ontzettend kwaadaardig over haar doorzeuren. De algemene theorie is: hoe gelukkiger de ster privé, hoe onbelangrijker hij is in zijn werk. Maar dat is natuurlijk niet zo interessant. Conflict en drama, dát

is interessant! En als het er niet is, dan maken we het. En als dat niet helpt, dan doen we er alles aan om het desnoods met geweld te forceren. Langzamerhand heeft de Engelse pers daar een grote reputatie in opgebouwd. Linda McCartney kan geen goed doen, Biance Jagger krijgt er om de haverklap van langs en nu is Britt kennelijk aan de beurt. Vreemd hoor, Patti Harrison, die notabene van ster naar ster is geswitcht, blijft buiten schot. Omdat ze Engels is. «Local girls made good» zeggen wij dan. Eentje van ons, dat zit wel goed. (...) Ik ben in Amerika gaan wonen, omdat ik daar vijftig procent belasting betaal. Dat vind ik heel redelijk. De pogingen van sommige artiesten om zelfs daaraan te ontkomen door een kantoor te openen op de Bahama's vind ik gewoon misdadig. Dat is diefstal van de maatschappij. Ik zou trouwens best bereid zijn iets meer dan de helft te betalen, maar in Engeland is het te gek geworden. De economie ligt op z'n kont en iedere cent is meegenomen. Dus moet dat van de popsterren en succes- schrijvers komen. Zo betaal je niet alleen belasting over je inkomen, maar ook belasting op bepaalde waardevolle dingen waarin je je geld eventueel hebt belegd. Op een goede dag liet ik me voorrekenen — zelf houd ik het niet bij, het interesseert me weinig en ik snap het toch niet — dat ik in feite 110% van mijn inkomen aan de staat moest afdragen en dat was het sein om er toch vandoor te gaan. Ik begrijp die zure reacties niet zo goed. Als ik nou de enige was die vluchtte, maar er wonen nu meer Engelse supersterren in Amerika dan in Engeland. We kunnen in Californië zo een Engelse countryclub beginnen en de zaak van de contributie runnen zonder ooit een buitenlander toe te laten. Misschien neem ik daarvoor nog weleens het initiatief. Weer eens iets anders, want initiatief ontplooien, daar staat in Engeland onderhand de doodstraf op".

In '75 gaan Rod en The Faces uit elkaar. Zijn solo-carrière verloopt dan inmiddels zeer voorspoedig en '76 komt *A night in the town* uit, dat twee hitsingles bevat, namelijk *Tonight the night* en *The killing of Georgie*. Naar aanleiding van de hoes, waarop hij staat afgebeeld met een strohoed en een glas champagne en zijn turbulente levenswijze wordt hij in de pers geschetst als het arbeiderskind, dat de weelde niet aankan.

Later verklaart Stewart in een interview het volgende: "Natuurlijk ben ik een verwend kind, altijd geweest. Ik ben de jongste uit een gezin van vijf. Maar zeg nou zelf, ik ben toch niet anders dan andere arbeiders die de voetbalpool hebben gewonnen!"

Het jaar daarop verschijnt *Footloose and fancy free*, gevolgd door *Blondes have more fun*, dat een stuk commerciëler klinkt dan zijn voorgangers, dat meer een stevig rechttoerechtaan- album genoemd kan worden. Ook met het in '80 verschenen album *Foolish behaviour* is hij succesvol. De single *Passion* scoort redelijk, evenals *Tonight I'm yours* en *Young Turks* van de elpee Tonight I'm yours. Nummer dertien en veertien mogen lichtelijk teleurstellend genoemd worden. *Bodywishes* kent teveel niemendalletjes en ook *Camouflage* kan niet overtuigen. Met zijn laatste album

Hoe denk je over de hernieuwde belangstelling voor het werk als Sam Cooke en Marvin Gaye, ook al heeft een hoop met spijkerbroeken- reclame te maken?

"Dat zal altijd blijven gebeuren. Er zal telkens weer een nieuwe generatie zijn die nooit van deze artiesten gehoord heeft, maar persoonlijk vind ik hoe meer airplay voor Sam Cooke, hoe beter. Ik heb zoveel van die man geleerd. Hij was een van mijn vroegste helden. Ik heb veel van zijn stijl overgenomen".

Maar wordt het effect hiervan niet enigszins bedorven door het feit dat iedereen meteen aan een tv-spot voor spijkerbroeken denkt?

"Nee, dat stoort mij totaal niet. Zolang ze Sam Cooke maar horen. Mijn songs worden in Amerika ook voor 'commercials' gebruikt. Pioneer heeft er een paar gebruikt en Ford gebruikt er drie: Tonight's the night, The first cut is the deepest en You're my heart".

Wat is het verschil tussen deze tournee en je vorige? Je deed maar drie nieuwe nummers.

Er zitten drie nieuwe jongens in de band en we hebben een blazers- sectie deze keer, maar verder is er niet zoveel verschil. Ik weet niet zoveel nieuws te bedenken. Als de mensen willen dat wij die oude nummers doen, dan spelen we die. Het heeft ook met het tijdstip te maken. Naarmate de tournee vordert, zullen we er meer nieuwe songs ingooien, omdat de mensen dan het nieuwe album beter kennen, want niets is zo erg als vijf of zes geweldige nummers ten beste geven en dan met drie nummers plat op je gezicht gaan. De opbouw is erg belangrijk en je moet die nummers geleidelijk aan aanpassen".

Beleef je zelf aan die oude nummers nog evenveel plezier als vroeger?

Je manager verklaarde dat je nieuwe elpee een 'terugkeer naar de eenvoud' betekende. Ben je het daarmee eens?

"Terug naar de eenvoud? Wat bedoel je? Ik heb nog nooit zoveel geld uitgegeven aan een plaat! Mijn eerste elpee kostte zo'n 20.000 dollar en deze 700.000! Ik begrijp echter wel wat hij bedoelt. Qua aanpak was het een terugkeer naar de eenvoud, omdat we in de eerste plaats mensen gebruikten in plaats van machines. In dat opzicht staat deze plaat dichter bij mijn eerste platen dan bij de latere".

Vanwaar deze behoefte?

"Ik had voor deze plaat wat meer tijd, acht maanden in plaats van de gebruikelijke vier. Ik was ook niet van plan om te gaan optreden voor hij klaar was. Ik deed het dus rustig aan en dat maakte veel verschil. We namen 28 nummers op en kozen er tien uit. Misschien dat het nog beter had kunnen worden, maar dan was ik nu nog bezig geweest!"

Je bent niet bewust op dezelfde manier gaan schrijven als vroeger?

Nee, het ging zoals het ging. De jongens hadden bepaalde ideeën voor nummers en ik had bepaalde ideeën. Het was niet zo van: Laten we eens een plaat opnemen zoals we dat vroeger deden met The Faces. Het was meer toeval dan intentie".

Wat is je favoriete nummer van deze plaat?

"Every beat of your heart is het beste dat ik in jaren gemaakt heb. Ik hoorde het een half uur geleden nog op de radio en ik voelde me apetrots".

Geeft het je nog een kick om jezelf hoog in de hitparade te zien staan?

"O ja, ben je mal? Het is een nieuwe levens- impuls voor me. Het is fantastisch. Er is een goedige titel, ik moest er iets mee doen".

Ben je gevoelig voor wat de roddelpers over je schrijft?

"Nee, maar mijn vriendin wel. Het raakt haar wel, maar zo zijn de Engelse kranten nu eenmaal. Het meeste dat ze schrijven bevat geen grammetje waarheid. Er is ook nooit maar een begin van bewijs voor wat ze beweren. Heb je dat van de week gelezen over de vrouw van Bruce Springsteen, die misschien AIDS heeft, omdat zij een vriend heeft gekust, die het later bleek te hebben? Volstrekt belachelijk!" (Rod ziet prinses Stephanie van Monaco op de omslag van een muziekblad? "Is dat Stephanie? Ze kwam laatst naar een van onze concerten. Een leuk type, je kunt lol met haar hebben. Ze heeft tot een uur of vijf in de ochtend met ons in de bar zitten drinken. Oh! Dat had ik misschien beter niet kunnen vermelden" (Lacht) "Ze is heel enthousiast over haar zangcarrière, ze wil echt succes hebben. Ik was van haar onder de indruk. Jammer dat ze niet blond is!"

Heb je nog meer hedendaagse favorieten?

"Robert Palmer doet het goed wat mij betreft. Ik ben blij dat hij wat meer succes begint te krijgen. En Prince natuurlijk. Ik ben een muziek- liefhebber, ik hou eigenlijk van alles".

Zijn er bepaalde hedendaagse trends die je niet zo ziet zitten?

"Drummachines maken me gek. De meeste platen die tegenwoordig in Amerika uitkomen, hebben hetzelfde drumgeluid. Maar verder is er niets, nee. Een goeie song is een goeie song".

Hebben je kinderen blijk gegeven van enig muzikaal talent?

"Ze kunnen redelijk toon houden bij het zingen, maar ik weet niet waar dat naar toe zal leiden. Sean heeft alles gehad: een drumstel, een synthesizer, gitaren, alles. Kimberley heeft tot dusver geen enkel muzikaal talent aan de dag gelegd, maar het zijn geweldige fans. Ze hebben alleen hun pa in hun platen- collectie plus een plaat van Michael Jackson. Ze zijn ontzettend loyaal".

Bronnen: Popencyclopedie, Pop Score, Oor, Rock & Soul, Rod Stewart World Tour '78/'79, Rod Stewart Tour '80/'81.

ROD STEWART

Every beat of my heart lijkt Stewart het juiste spoor weer te pakken te hebben.

Naar aanleiding van dit album stelde Martin Aston een aantal vragen, waarvan er hier enkele volgen. De vragen zijn gesteld na het Wembley- concert, 65.000 mensen in een voetbalstadion in de regen.

I: Hoe beleefde je die avond op de heilige grond van Wembley?

S: "Het was voorbij voor ik er erg in had, het was zo'n beetje voorbij voor ik er erg in had; ik wou dat ik het morgen over kon doen. Het regende flink, maar ik werd net zo nat als het publiek. Het was erg emotioneel. Een hoogtepunt in m'n leven".

Was het zo'n resultaatrijke avond omdat je weer samen met The Faces op het toneel stond?

"Dat niet eens. Het was zuiver de respons van het publiek. Er kwam zoveel affectie op me af. Ik had hier drie jaar niet gespeeld, dus de kans om Wembley te doen heb ik met beide handen aangegrepen. De single was nog niet uit en de elpee net een paar dagen. Toch trokken we op een regenachtige dag ruim 65.000 man. Dat is niet slecht, ook al heeft het feit dat The Blow Monkeys en ELO optraden natuurlijk meegeholpen".

"Het enige waar ik soms de balen van heb is Do you think I'm sexy, maar het is steevast het nummer waarbij iedereen de tent afbreekt, waar ook ter wereld. Een paar dagen geleden in Duitsland speelden we Love touch vlak voor Maggy May en het had meer succes. De helft van de aanwezigen had Maggie May nog nooit gehoord. Dat is uiterst verbazingwekkend voor mij, want die song is zo'n vijftien jaar oud en bereikt nu een volledige nieuwe generatie. Dat is heel wonderlijk niet?"

de kans dat ik de volgende week nummer één sta hier in Engeland".

Wat maakt het nummer zo bijzonder?

"Ik wilde altijd al een nummer schrijven zoals Sailing, dat — zoals je weet — is geschreven door de Sutherland Brothers. Toen ik dat nummer opnam, dacht ik: Mijn hemel, ik wou dat ik dit geschreven had. Ik heb heel lang gewacht op de gelegenheid om de ideale, eenzame «going-home»-song te schrijven en dit is het dan. Alhoewel er doedelzakken op te horen zijn, gaat het niet echt over Schotland; het gaat over het missen van de Britse eilanden. Ik mis ze echt..." zei hij met een pint Engels bier in zijn hand!

In From here to eternity komt een zekere Jimmy Doyle voor. Wie is dat? Is dit nummer gebaseerd op een waargebeurde geschiedenis net als The killing of Georgie?

"Hij is niemand, om eerlijk te zijn. Er was een Britse mis... ger die Jimmy Boyle heette, maar die bedoel ik niet. Het nummer is niet op de werkelijkheid gebaseerd. Ik ontleende de titel aan de film — nog voor ik de rest van de song had, zo'n gewel-

Geknipt voor U

HET LIJKT ALSOF men vandaag de dag geen tijdschrift meer kan openslaan zonder direct geconfronteerd te worden met puzzels, quizzen en anderssoortige intelligentie- spelletjes. Ieder zichzelf respecterend blad bedient zich van deze formule om de lezer te bereiken. Daar wij niet om deze ontwikkeling heen kunnen én het idee op zich niet onaardig is, vindt u hieronder een foto- quiz. Met enig puzzelwerk moet het mogelijk zijn aan de hand van deze foto- snippers de afbeeldingen van twee artiesten te reconstrueren. Denkt u de namen te weten, stuur dan de oplossing naar de Amigoe Redactie, Scherpenheuvel z/n.

Elpee-bespreking

"Going Home"

HET KOPEN VAN een elpee van Rod Stewart is op zichzelf een tamelijk risicoloze aangelegenheid. Immers, elk album is samengesteld uit bekende, reeds jarenlange beproefde ingrediënten, die tezamen garant staan voor een doorgaans succesvol resultaat. Ook dit album bevat traditiegetrouw op kant één een aantal snelle rock & roll- nummers, terwijl de andere kant van de schijf voornamelijk ballades telt.

Tekstueel is er ook weinig nieuws onder de zon. Centraal staat zoals altijd de vrouw, die zowel verheerlijkt, aanbeden als gemist wordt. Dit is niet verrassend als je bedenkt, dat Stewart als sinds mensengeheugenis het image heeft van de notoire ladykiller. Nu dient vermeld te worden, dat hij zelf er alles aan doet om deze beeldvorming in stand te houden, ook op dit album. De bede om sexuele ervaring in *A night like this*, het verlangen naar zekerheid in *Who's gonna take me home*, de roep in een «tiger in heat» in *Red hot in black*, de plaat staat er bol van. De twee nummers, die op mij de meeste indruk maken, wijken af van deze thematiek.

Het album opent met het nummer *From here to eternity*, dat op overtuigende, indringende wijze het lot beschrijft van een onterecht veroordeelde. Het vermeende onrecht krijgt vocaal gestalte door de emotionele, stuwende wijze van zingen. Het roept in de verte herinneringen op aan *The killing of Georgie*", dat handelt over de moord op een vriend van Stewart en terug is te vinden op A night on the town. Het tweede nummer, dat er voor mij uitspringt, is het titelnummer *Every beat of my heart*, een smeekbede om een terugkeer naar het Verenigde Koninkrijk. Stewart heeft er nooit een geheim van gemaakt Engeland enkel en alleen om puur belasting- technische redenen verlaten te hebben. Waar zijn hart werkelijk thuishoort, blijkt zonneklaar uit deze tekst. Het nummer bezit naast een haast epossachtige gedragenheid een oprechte eerlijkheid.

Stewart zelf verklaarde onlangs, dat met het schrijven van dit nummer en het zingen ervan een eeuwenlange wens in vervulling is gegaan om zelf een nummer te creëren van het niveau van Sailing. De overige ballades zijn van minder niveau, maar scoren wel een ruime zes. Het nummer *Love touch* zal u ongetwijfeld bekend zijn en heeft het als single niet slecht gedaan. De snellere nummers klinken goed, maar met drie gitaren en een blazers- sectie mag dat geen verrassing genoemd worden.

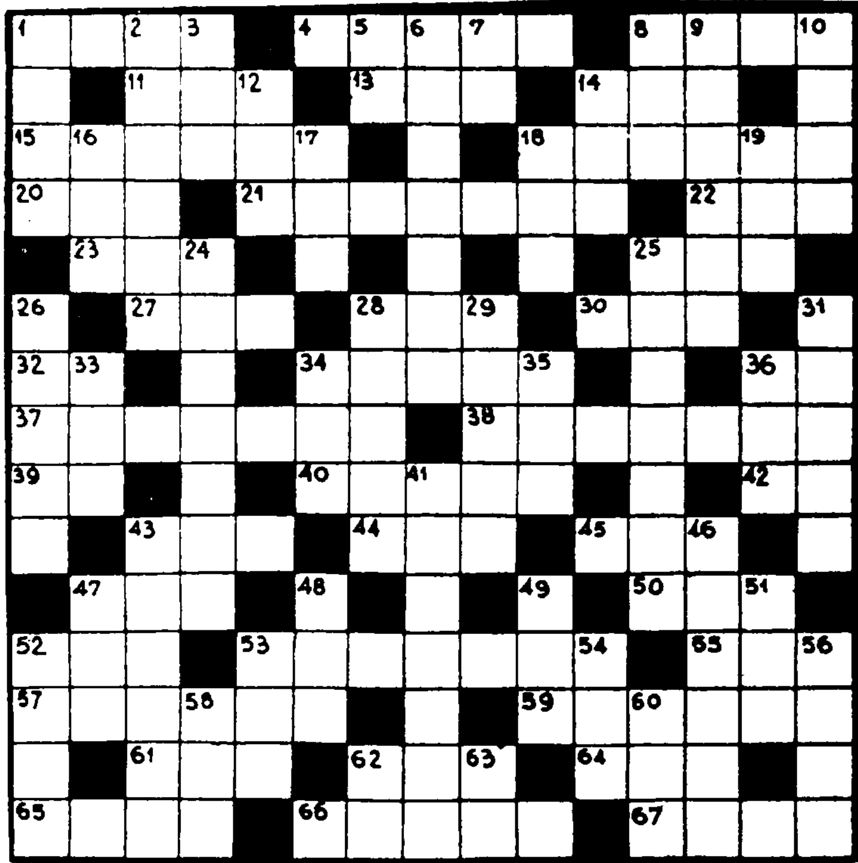
Al met al een elpee, die met een zeer ruime voldoende gehonoreerd mag worden, behalve voor het onderdeel originaliteit. Maar ja, van Ludlum verwacht je ook niet een Indonesisch kookboek of een wetenschappelijk verantwoorde geschiedbeschrijving.

Pop-Pagina

door Peter Paap

HORIZONTAAL: 1. gebeurtenis, werkelijk; 4. verdriet; 8. noviet, groen; 11. insecteneter; 13. familielid; 14. nachtvogel; 15. plaats in Utrecht; 18. bergplaats; 20. mannelijk dier; 21. deel van een motorvoertuig; 22. behoeftig; 23. inhoudsmaat; 25. deel van een week; 27. voordeel; 28. in orde; 30. majeur (muz.); 32. landbouw- werktuig; 34. meer in Finland; 36. muzieknoot; 37. vrouwelijke soeverein; 38. pret; 39. maanstand; 40. woonplaats, zetel (Lat.); 42. persoonlijk voornaamwoord; 43. onderwereld; 44. ogenblik; 45. gewicht; 47. roem; 50. gezet; 52. teer, mager; 53. zangstem; 55. snijwerktuig; 57. standaardmaat; 59. stel, paar; 61. vierhandig zoogdier; 52. jong dier; 64. vlaktemaat; 65. plaats in Gelderland; 66. zuurdeeg; 67. lijmerig, kleverig.

VERTICAAL: 1. trots; 2. onvatbaar; 3. vat; 5. soort onderwijs; 6. werelddeel; 7. rondhout; 8. Europeaan; 9. wederkerig voornaamwoord; 10. uitdrukking; 12. onderricht; 14. deel van een etmaal; 16. water in Utrecht; 17. bevel; 18. deel van een ambtsgewaad; 19. bar, zeer; 24. Europeaan; 25. telwoord; 26. order; 28. niet netjes; 29. vogel (woord); 31. hoofddeksel; 33. een kans wagen; 34. vordering; 35. boom; 36. hoofddeksel; 41. medelijden; 43. uitroep van droefheid; 46. eenvoudig; 47. eetlust; 48. kloosterlinge; 49. beroep; 51. Indisch, Chinees; 52. honingbij; 53. zeepwater; 54. gevangenis; 56. soort pantoffel; 58. smalle plank; 60. puistje; 62. dierengeluid; 63. persoonlijk voornaamwoord.

Kruiswoordpuzzel

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe-kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnares van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

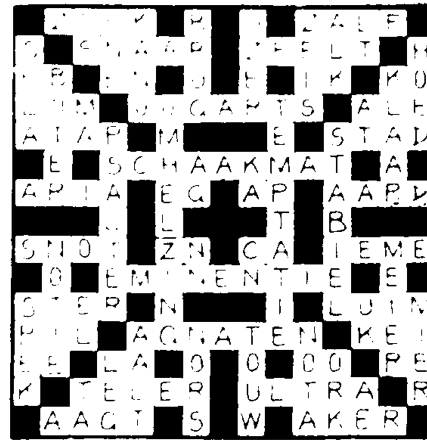
Rufina Tromp
Catashi 6
Aruba

De winnares kan haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe Aruba, Nassaustraat 110 (tijdens kantooruren).

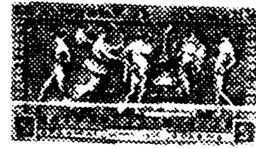
Oplossingen moeten ingediend zijn vóóR vrijdag 14 november 1986 twaalf uur 's middags en duidelijk op de enveloppe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

De goede inzending had er aldus uit moeten zien:

Postzegels

TERUG VAN WEGGEWEEST. Met het klimmen van de jaren laat de gezondheid het wel eens afweten. Sorry, dit is nu eenmaal 's mensen lot. Zand erover en terug naar de Olympische Spelen van 1936 te Berlijn en de daaraan verbonden postzegel- emissies. Bij deze Spelen stelden de Duitse Posterijen zich nadrukkelijk present met de uitgifte van een tweetal soevenier-velletjes, een achttal postzegels en enkele postzegelboekjes.

De bekende Duitse grondigheid indachtig behoeft u niet op zoek te gaan naar foutdrukken en misdrukken. Die zijn er niet. Wel kleeft aan de uitgifte van de beide soevenier- velletjes ergers een bedenkelijk luchtje. Normaal zijn de Duitse soeveniervelletjes van getande zegels voorzien, maar in 1936 is er, vermoedelijk om bepaalde autoriteiten en/of partijbonzen te gerieven, ook nog een zeer beperkt aantal ongetande soeveniersvelletjes of blocs uitgedeeld.

Het behoeft natuurlijk geen betoog, dat deze uitzonderlijke blocs tegenwoordig alle prijsrecords slaan. Voor de gewone verzamelaar is het verwerven van een dergelijke buitenissigheid gewoon een utopie. Van de acht gewone zegels vraagt de zegel van 12+6 Pfennig nog even uw speciale aandacht.

Op het zegel is een estafetteloper te zien met in zijn hand de zogenaamde Olympische toorts. De grote organisator van de Olympische Spelen te Berlijn was dr. Carl Diem. Hij opperde bij zijn vriend baron De Coubertin het idee een nieuwe verbindingslijn met de klassieke Spelen te leggen door tijdens een moderne Olympiade een vuur te laten branden, herinnerend aan het offervuur op het Zeus- altaar te Olympia.

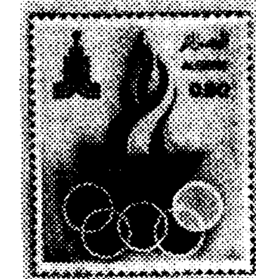
Baron De Coubertin was meteen enthousiast over dit voorstel. De plannen werden nader uitgewerkt en van 1 tot 16 augustus 1936 brandde voor het eerst in de geschiedenis van de moderne Olympische Spelen het Olympisch vuur te Berlijn. Het was met behulp van een holle spiegel ontstoken op de trap van het Heraeum te Olympia en vervolgens door een groot aantal estafette- lopers dwars door Europa naar de Duitse hoofdstad overgebracht.

Hiermee werd een traditie geboren, die zich tot in onze dagen gehandhaafd heeft. Een groot aantal postzegels is in latere jaren aan deze steeds opnieuw de aandacht trekkende gebeurtenis gewijd. Op de Berlijnse Olympiade was vooral de Nederlandse dames- zwemploeg bijzonder succesvol. Namen als Willy den Ouden en Rie Mastenbroek mogen intussen wat verbleekt zijn, vergeten zijn zij zeer zeker niet.

Voor de V-de Olympische Winterspelen en voor de XII-de moderne Olympiade, die in 1940 gehouden zouden worden, was in eerste instantie Japan uitverkoren. De op het eiland Hokkaido of Jesso gelegen stad Sapporo was met de ontvangst van de wintersporters belast. De Japanse hoofdstad Tokio, op het zuidelijke eiland Honsjioe of Hondo, zou zich over de zomer- atleten ontfermen.

Er kwam echter een lelijke kink in de kabel. In juli 1937 breidde de onverklaarde oorlog tussen Japan en China zich plotseling sterk uit tengevolge van het incident van Loe-kow-k'iao. Het gevolg van het een en ander was, dat Japan de organisatie van de beide Spelen teruggaf aan het Internationaal Olympisch Comité. De Finse hoofdstad Helsinki solliciteerde nu naar beide sport- evenementen.

In de Wereld van de Postzegel

is een propaganda- stempel van de Finse Posterijen bekend, waarin men vermeldt, dat de XII-de Olympiade van 20 juli tot 4 augustus 1940 zal plaatsvinden. Ook van de destijds nog onafhankelijke Baltische staten Letland, Estland en Litauen is een propaganda- poststempel in omloop geweest. Deze drie staten, die nu deel uitmaken van de Sovjetunie, koesterden blijkbaar de stille hoop aan de te verwachten toeristen- stroom, richting Finland, ook een paar niet onaardige duiten te verdienen. Opnieuw echter liet de beschermheer van de klassieke godsvrede, de godheid Apollo, het gruwelijk afweten. Daarover een volgende keer meer.

M.ARVIS

RABIN GANGADIN (Paramaribo 1965) studeert in zijn vrije tijd aan de T.H. in Eindhoven. Hij publiceerde in eigen beheer de poëziebundel *Desaveu* (1980) en bij de Arbeiderspers *Een zeldzame kamer* (1982) en *Tussen letter en geest* (1984). Bij uitgeverij In de Knipscheer in Haarlem verscheen nu zijn eerste roman *Landgenoten*, 104 bladzijden. I.S.B.N. 90.6265.203.4.

Proza-debuut Rabin Gangadin

Surinaamse migranten-roman

DE EERSTE ZIN van Rabin Gandadins proza- debuut *Landgenoten* (1986) telt niet minder dan 51 woorden, die samen goed zijn voor een hoofdzin met zeven bijzinnen. Weliswaar zijn de volgende zinnen eenvoudiger, maar het hele eerste deel "Doodlopende sporen" van de "verzameling episodische verhalen" (achterflap) blijft moeizaam te lezen door Gangadins behoefte zijn zegje erg "mooi" te doen, maar vooral door de voortdurende uitleg in plaats van vertellende uitbeelding.

Maar het is toch geen debuut om dan maar ongelezen te laten omdat het verhaal vanaf het tweede deel "Landgenoten" en de daarop volgende "Vakantieganger" en "Liever nog dan het geluk" gelukkig heel wat beter, hoewel lang niet vlekkeloos, loopt. Waarom heeft Gangadin het eerste deel niet herschreven toen de rest af was? Het boek heeft bovendien een aardige structuur en behandelt een belangrijk onderwerp.

INHOUD

Hoofdpersoon is Georgie Marhinga die in Suriname niet vooruitkomt en daarom maar naar Nederland migreert, waar hij met discriminatie en andere vervelende ervaringen wordt geconfronteerd. Als hij teruggaat naar zijn land, weliswaar veilig met vakantie, blijkt hij ook daar vervreemd van zijn eigen volk. Daarom maar weer naar Nederland, waar zijn enige trotst zijn schrijver- zijn is.

Op pagina 86 zegt Georgie in zichzelf: "We bestrijden twee werelden, die waaruit we zijn voortgekomen en die waarheen we ons bewegen". Dat is het scharnier waaromheen het boek draait. Gangadin heeft een structuur gehanteerd waarbij de positie van de hoofdfiguur in Suriname - Nederland - Suriname - Nederland een spiegeleffect oproept.

STRUCTUUR

Wat Georgie in Nederland meemaakt, komt op vakantie in Suriname terug. In de discriminerende Nederlandse dancing is Georgie net zo min thuis als in het protserige Park- gezelschap in Suriname; ontmoetingen met de meisjes Shirley en Grace spiegelen zich ook; wat familielid Bigi Bal in Nederland is, is te vergelijken met Henny in Suriname; de Nederlandse politie staat tegenover de Surinaamse militairen; zowel in Nederland als in Suriname nemen de straat, prostitutie, drugs en bar- scènes een grote plaats in. De Nederlandse episode eindigt weliswaar in een politiecel en de Surinaamse in het bed met de op een feest opgepikte Grace, maar Georgies verachting voor de mens die hij cynisch bekijkt, is in beide delen weer even sterk aanwezig. Eigenlijk zoekt hij in beide landen zijn definitief verloren ontrouwe geliefde Shanmila.

Liepen in Suriname alle wegen dood, ook een verzenbundel over een ongelukkige liefde kon hij slechts in eigen beheer publiceren, in Nederland is Georgie ook niet gelukkig maar heeft hij in elk geval zijn schrijverschap: er zijn al twee dichtbundels en een novelle van hem verschenen, hij werkt aan een roman waarvan hij al zo'n honderd pagina's af heeft.

"Zijn roman is een vreemde mengeling van tederheid en wreedheid, omdat hij net zo'n grote hekel heeft aan onderdrukkers als aan hun klagerige slachtoffers. Hij bewaart zijn sympathie alleen voor dié mensen die tenminste een persoonlijke uitweg zoeken in de literatuur, de kunst, verdovende middelen en misdaad. Liever nog dan het geluk". (p.104, slot van de roman)

MIGRANTEN-ROMAN

Zo is dit een boek over het schrijven zelf geworden, waardoor Gangadin een variatie schiep op de uiterlijke structuur van de migranten- roman die hij tot uitgangspunt en onderwerp nam.

De overeenkomsten met romans als Bea Vianen: *Het paradijs van Oranje* (1975), Edgar Cairo: *Koewatra Djodjo/In de geest van mijn cultuur* (1980) en Astrid Roemer: *Nergens ergens* (1983) zijn frappant. Ook het antwoord op de problematiek is hetzelfde: je moet trachten om kracht in jezelf te zoeken, niet in de buitenwereld — al of niet zich uitend via een schrijverschap.

Maar is in de traditionele Caribische migranten- roman de structuur die van een uitvoerig beschreven reis, de aankomst, het langzame wennen enz. zoals George Lamming, Samuel Selvon en Caryl Philips deze sinds de jaren vijftig schreven met de nadruk op de uiterlijke veranderingen, in Gangadins werk is alle aandacht op het innerlijke beleven geconcentreerd en zijn de uiterlijke veranderingen, verbindende lijnen slechts heel terloops gegeven.

Hij brengt dus een eigen variant in het genre migranten- roman aan. Hij heeft zijn pen daarbij niet voldoende in zijn macht om situaties overtuigend te verbeelden — iets wat bij de opzet die hem kennelijk voor ogen stond absoluut vereist is, zodat de stilistische tekortkomingen (zie hierboven) des te sterker uitkomen.

Georgie zegt: "Onderscheid weten te maken tussen je woorden is ongetwijfeld nodig, maar verliefd zijn op je eigen woorden niet — dat is een vorm van eigenliefde, een fatale liefde die een jonge schrijver kan vloeren". (p.100) Gangadin heeft deze waarschuwing van zijn hoofdfiguur zelf niet ter harte genomen.

Het omslag geeft een illustratie weer van John Lie-A-Fo, *Voodoo* getiteld. Rest me nog te vermelden dat na twee keer "voorzichtig" lezen al een aantal bladzijden los lagen.

WIM RUTGERS

Violeta Chamorro onderscheiden

NEW YORK — Violeta Chamorra heeft als directrice van de door de Sandinisten gesloten Nicaraguaanse krant La Prensa de ereprijs in ontvangst genomen van de De Las Americas- stichting. Zij zei dat de toekenning van deze prijs een waardevolle stimulans is voor allen die werkzaam zijn voor La Prensa, omdat «wij zo gesterkt worden in de overtuiging dat zonder de vrijheid op de eerste plaats er geen vrede kan zijn. En om vrede te winnen moet men de democratische systemen vestigen, waarvan de persvrijheid een der edelstenen is». De Las Americas-stichting geeft al 45 jaren deze gelijknamige prijs uit als waardering voor prominente individuele personen die in hun loopbaan hebben bijgedragen aan de verbetering van de relaties op het Westelijk halfrond en die zich onderscheiden hebben in de particuliere of openbare sector.

Asiel geluiden

U HEBT HET al gehoord — gelezen? onze collete — het is geweldig! De opbrengst 28.000 gulden!!! Met Uw aller hulp opgehaald voor onze dieren — de Dierenbescherming Curaçao is U eindeloos dankbaar!

Geloof maar, dat het geld zorgvuldig zal worden besteed: inspectie — formatie/educatieve zaken — sterilisatie.

Wat dat laatste betreft, even een rechtzetting. GRATIS sterilisatie uit ons sterilatie- fonds is **niet mogelijk** anders dan bij hoge uitzondering. Wij vrágen een bijdrage in de kosten, de rest wordt door de Dierenbescherming gefinancierd. In de eerste plaats heeft alles waaraan de mens zelf meehelpt méér waarde voor die mens en in de tweede plaats wordt door elke bijdrage ons sterilisatie- fonds als het ware rekbaar en kunnen wij dus meer dieren helpen. Geldbedragen worden alleen genoemd tussen onze Asielbeheerder en de client- diereneigenaar; daar heeft tenslotte niemand iets mee te maken. Behalve dan de penningmeester!

Kom gerust bij ons langs op het Dierenasiel te Parera — telefoonnummer 54300 — wij wíllen, en kúnnen Uw dier helpen.

En daarmee de gemeenschap. Want heus, er zijn veel te veel honden en katten op ons eiland. Daar móet wat aangedaan worden. Dood maken van puppies en gezonde honden en katten is ergens een misdaad. Laten wij met elkaar zorgen, dat er minder dieren worden geboren, zodat ze allemaal een fijn leven kunnen hebben bij een goede baas, vrouw en kinders. Hoe? Dat kunnen wij allemaal als wij ogen hebben om te zien, oren hebben om te horen en ons hart op volle toeren werkt om onze dieren de plaats in huis te geven waar zij recht op hebben.

Breken wij altijd een lans voor méér liefde en toewijding aan onze huisdieren — arme Amadeus was het slachtoffer van misschien te véél liefde.

Opgevoed bij mensen zonder kinderen met alle speciale voorrechten vandien, gaven zij hem bij hun vertrek naar elders aan een gezin met kinderen. Konden zij hem werkelijk niet meenemen? Dat vertelt het verhaal niet. Feit is, dat Amadeus totaal uit zijn doen raakte bij de nieuwe familie. Die ongetwijfeld het beste met Amadeus voorhad, maar waar hij zich — duidelijk gefrustreerd — niet aan kon passen. Dat werd bijten van de baas, bijten van de kinderen. Zo belandde Amadeus in het Asiel. Een mooie Basset (raszuiver? Onbelangrijk) — blakend van gezondheid. Gedurende enige weken probeerden wij hem te helpen zijn plaatsje te vinden, maar het lukte niet. De enige persoon, die misschien wel zin in hem had, kwam niet terug. Eerst werd één vrijwilliger gebeten, toen afgelopen week de tweede. Wat moet je met zo'n hond beginnen? Hij is nu in de hondenhemel. Zijn oorspronkelijke eigenaren hadden de moed moeten hebben dat besluit zelf te nemen.

Wij vergeten maar al te makkelijk, dat een hond zeker ook gevoelens heeft. Wáárom raakte hij zijn vertrouwde omgeving kwijt? Wáárom was hij niet nummer één? Wáárom moest hij opeens DELEN — met mensen — kinderen en met andere honden? Op al deze vragen kwam geen antwoord. Deze hond had in zijn frustratie maar één oplossing: opdringerig zijn en bijten.

Arme Amadeus.

Graag tot een volgende keer!

P.S. Wie is de eigenaar van een kleine, donkergrijze poedel-pekinees reu? Gevonden op de Schonegevelstraat, Mahuma, vrijdag 31 oktober. S.v.p bellen naar het Dierenasiel.

KARIKAR

1227 — "Vanaf de poort van Jenefú tot aan de poort van Hato kun je Ma Luí tegenkomen in de gedaante van een varken; en ze hindert het verkeer".

1228 — Een moeder die een baby ging spenen, hing zich een snoer van kleine stukjes papaja- stengel om of één van schijfjes kurk.

1229 — "Katita van Santu Pretu houdt iedere dinsdag en vrijdag haar huis potdicht. Ze zegt niet thuis te zijn. Maar ze is er wel degelijk en heel dat huis staat dan vol kaarsen".

1230 — Ben je door een schorpioen gebeten, smeer dan heel je lichaam in met het binnenste van een kalbas, vermengd met kalkoenepoep.

1231 — Alekebol is weer zo'n meesterlijke bijnaam; hier voor iemand die een vreemde manier van lopen heeft.

1232 — Liefdepoeder kun je op vele plaatsen kopen; reeds vanaf een kwartje. Maar dat lijkt me een slappe liefde.

1233 — De atemisia- plant moet je met wortel en al uittrekken, daags voor Sint Jan, 24 juni, en ondersteboven in huis ophangen; helpt tegen de bliksem.

1234 — "Ik ben op een vrijdagmiddag om drie uur naar het kerkhof gegaan, ben 33 keer omheen gelopen en heb 33 keer het credo gebeden, zonder amen".

1235 — Een vrouw die met de almasola danste, had nog maar een dochter. Die trouwde en dat werd een groots feest. Maar niemand was erg gerust: in de bar stond een klein zwijgend mannetje.

1236 — In de Punda had soms een «balia di paglus» plaats, een «tarai» dansfeest waarbij om 12 uur alle lichten werden uitgedaan. Ai ai...

1237 — De ruïne Zevenbergen heeft nog een strafhok, een apart gebouwtje van 35cm dikke muren, van binnen 215x150 en slechts 165m hoog. Een smal deurtje, geen raam, een stenen bank.

1238 — Voor een zelf te maken houten pijp nam men «palu di Bonaire» of cactushout; als steel een takje met zacht merg, mispel, katunbom of karawara.

1239 — Een doodgraver: "Een lijk wordt met het hoofd naar het westen begraven, omdat de zon voor hem is ondergegaan, «solo a baha p'é»".

1240 — "Slechts eens in mijn leven heb ik een zumbi gezien; die had een hoed op zo groot als een dak van een huis".

1241 — Het is aan te raden bij een vergiftige steek of beet meteen een mes tussen de tanden te houden; dan dringt het vergif niet in je lichaam.

1242 — De geesten van bekende a-sociale typen uit het verleden ziet men herhaaldelijk over de zerken en kelders van het kerkhof zweven of ze hangen in het traliewerk van het hek.

1243 — "Toen op Rafé eens alle putten droog stonden en het vee stierf, hebben we het gewaagd ze iets verder uit te diepen; dat heeft een klein beetje geholpen".

1244 — "Van de tamarinde en de zadelboom kun je veel kwaads vertellen; van de wajaká en olijf alleen maar goeds".

1245 — "Het leven is de beste leermeester; het leven leert je: Wie vroeg aanneemt, zal laat fouten maken".

1246 — Wina van Salinja en Katrin zijn beiden overleden. Eens zijn ze elkaar te lijf gegaan over een terrein- kwestie, achter in de kerk. En daar hoort men nu nog wel eens hun stemmen.

PAUL BRENNEKER

1986 Anja internacional di Paz

COMO CONTESTA NA e peligro di guerra cu mundo ta bibando aden, Nacionnan Uni a proclama aña 1986 como Aña Internacional di Paz.

Tin hopi organisacion cu ta duna un contribucion na e yamada aki na nivel mundial y na nivel local. Na Aruba tambe tin diferente actividad. Tres schoolnan domestico y mas organisacionnan a organisa un marcha pa paz y otro evenementonan. Nos di «Enfoke Diamante» tambe kier duna un contribucion na esaki.

«Enfoke Diamante» ta sali for di punto di bista cu e asunto di Paz mester keda vigente te ora cu mundo ta:

- liber di armanan cu por pone un fin na nos mundo;
- liber di explotacion y abusonan contra e ser humano cualnan ta raiz di hopi problema y guerranan.

E curso di e acontecimentonan mundial principalmente e continuacion di carera armamentista ta trece un teribel menasa pa caba cu e existencia di e pueblonan di mundo. Prome biaha den su existencia mundo ta para dilanti di dos opcion pisa:

1. Ta bini e confrontacion di un guerra nuclear cu sigur lo nifica e fin di e ser humano.
2. Ta bini paz, cooperacion y sobrevivencia di nos tur.

Na e momento aki e esfuersonan ta grandi pa sali for di e dilema aki. Nacionnan Uni, paisnan no-alinea y otro organisacionnan pro un paz duradero, ta hasiendo esfuersonan grandi pa preveni cu nos ta cai den un guerra nuclear. Tur e esfuersonan aki, aserca considerando e peliger grandi di un guerra y aumento di diferente conflictonan regional a pone Nacionnan Uni proclama 1986 como Aña Internacional di Paz.

Un di e objetivo pa crea un paz duradero ta encera cu tur armanan cu ta menasa humanidad mester ser elimina. Esaki ta un tarea importante y den futuro esaki mester crece mas pa den futuro no tin ningin menasa nuclear ta colga ariba nos cabes. Na e momento aki e carera armamentista ta menasa di subi un otro tereno, militarisacion di cosmos, militarisacion di espacio. E programma di Starwars, yama **Iniciativa pa Defensa Strategico** no ta nada defensivo, pero un arma peligroso. E plan aki ta basa ariba creacion di stacionnan militar den espacio y pa medio di straalnan di laser ta purba di elimina e satelitenan y otro objetonan ariba mundo.

E motibo pa militarisa espacio ta pa Merca segura su superioridad militar. Si e programa di Starwars sigi su curso, casi sigur Rusia tambe lo sigi e mesun desaroyo o lo usa otro tacticanan, p.e. ponemento di minanan den espacio. Esaki pa restablece e balansa militar. Den e ultimo encuentro entre e dos lidernan di e paisnan mas poderoso, Rusia y Merca, e asunto di Starwars a obstaculisa tur acuerdo cu por a surgi ariba paz y desarme. Starwars ta menasa e paz mundial y ta menasa humanidad. E paz di e galaxianan y cooperacion internacional den espacio mester ta e alternativa pa e plannan desastroso di e programa di Starwars.

Toch tin altun luz na horizonte, esaki ta keda ilustra a basa di cierto iniciativo unilateral den proceso di desarme pero e proceso di desarme y limitacion di armanan nuclear ta depende di negoshonan constructivo. Maske e resultadonan ta poco te awe nos mester ta optimista pa esaki pa futuro y si ta posibel laga nos voz resona pa yuda drecha e ambiente pa trece e paz tan anhela. Un cos ta sigur *no tin arma cu por sigura e seguridad di nacionnan* y ningun pais por salvaguardia su seguridad a costo di otro. E seguridad mester ta mutuo y total. Esaki por wordu logra a base di acuerdonan mutuo.

Pesey ta necesario cu tur pais ta desaroya un conducta positivo y responsable saliendo for di e punto di bista di igualdad pa tur sernan humano. Esaki sin distingui e diferencianan politico ideologico religioso racial. Nos mester condena e politica cu ta encera e ideanan expansionista e imperialista cu e intencion pa dividi mundo den regionnan di influencia pa hasi e regionnan dependiente total di e pais poderoso. Na e momentonan aki mas cu nunca paz mundial y paz en general ta den peliger y p'esey ta bon refleja tambe ariba:

- problemanan regional entre otro esun na Centro-America.

Rais di tur e problemanan regional na mundo ta e abuso contra y explotacion di e ser humano. E explotacion di e ser humano dia pa dia ta bira peor. E paisnan rico den e parti norte di nos mundo ta esnan previlegia cu un desaroyo largo. Previlegio como cu mayoria tabatin colonia y pa añanan por a crece economicamente a base di man di obra y productonan barata for di nan colonianan. Despues di a elimina colonialismo toch e relacionnan economico desventahoso pa e paisnan pober den parti sur di nos mundo a keda. Ta esaki a frena un desaroyo sano cu tur su consecuencianan. Den mundo actualmente tin hamber, miseria, analfabetismo y desempleo pa alrededor di 300 miyon persona. Un miljard hende (entre nan mayoria parti muchanan) ta sufri di hamber. Den e crisis di alimento di e añanan 1972 pa 1974 esaki tabata mas alto. Si nos hasi un comparacion entre industria di arma y sector di agricultura nos lo haya e siguiente resultado.

E suma cu ta wordo inverti pa crea un cupo di trabao den e industria di arma (trahamento di bomnan, raketnan y otro materialnan di guerra) ta hopi biaha mas alto cu e suma inverti den otro sectornan manera educacion, salud, construccion, transporte. Segun calculonan di UNESCO ta muri pa dia alrededor di 30 pa 50 mil mucha pa fala di nutricion o di malesanan causa pa malnutricion. Cu otro palabra si nos mester tene un minuut di silencio pa cada un cu muri pa e aña aki so nos lo keda keto te den siglo 21. Na e mesun momento nos ta ripara cu den e mundo actual unda e ley di oferta y demanda ta na vigor e riconan ta dicta preisnan.

Hopi biaha articulonan di primera necesidad y cuminda ta wordo benta afo pa mantene e preisnan mas halto posibel, pa sigura ganashinan, mientras cu nunca e pensamentonan social ta haya balor alguno. Actualmente un contraste grandi ta visto, un parti di humanidad ta banja den luho, abundancia di tur cos mientras un otro parti ta den necesidad grandi ariba tur tereno.

Desigualdad grandi aki ta causante di tur e problemanan cu na e momentonan aki ta menasando paz. Den e situacion aki tin dos posicion categorico di dos grupo. Un banda, uno cu kier mantene e desigualdad grandi y un otro cu ta hibando un lucha pa igualdad, esta ta hibando un lucha di liberacion. Awendia nos por lesa y tende di distinto problemanan mundual cu ta strobando paz mundial manera na Medio Oriente, Sur Africa, Aghanistan, Iran-Irak, Sur Asia y otro fogonan di intranquilidad. Como Centro-americano nos ta limita nos mes na nos region y nos situacion nacional cu ta pasando temponan dificil. Na Centro-America ta visto cu actualmente tin un lucha fuerte pa kibra cu e desigualdad entre paisnan y entre sernan humano. E lucha di liberacion for di hamber, miseria, desempleo, analfabetismo ta kibrando e equilibrio economico **inhusto** cual a duna asina tanto fruto y ganashinan na e multinacionalnan capitalista di "mundo liber" y na su habitantenan specialmente esnan afortuna: "e riconan".

E debenan externo grandi principalmente na Latino America ta consecuencia di un politica economico malo, dirigi pa esnan cu kier logra nan interes pero ignorando e interes di e pueblo cu awe ta haya e cuenta cu ta e mester paga. Mientras cu ta conoci cu e no por paga. De facto e pueblo Latino-americano tin di scoge entre paga e debenan o muri di hamber. E riconan, e banconan cu fondonan inlimita ta hasi lo maximo pa e pueblonan paga. IMF, Fondo Monetario Internacional, a bira e instrumento pa logra esaki. E medidanan tuma na su turno ta menasando e paz. Nos conoce situacion na El Salvador, Peru, Santo Domingo, Haïti, Jamaica, unda e pueblo a subi caya contra e medidanan tuma contra e pueblo, dor di e gobierno pa garantisa e pago. Esaki a causa matamento di esnan cu a subi caya, matamento di dirigentenan di pueblo dor di ehercito. Consecuencia di esaki ta cu e dirigentenan cu a sobrevivi ta busca otro forma di lucha pa sobrevivi e.o. gueriya.

Paz no por wordo logra a costa di libertad y dignidad di un pueblo o wordo dicta a base di decretonan di gobierno despotico, militar, derechista. E paz aki no ta dura mucho y ta pa e motibonan aki e pueblonan di Centro America ta bringando nan lucha di liberacion. Otro realidad na e momentonan aki na Centro America ta cu un pais poderoso den nos hemisferio kende hasta e apropia e nomber di nos continente America y yama su mes **Estados Unidos di America** ta carga e idea cu nan ta donjo den e area di Caribe y Latino America. Nan politica economico ta uno agresivo pa domina y controla e bida di tur Latino-americano, Centro-americano y Caribense, sea nan gusta of no. USA ta bisa cu nan ta protega e seguridad di Latino America y Caribe, pero e realidad ta: USA kier impone su economia y sigi hinka nos den un posicion desigual y dependiente. Asina nos lo keda condiciona na nan politica. E politica aki tin Latino America y Caribe explota, y e miseria na Latino America no ta uno di ultimo añanan. E ta e consecuencia di un politica

Na 1912 e presidente Mericano William Howard Taft a bisa cu intervencionnan na Latino America ta justifica y necesario ora mester garantisa y defende capital y interes Norte-americano. E mesun lenguaje e actual presidente ta papia ketu bai den su speechnan maske mester bisa aserca cu e senjor aki ta usa un argumento mas aserca "infiltracion Comunista o influencia sovietico". Aki mester menciona cu antes di e creacion di e prome estado comunista ya e gigante di Norte-America a interveni den diferente estadonan latino y Caribense.

E mesun politica a wordo aplica na Grenada, october 1983 y awor aki na El Salvador, Honduras y Nicaragua. Otro aspecto ta religion cual den pasado a crea e impresion serca e Latino-americano pa no worry cu su situacion den mundo, como cu ora e muri e ta bai den un bida nobo yen di gloria y eterno. E filosofia aki a duna hopi fruto na imperialismo dor di a facilita e penetracion economico. E penetracion economico aki a causa tristeza y miseria grandi serca e masa di Latino-americanonan y Caribensenan. Dor di slanan duro, awe e pueblonan latino a bira realista, nan no ta sonja mas di un mundo nobo despues di morto, pero kier mira un mundo husto awor aki mes. P'esey pa nos e asunto di paz mester keda bon cla: No por tin paz si otronan (den mesun region) ta pasando hamber y miseria. Y hibando un lucha pa elimina esakinan nan ta wordo persigi severamente. Nos no por biba den paz y ignora e paz di nos companjeronan di Centro America.

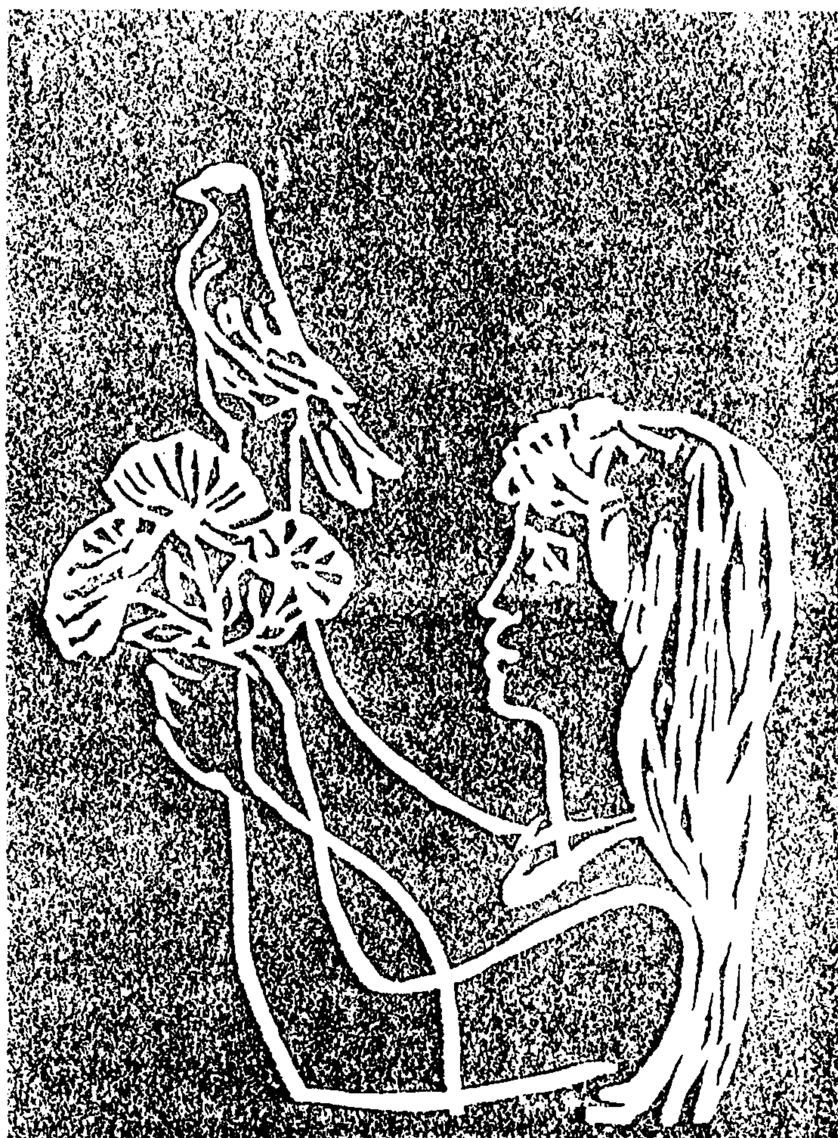
Otro asunto cu nos mester pone atencion na dje e dianan aki cu nos ta refleja riba paz ta e problema di paz ariba tereno laboral cual ta hopi discuti e dianan aki. Paz laboral ta uno cu ta wordo negosha y aproba dor di tur esnan envolvi. Problema di paz ariba tereno laboral ta uno hopi discuti e dianan aki. Paz laboral ta uno cu ta wordo negosha y aproba dor di tur esnan envolvi. **No tin paz laboral** ora esaki ta wordo dicta pa via di decretonan gubernamental y juez cu semper ta cla pa usa e argumento **mantencion orden publico**. No por tin paz laboral ora 30% pa 40% di e pueblo trahado ta sin empleo y keto bai cierto sectornan ta sigi strika ganashinan barbaro. Na e momentonan aki e situacion carisimo di nos economia ya a dicta cu hopi muhernan casa mester busca trabao, no pa motibo di emancipacion, pero netamente pa motibonan economico.

- E salario di un trahado hopi biaha no ta yega pa duna cuater persona cuminda, panja, paga huur di cas, educacion cultural, recreo y manda juinan na school.
- Un famia cu un entrada bao 1700 florin pa luna no por biba decentemente.
- Cuanto articulonan ya diferente familianan no por cumpra mas pa motibo cu e placa no ta yega.
- Cuanto hende ta warda spanta na e machin di conta di supermercado ora e caba di piki su articulonan di primera necesidad.
- Cuanto trahado ya no ta spaar mas manera antes. E situacion actual socio-economico a pone cu gran parti di nos pueblo trahado ta cumpra ariba credit.
- Mas peor e situacion ta serca e familianman cu pa via di desempleo ya no tin entrada y tambe di esnan cu lay-off ta colga ariba nan cabes pa motibo di e situacion socio-economico.

P'esey ora nos ta papia di Aña Internacional di Paz, no ta bastante pa refleja solamente ariba e bomnan nuclear y otro armanan cu berdaderamente ta menasa paz mundial, pero nos mester refleja tambe ariba e situacion na Centro America. Pero mas cu tur cos na e momentonan aki nos no por lubida e propio situacion di e clase trahado Arubano, kende ta pasando temponan dificil.

ENFOKE DIAMANTE

1986
AÑA INTERNATIONAL
DI PAZ

anti-paz, anti- humano cu un historia di mas di 80 aña y **añanan** caracterisa pa un explotacion barbaro di e clase trahado. E siglo aki casi tur paisnan latino conoce nan masacrenan, unda trahadonan a lanta y bringa contra explotacion pero mester a paga carisimo pa e lantamento aki cu nan bida. Cuanto paisnan, e siglo aki, no a wordo ocupa dor di e pais poderoso di Norte America ora nan interes economico tabata na peliger (**big stick policy**).

Paz ta encera un respect pa e auto- derterminacion di cada pueblo pa e dicidi su destino. No por papia di paz ora un pais podoroso ta trapa e soberania di un pueblo pa e hasi y deshasi. No tin ningin hustificacion ora un pais poderoso ta atrapa un pais menos poderoso y impone e medidanan pa su propio interes. E lista di abusonan, crimennan, ocupacionnan y penetracionnan economico a yena paginanan scur den historia di Latino America.

«ENFOKE DIAMANTE», un programa dirigi na tur lidernan, delegadonan y militantenan sindical en particular y e pueblo trahado en general, cu ta wordo transmiti tur diabierne atardi pa 5'or atraves di Radio Caruso FM, kier pa medio di esaki duna su aporte na e anhelo pa conquista di e Paz Mundial, **Un paz sin frontera**.

Cooperadornan
«Enfoke Diamante»:
GLENDA GIL
JERRY RASMIJN
MARIA VROLIJK
IKA WERLEMAN
GREGORIO WOLFF
(Aruba)

Voor Pimpeloentje
Ik mis je
Geen arm meer
die me omvat.
Geen woord meer
zoals lieveling, schat.
O, ik mis het!
Geen handen meer
langs m'n gezicht.
Geen blauwe ogen
vol stralend licht.
O, ik mis het!
Geen mond meer
die me streelt en kust.
Geen lach meer
die m'n onrust sust.
O, ik mis het!
Geen vingers meer
gaan door m'n haar.
Geen enkel
liefdevol gebaar.
O, ik mis het!
Geen moment meer
van intens geluk
als ik je in
m'n armen druk.
O, ik mis het!
Je lichaam, dat
niet meer naast me ligt
Je liefde, die
straalt van je gezicht.
O, ik mis het!
Jouw tederheid,
je zachte huid,
je golvende hartstocht
die mij omsluit:
O, schat, ik mis je!
Geduld.

Zwerver
Ben ik even
blij dat ik
die avond mee
werd gesleept
naar de kroeg.
Stapper.

Beste Collega's Groetjes van Klein Curaçao en werk ze...
M

D.
Soms zijn er dagen dat het allemaal wat tegenzit. Maar als ik jou dan weer zie, is dat direct over.
K.

Lieve En,
Weinig woorden die veel zeggen. Had je dolgraag dit week-end bij mij gehad, schattebout.
Je dushi -N-

Monique
Gefeliciteerd. Alhoewel met zoveel mensen aan het langste eind trekken, eigenlijk niet eerlijk was. Groetjes aan Ronnie. Dat wordt tracteren.
De rest

Het opgeven van "Pakkerdjes", die respectievelijk vijf en tien gulden kosten, kan geschieden bij het redactie- secretariaat van de Amigoe. De Amigoe behoudt zich het recht voor de plaatsing van een "Pakkerdje" op basis van zijn inhoud te weigeren.

Ingezonden

door drs Wallie Breeveld

Open brief aan de Surinamers op Curaçao

IN EEN Papiamentstalige dagblad van 6 oktober verscheen een interview met mij, waarin ik onder andere melding maakte van het feit dat sommige Surinaamse vrouwen tijdens hun bezoek aan de Antillen verleid worden tot het plegen van prostitutie.

Dit gedeelte van het gesprek vormde evenwel niet de hoofdmoot en essentie van hetgeen ik de journalist van bovengenoemd blad had mede te delen. Toch heeft de redactie van dit blad de prostitutie van sommige van onze vrouwen als kop in haar artikel gebruikt, en zonder veel afbreuk te willen doen aan de deskundigheid van desbetreffende redactie, komt deze kop en de suggestie die daarmee wordt gewekt geheel voor rekening van de redactie- staf van dit blad.

Ik deel echter de verontwaardiging... De verontwaardiging die mij ook in Suriname heeft bereikt. Het is alles begrijpelijk, hoewel nogal selectief. Ik moet toegeven dat de inwoners van Curaçao die oorspronkelijk uit Suriname afkomstig waren, door een hard en gedisciplineerd leven een belangrijke bijdrage hebben geleverd aan de ontwikkeling van Curaçao en in een ruimer kader van de Antillen en dat zij zich mede daardoor een zekere maatschappelijke status hebben verworven. Het kan daarom nooit in de bedoeling liggen, dat een Surinamer zoals ik afbreuk zou doen aan de maatschappelijke positie van Antillianen van Surinaamse afkomst. Deze morele ondersteuning mag en kan evenwel niet ten laste gaan van anderen. En in dit kader dienen sommige feiten tezijnertijd in de openbaarheid te worden gebracht. Dit juist ter bescherming van diegenen die oorspronkelijk vanuit Suriname op de Antillen kwamen. Bepaalde zaken van sommige Surinamers hier dienen openbaar gemaakt te worden.

Natuurlijk, ik heb als lid van de Nationale Assemblee van Suriname een andere verantwoordelijkheid ten opzichte van de Antillen, van Suriname en de Surinamers, dan ik heb voor de uit Suriname afkomstige gemeenschap op de Antillen.

Maar ik vind uit de grond van mijn hart, dat de Antillen erop moet toezien dat zij niet het vuilnisvat wordt van de republiek Suriname. Het drijf- en wrakhout dat de laatste jaren vanuit ons land op de Antillen aanspoelt, verpakt in het etiket van vluchteling, vormt een regelrechte bedreiging voor de goede relaties tussen de uit Suriname afkomstige gemeenschap op de Antillen en Suriname in het algemeen en tussen de Antillen en Suriname in het bijzonder.

Een kleine analyse:.. Suriname kan bij lange na niet voldoen aan de consumptie- eisen van de Surinaamse bevolking. Die consumptie- drang, die in geen enkele verhouding staat tot datgene wat het land momenteel produceert, is een rechtstreeks gevolg van het vroegere Nederlandse koloniale streven. Noch hebben de Nederlandse machthebbers en hun "Surinaamse" vazallen de eigen productie van Suriname gestimuleerd. Nee, in ons land werd van alles en nog wat geïmporteerd en het Nederlandse bedrijfsleven had er alle baat bij de situatie zo te houden...

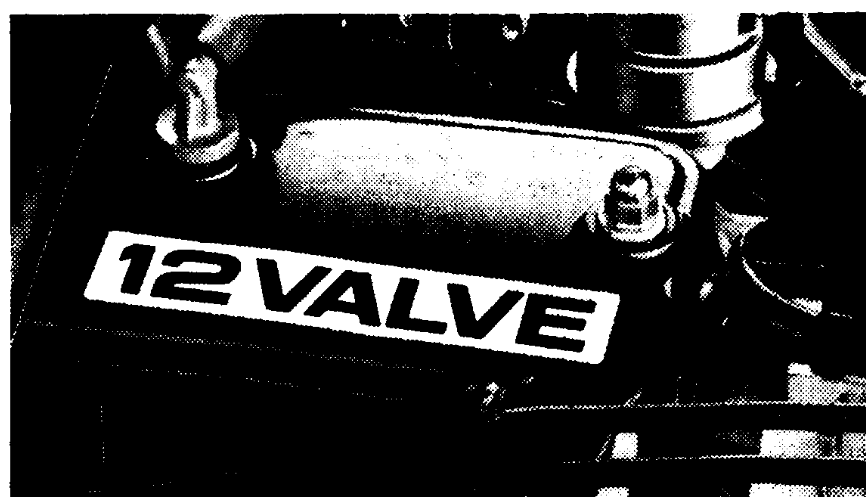
De allereigenste, zeer voedzame Surinaamse landbouw- producten worden nog steeds als puur minderwaardig beschouwd. Dit geldt evenzeer voor andere producten die in ons land gemaakt worden. Zo kan het gebeuren dat mensen uren in de rij staan om een typisch Nederlands product te bemachtigen, of het nu gaat om een kilo aardappelen of om iets anders. De bauxietprijzen zijn op de wereldmarkt scherp gedaald. Suriname krijgt daarom ook minder buitenlandse deviezen binnen. Daarbij komt dat door opschorting van de Nederlandse ontwikkelingshulp de eigen productie ernstig wordt gestagneerd.

Nu, in ons ontwikkelings- proces staat de mens, de Surinaamse mens centraal. Vandaar dat mensen die een buitenlandse reis willen maken een minimaal bedrag ter beschikking staat om überhaupt die reis te maken. En iedereen keert terug van die vakantie, dus zo onmenselijk gaat het bij ons niet toe. Ja, het zijn wel de mensen die gebruik maken van onze schaarse deviezen om doperwten en spruitjes op Curaçao te kopen en die daarnaast klagen dat er in Suriname te weinig medicijnen en andere primaire levensbehoeften zijn om een goed bestaan te hebben.

Waar we echter tegen moeten optreden, is dit: We moeten ons volk beschermen tegen sommige "Surinaamse" handelaren, die ons land en volk op wrede wijze uitbuiten. Handelaren die met dollars inspelen op de consumptie- drang van hun bloedeigen landgenoten. Zogenaamde 'touroperators' nemen alle dollars (een 300-tal) van de mensen in en stellen dan een geheel verzorgde vakantie naar Curaçao in het vooruitzicht. Dat wordt dan Hotel Stellaris of het Park Hotel, waar de mensen met z'n achten op een kamer worden gepropt, omringd door Dominicaanse, Colombiaanse en Haïtiaanse hoeren... De eigen dollars kan men dan tegen de zwarte marktkoers van Surinaamse gulden 8,- per dollar weer kopen. Het zijn onder andere dit soort praktijken die vrouwen tot wanhoop kunnen drijven, zodat ze in de prostitutie belanden... Consumptie- drang.. Geld en goederen, daar gaat het hen om...

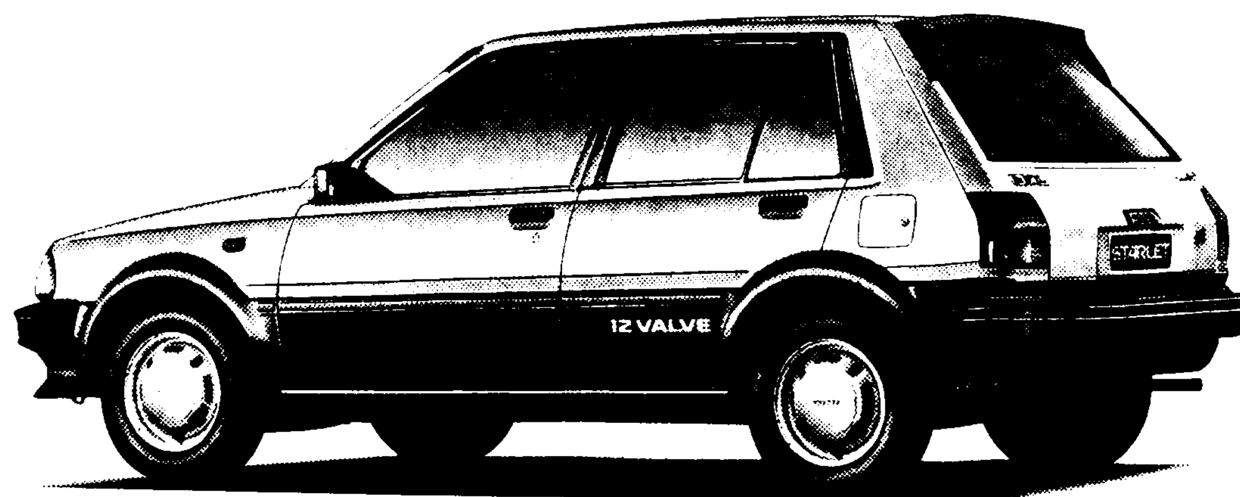

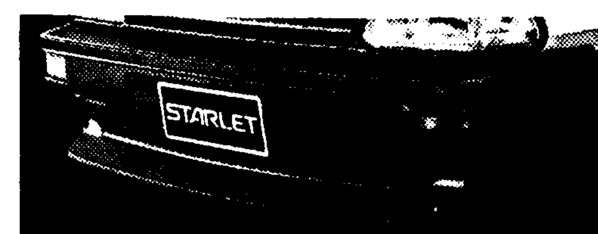
INCOMPARABLE QUALITY Starlet is the one car that gives you top-grade materials, superb fit and finish, plus proven durability. It's in a class by itself.
INCOMPARABLE COMFORT Compared with its leading competitor, Starlet is larger outside; higher and wider inside, too.
INCOMPARABLE PERFORMANCE Only Starlet offers the instant response, sure power and high fuel efficiency of a multi-valve engine.

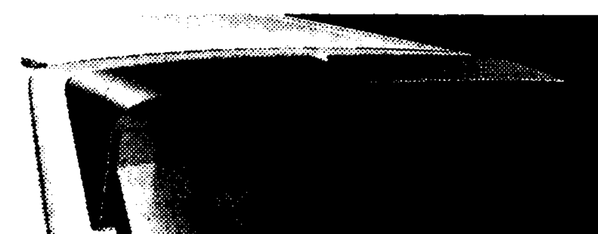

STARLET

SPORTY EDITION STARLET

■ Front Spoiler ■ Rear Spoiler ■ Special Two-Tone Paint with Sporty Side Sticker ■ Side Protective Moulding ■ Red-Stripe Bumpers ■ Door Sash Blackout Trim ■ Sporty Wheel Covers

TOYOTA

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama, Piet Soda Fountain en Supermercado Pueblo.

NOORD: Lee Take Away, Noord 82.

TANKI LEENDERT: Kalalu, Tanki Leendert 265.

SANTA CRUZ: Rowigini's, Santa Cruz 48.

SAN NICOLAS: Nicolas Store, Zeppenveldtstraat 27.

Voorts: Giftshop Holiday Inn, Giftshop Dr. Horacio Oduber hospitaal, Giftshop Manchebo Beach Hotel.

KANTOORUREN: 08.00-12.00 / 14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316.
Pageboy: 127-849.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
BOULEVARD THEATER
I: 20.15 uur *Blue City* (18 jr.); 24.00 uur *Porno Kasteel* (18 jr.).
II: 20.45 uur *A fine mess* (18 jr.).
DRIVE-IN: 20.30 & 24.00 uur *THe return of the living dead* (18 jr.).

*****

BOTICA'S (nachtdienst)
Pabao brug: Nacional, tel.: 26244.
Pariba brug: San Nicolas, tel.: 45712.

*****

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter E. de Cuba, Sta. Cruz 56, tel.: 25666.
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter O.L.Ponsé, via Centro Medico San Nicolas, tel.: 48833/24300.

*****

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

*****

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 /18.30-19.30 uur.

ALLIANCE FRANÇAISE D'ARUBA: iedere maandag van 19.30-20.30 uur cursus voor gevorderden en van 20.30-21.30 uur Franse litteratuur; dinsdag van 20.00-21.00 uur conversatielessen; woensdag van 19.00-20.00 uur cursus voor beginners - Colegio Arubano, lokaal 61/62.

CAS DI CULTURA **(Theaterfestival):** 20.00 uur opvoering van toneelstukken (Curaçao: «Primavera»; Peru: «Sarah Bernhardt»).

SPORT
TENNIS **(6-9 november int. veteranen):** vanaf 16.00 uur op de banen van Holiday Inn Hotel.

SPORTCLUB «MARLBORO»: 20.00 uur wandelmars (vertrek en eindpunt Don Elias Mansur Ballpark).

*****

Niet toerekeningsvatbaar

Geen rechtsvervolging voor carnavalsmoord

ORANJESTAD — De officier van Justitie verzocht vrijdag ontslag van rechtsvervolging voor de 42-jarige man A.S., die in februari dit jaar — aan de Vondellaan in Oranjestad — Ruth Croes in een carnavals- trailer om het leven had gebracht.

Het psychiatrisch rapport, dat over A.S. werd gemaakt, betitelde de beklaagde als ontoerekenings- vatbaar. Dit leidde ertoe dat de officier dan ook ontslag van rechtsvervolging verzocht, een verzoek waar ook de raadsman van beklaagde zich bij aansloot.

Ter rechtzitting werd het hele verhaal voorgelezen over deze "carnavalsmoord", die zich afspeelde in de nacht van 10 op 11 februari — daags na carnaval — aan de Vondellaan. Het slachtoffer Ruth Croes werd toen in een daar achtergelaten carnavalstrailer dood aangetroffen met om haar hals een plastic koord dat aan een der balken van de trailer was vastgeknoopt.

In de behandeling van de gruwelijke moordzaak kwam de officier van Justitie gisteren in zijn requisitoir wel tot de conclusie, dat duidelijk bewezen was dat de verdachte zich aan deze moord had schuldig gemaakt. Aangezien echter de verdachte niet toerekenings- vatbaar kon worden geacht, eiste de officier dat deze voor behandeling in een psychiatrisch instituut, zoals de Capriles Kliniek op Curaçao, zou worden opgenomen.

De raadsman van verdachte, mr. Paul Sjiem Fat, kwam echter tot de conclusie dat dit, nu Aruba een aparte status heeft, niet zo gemakkelijk is, omdat Capriles Kliniek nu in feite in het "buitenland" ligt en de wet voorschrift dat de kliniek in het land — dus in Aruba — gelegen moet zijn, terwijl zoals bekend Aruba nog steeds niet de beschikking heeft over dergelijke kliniek. Mr. Sjiem Fat was de mening toegedaan dat in dit geval de rechter hierover geen beslissing kan nemen, maar dat de minister van Volksgezondheid hierover dient te beslissen. Indien dit niet het geval kan zijn dan verzocht de raadsman verdachte in vrijheid te stellen. De rechter wees de eis tot in vrijheidstelling van de hand en zal aanstaande vrijdag vonnis wijzen.

Bij behandeling van de zaak liet verdachte steeds weer horen dat hij niet weet waarom hij de vrouw doodde. Hij kende het slachtoffer reeds enige jaren, had geen sexuele omgang met haar, maar zij waren wel goede vrienden. Op de bewuste avond was hij met haar uitgegaan. Toen zij later in de omgeving van de trailers kwamen, die stonden opgesteld voor de carnavals- parade, voelde hij zich ineens "gedwongen" haar te slaan en had haar daarna met het koord gewurgd. Voor de rechter- commissaris had verdachte al verklaard dat hij als jongen al de behoefte had om mensen plotseling aan te vallen. Uit de rapporten bleek onder meer dat verdachte sinds zijn vijftiende jaar — komende uit een gezin met elf kinderen — aan nervositeit leed en steeds over hoofdpijnen klaagde. Tijdens behandeling van de zaak kwam ook vast te staan dat hij voor die nervositeit onder behandeling was en daarvoor pillen gebruikte. Juist op de bewuste dag had hij acht pillen ingenomen en zoals hij verklaarde voelde hij zich «high». Op vragen van de rechter waarom hij ineens acht pillen had ingenomen, kon verdachte gistermorgen geen antwoord geven. Wel was het zo dat hij zich die dag nogal kwaad had gemaakt, omdat hij maar geen werk kon vinden. Dat had hem al enige dagen bezig gehouden en op de bewuste dag had hij daarom dermate veel pillen ingenomen. In die gemoedstoestand ontmoette hij de vrouw met het noodlottige gevolg.

Goede opkomst bij start racewedstrijden

SAN NICOLAS — Enorme belangstelling bestond er gisteravond in het International Raceway Park te Palo Marga waar de Pan Americana Race of Champs van start ging. Ondanks de stevige regenval waren de toeschouwers niet thuis gebleven en er heerste een uitstekende stemming.

Tijdens een korte openings- ceremonie sprak voorzitter van FINCAR, Jo Wauben, zijn voldoening uit over de opkomst van het publiek en wenste deelnemers en toeschouwers voor vandaag en morgen sportieve en spannende wedstrijden. De opening op de dragstrip geschiedde door Mr. Big Joe, de kampioen van 1985, en de populaire Toyota van Leo Racing Team. Vandaag en morgen zijn er wedstrijden tussen deelnemers uit Curaçao, Venezuela, Verenigde Staten, Sint Maarten en Aruba.

ZONDAG
BIOSCOPEN
BOULEVARD THEATER
I: 20.15 uur *Blue City* (18 jr.).
II: 18.00 uur *Merlin and the Sword* (alle leeft.); 20.45 uur *A fine mess* (14 jr.).
DRIVE-IN: 21.00 uur *The return of the living dead* (18 jr.).

*****

DIVERSEN
MUZIKALE SHOW: 17.00 uur «Pierewietje 86» - Cas di Cultura.

CENTRO DI BARRIO LAGO HEIGHTS: 10.00 uur bake sale.

SPORT
BASKETBALL: 15.30 uur **(B-kl.)** Amstel Rebels vs Socotoro B-team; 16.30 uur Ramco vs Estrella - baan Aruba Jrs.

VOETBAL
(Fedeveta)
16.30 uur Phoenix vs Inter - veld RCA.
semi-finale & finale)
09.30 uur CB Ayó vs Atl. Dept.; 10.45 uur RCA vs Riverplate; 12.00 uur RCA vs Dep. Nacional; 14.00 uur Sportboys vs Atl. Dept. - Noord Sportcentrum.

ARUBA ROAD RUNNERS CLUB: 2nd Joeys 10km.

*****

MAANDAG
DIVERSEN
WIT GELE KRUIS
zuigelingenbureau
09.30-12.00 uur te Paradera
(kleuterbureau volgens afspraak)

KIWANIS **(Palmbeach):** 19.30 uur dinner meeting - Aruba Beachclub.

LIGA DI MARIA **(San Nicolas):** iedere maandagochtend van 08.00-12.00 uur kan pakjes Ayudo Social afgehaald worden - Milagrosa Centrum - Theresiastraat 6.

TOERISTENSCHIP: 09.00-15.00 uur «Britanis» - vert. SELMA.

SPORT
ZWEMVERENIGING «ARUBA MARLINS» **(donderdag):** 18.00-19.00 uur training - Palmbeach Hotel.
(zaterdag): 14.00-16.00 uur zwemlessen (voor dipl. A, B, C, D, E en F) - POVA-zwembad.

ARUBA WEIGHTLIFTING ASSOCIATION: 17.00-19.00 uur gewichtheftraining - Sportcentrum Noord.

VERENIGING VOOR ZWEMONDERWIJS ARUBA: 17.30-19.30 uur zwemlessen (voor dipl. B, E, D en F) - Americana Hotel.

ZWEMCLUB «BARRACUDA» **(training):** 16.00-17.00 uur Divi Divi Hotel.

ATTA: 15.30 uur trainingskamp - Club Don Bosco.

INDIAN WATERSLIDE: 10.00-18.00 uur open voor publiek - bij «Indian Rock».

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00 / 13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruis- gebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat / Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Barrio Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822; donderdag 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetío, Paradera 47A, tel.: 24280: dinsdag 08.00-10.00 uur.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKS- MOEILIJKHEDEN (Lagoenweg 9A, 1e verdieping): iedere werkdag van 07.30-12.00 / 13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 of 25111).

BIBLIOTECA NACIONAL **(openingstijden)**
LEES- EN KRANTENZAAL: maandag t/m vrijdag vanaf 07.30 uur.
UITLENING AFDELING: maandag, woensdag en vrijdag 09.00-11.55 / 13.30-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 13.30-17.30 uur (s morgens gesloten).

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00 / 13.30-17.00 uur; woensdagochtend gesloten, in de middaguren geopend van 12.30-19.00 uur, om 13.30 uur uitlenen van boeken; van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/13.00-17.00 uur studiezaal open voor publiek

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARRIO DAKOTA **(openingstijden):** dinsdag van 16.00-20.00 uur en vrijdag van 17.00-19.00 uur.

SHASA (Stichting Hulp aan Slechthorenden Aruba), Engelandstraat (Lionsgebouw t/o Eagleclub), is dagelijks geopend van 08.30-12.00/13.00-16.30 uur.

*****

TELEARUBA
ZATERDAG: 18.00 Kiko ta saludable; 18.15 The A-team: «Trouble with Harry»; 19.00 Rikesa Universal; 20.00 Telenoticias; 20.30 Miami Vice: «The fix»; 21.15 Estreno: «Lady from yesterday»; 22.40 CNN international hour; 23.30 Sluiting.

ZONDAG: 17.00 Solid gold; 17.50 Quiz «13»; 18.45 Countdown; 19.30 Showtime; 20.30 Tele-Resumen; 21.00 Quo Vadis; 22.15 Glory of God; 22.45 CCN international hour; 23.30 Sluiting.

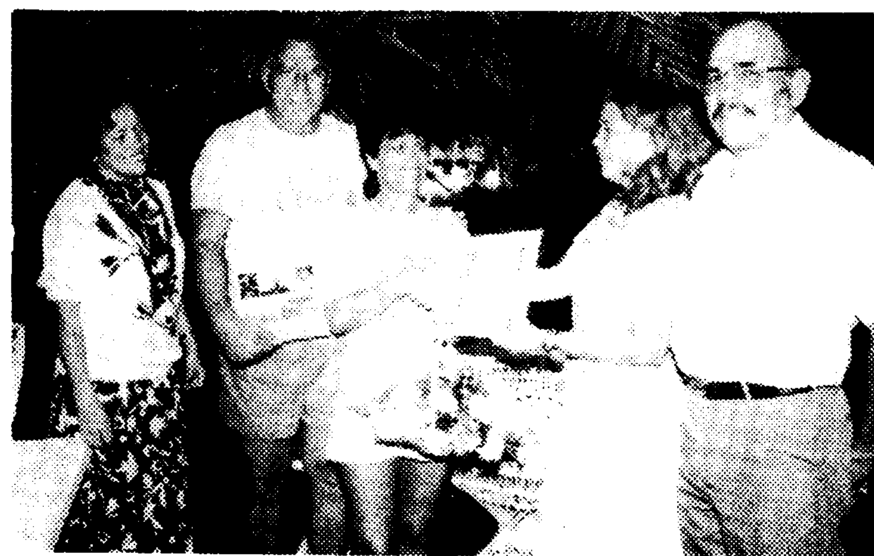
MAANDAG: 12.00-14.00 Take two (live); 18.00 Starfleet; 18.30 Telenovela: «La Sombra»; 19.30 The world tomorrow: «21st Century»; 20.00 Telenoticias; 20.30 Harold sportshow; 21.00 CNN international hour; 22.00 Dynasty; 23.00 Showbiz today; 23.30 Sluiting.

KERKDIENSTEN
BRAZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00 en 19.00 uur.
EMANUELKAPEL: zat.: 19.00 uur.
NOORD: zat.: 19.00 uur; zon.: 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 10.00 en 19.00 uur.
PARADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en 18.30 uur.
POS CHIQUITO: zon.: 08.00 uur
SAN NICOLAS: zon.: 08.30 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAVANETA: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.30 uur.
TANKI LEENDERT: zon.: 09.00 uur.

*****

OECUMENISCHE KERKDIENST: 09.30 uur a/b van de Van Nes - afgemeerd in de haven van Oranjestad (voorgangers: vlootpredikant J.G.Feenstra en vloot- aalmoezier Kok).

*****

Geen winnaar in sportlotto

ORANJESTAD — De Lottotrekking op vrijdag verliep zonder winnaar en is de hoofdprijs van 14.010 florin in de pot gebleven. De getrokken nummers waren: 28-29-27-5. De tweede prijs (*f*.6.884,90) kent ditmaal 27 winnaars die ieder *f*.255,- krijgen.

ORANJESTAD — Deze week werden weer — in Playa Linda Beach Resort en Americana Aruba Hotel — twee Amerikaanse echtparen als «distinguished guests» onderscheiden. Op de bovenste foto het echtpaar Nick en Artemis Gagis en op de onderste foto het echtpaar Pat en Rose Piecewicz, die de onderscheiding ontvingen uit handen van de secretaresse van het Toeristenbureau, mej. Janice Arends.

ORANJESTAD — Abusievelijk werd gisteren bericht dat de oecumenische kerkdienst van zondagmorgen half tien zou plaats vinden in de kapel van de Mariniers- kazerne Savaneta. De dienst wordt echter gehouden aan boord van de Van Nes, die in de haven van Oranjestad ligt.

Met uitgebreid activiteiten-programma

Badminton Bond Aruba viert haar derde lustrum

ORANJESTAD — De Badminton Bond Aruba (BBA) viert deze maand zijn 15-jarig bestaan met verschillende toernooien en andere activiteiten.

Ofschoon deze tak van sport niet zo bekend is op Aruba, heeft de BBA in vijftien jaren heel wat gepresteerd. Deze bond is al jaren lid van de International Badminton Federation (IBF). Ook is de BBA lid van de Carebaco (Caribbean Regional Badminton Confederation), waarvan verder ook lid zijn: Jamaica, Trinidad, Suriname, Guyana, Barbados, Bermuda, Curaçao en Grenada. Elk jaar doet Aruba mee aan de Caribische kampioenschappen en BBA- motor, Rick Altman, is al jaren secretaris/penningmeester van de Carebaco. Aruba wordt elk jaar weer verzocht de Carebaco- wedstrijden te organiseren, omdat Aruba tot nu toe het beste toernooi heeft georganiseerd, doch door het ontbreken van faciliteiten kan de BBA dit Caribisch treffen niet meer organiseren.

De BBA bestaat momenteel uit de vier clubs: Floralin, Flamboyant, Aruba Badminton Minders en Playa die tezamen honderd leden tellen. Deze sport kan uitsluitend gespeeld worden in een zaal en nu wordt er gebruik gemaakt van de gymnastiekzalen van Julianaschool, La Salle College en de Sporthal.

Een paar maanden geleden hebben de BBA- bestuursleden, Rick Altman en Michael Williams, in Trinidad een coachingcursus gevolgd onder auspiciën van de IBF en geven nu op maandag en donderdag aan trainers van de club een opleiding. Nu al is bekend dat Aruba volgend jaar vertegenwoordigd zal worden op Curaçao tijdens de Easter Open Tournament en in Jamaica tijdens de Carebaco- wedstrijden.

De BBA heeft gisteren in een communiqué dank uitgebracht aan alle personen en instanties, die door de jaren heen de BBA hebben geholpen en eenieder, die aan badminton wil meedoen, uitgenodigd zich op donderdag in de Sporthal op te geven tussen zeven en tien uur 's avonds. Het bestuur van de BBA wordt in dit derde lustrumjaar gevormd door: voorzitter R. Nieuw, vicevoorzitter R. Altman, secretaris G. Simon, penningmeester B. Hernandez, commissarissen E. van der Linde, M. McClure, E. Vemannan, M. Croes en M. Williams.

Lagere waterdruk in Dakota en Tarabana noord

ORANJESTAD — Volgende week — van maandag tot en met vrijdag — zal het WEB in de omgeving van Dakota en Tarabana noodzakelijke werkzaamheden verrichten. Hierdoor zal in de woningen in voornoemde wijken de druk van het water uit de kraan — tussen acht uur 's morgens en vier uur 's middags — lager zijn dan normaal.

Aruba Ariba speelt in twee klassen

ORANJESTAD — Met ingang van aanstaande dinsdagavond gaat de bridgeclub Aruba Ariba in twee klassen spelen: een A- en een B-poule, indien er tenminste zestien paren aanwezig zijn.

In de A-poule spelen de meer ervaren spelers. In de B-poule spelen de bridgers, die wel kunnen bridgen, maar nog geen of weinig ervaring hebben in het spelen in clubverband. Daarom worden er in de B-poule niet vier handen per half uur gespeeld, maar slechts drie. De B-spelers krijgen daardoor de gelegenheid rustig te wennen aan het spelen in een club. De bridgeclub verwacht dat de vele bridgers, die wel de cursus hebben gevolgd, maar nog niet op de club zijn geweest, aanstaande dinsdagavond aanwezig zullen zijn in het Bushiri Beach Hotel.

Kelner stelt loon veilig

ORANJESTAD — Door de 35-jarige R.C. werd bij de recherche aangifte gedaan tegen de 23-jarige H.B., die bij hem als kelner werkzaam is. Deze zou zich twee zakken met geld — met daarin totaal ruim vijftienhonderd florin — hebben toegeëigend. Uit het onderzoek van de politie bleek dat H.B. het geld had weggenomen als een soort "garantie" omdat R.C. hem zijn salaris niet had betaald. Hij had het geld in zijn auto en overhandigde dit aan R.C.

Zakenvaria

DE VETSTE JACKPOT in de casino- geschiedenis van Aruba werd deze week getrokken door de Amerikanen McGuire, O'Neil en Burns. «Big Bertha» — zoals deze jackpotmachine heet — moest na een stevige ruk het lieve bedrag van 10.000 Amerikaanse dollar afstaan aan McGuire, die op dat moment aan het trekken was. Dit alles geschiedde in het Alhambra Casino van Divi Hotels.

Ook import blijft dalen

Autoverkoop op Aruba met sprongen achteruit

ORANJESTAD — Uit beschikbare cijfers blijkt dat ook dit jaar de verkoop van nieuwe auto's op Aruba sterk achteruit blijft gaan. Tot 17 oktober werden op Aruba voor dit jaar slechts 590 auto's geïmporteerd, hetgeen aanmerkelijk minder is dan in 1985.

De achteruitgang in de autoverkoop is begonnen in 1984, toen de overheid meende door verhoging van de invoerrechten meer geld binnen te krijgen. Het tegendeel bleek het geval; er werden aanmerkelijk minder wagens geïmporteerd, waardoor weliswaar meer deviezenbesparing plaatsvond, maar waardoor de inkomsten van de regering ook aanmerkelijker daalden. In 1985 werden ruim 700 wagens minder ingevoerd dan 1984, hetgeen onder meer als gevolg had dat een auto- handelaar zijn deuren moest sluiten en andere zaken personeels- bezuinigingen moesten toepassen. Reeds vorig jaar hebben de Arubaanse auto- handelaren tegen deze gang van zaken geprotesteerd en gewezen op de gevolgen, die nu ondervonden worden.

Uit kringen van de autohandel verneemt de Amigoe dat de overheid door het invoeren van de veertig procent belasting op nieuwe wagens, de teruggang in invoer van nieuwe auto's in de hand werkte en ruim vier miljoen gulden aan invoerbelasting verloor, terwijl ook personeel door dit overheids- besluit werk verloor.

Aguinaldos-hulde voor Adison Croes

ORANJESTAD — Tijdens een vergadering van organisatoren en deelnemers aan de gaita- en aguinaldos- festival werden verschillende zaken besproken. Onder meer werd gesteld dat dit festival opgedragen zal worden aan de heer Adison Croes, die jaren geleden het eerste festival op dit gebied organiseerde. De organisatoren zijn zeer tevreden over de belangstelling en zestien groepen schreven zich al in voor het festival, dat op 6 december in Casanova zal plaatsvinden.

Voor de eerste maal zal ook gelegenheid bestaan dat eigen Kerstliederen in Papiamentu worden gebracht en hiervoor een prijs beschikbaar wordt gesteld. Plannen bestaan om volgend jaar het festival op een nog grootsere wijze te houden. Het komende festival zal met een uitvoerig programma worden gehouden, waarbij de groepen worden voorgesteld en hulde aan Adison Croes zal worden gebracht. Er kan nog ingeschreven worden bij Maria John (tel.: 33753).

WINNAAR TILBURG HEEFT GEEN PLAATS IN OLYMPIADE-TEAM

Toernooi kenmerkte zich door grote vechtlust

Beljavski wint het tiende Interpolis-schaaktoernooi

TILBURG — De teamleider van de Sovjetunie zal er verstandig aan doen voor Beljavski alsnog een plaats in te ruimen in de ploeg voor de Schaak-olympiade in Doebai. De grootmeester uit het Oekraïnse Lvov werd niet opgenomen wegens zijn ontnutsende prestaties in de nationale titelstrijd en werd vervangen door kampioen Tsjeskovski.

In Tilburg bewees Beljavski die vormcrisis van zich afgeschud te hebben en in blakende vorm te verkeren. Hij won het tiende Interpolis-schaaktoernooi. In de 14e en laatste ronde speelde hij met zwart remise in 29 zetten tegen Timman. Door de deling van het punt stelde de Rus zijn tweede toernooi-zege in Tilburg (eerder 1981) veilig en evenaarde hij zijn prestaties in het Hoogovens-toernooi, waar hij in '84 en '85 won.

Ljubojevic had weliswaar de mogelijkheid door winst op Portisch langszij te komen, maar stond in de partij voortdurend een tikkeltje minder. In de tweede zitting slaagde Ljubojevic er in zijn nadeel weg te werken. Beide spelers weigerden daarna de partij opnieuw af te breken en gingen door tot het bittere einde.

Ljubojevic dacht in de vermoeidheidsfase toe te slaan, maar na 95 zetten en tien uur schaken werd de partij in totale remise-stelling opnieuw afgebroken. Uiteindelijk werd het remise. Hij werd hiermee tweede. Karpov derde. Timman, Miles en Portisch delen gezamenlijk de vierde plaats met anderhalf punt achter de leider.

Hekkesluiter is Kortsjnoi. "Victor de Verschrikkelijke" beleefde inderdaad een afschuwelijke tweede toernooi helft. Door verlies tegen Miles beleefde hij de zesde nederlaag in serie. Daarmee brak hij alle records. Voordien was Johan van der Wiel bij zijn debuut in Tilburg er in geslaagd vijf partijen op rij te verliezen.

Opmerkelijke feiten

Opmerkelijk in de jubileumeditie van het schaaktoernooi van de verzekeringsmaatschappij Interpolis was de ontembare vechtlust. De grootmeesters namen 29 van de 56 keer de afgebroken stelling als huiswerk mee naar de hotelkamers. In 24 van de 56 partijen vonden de spelers al dan niet geforceerd de weg naar de overwinning. Voor categorie 15, de een na hoogste binnen de schaakwereld, is dat percentage (ruim 42) bijzonder hoog. De onstuimige strijdvaardigheid bleek ook uit de gemiddelde lengte van de partijen. In 56 partijen werden tot en met donderdag 2362 zetten gedaan, wat neerkomt op een gemiddelde van 42 per partij. De kortste kwam op naam van de vermoede Karpov en Hübner.

In de slotronde bracht het duo de eerste grootmeesterlijke remise op het bord. Binnen dertien minuten en 14 zetten werden de notatieformulieren getekend. Hübner, die voor het begin al een taxi had besteld voor driekwartier later, behoefde de chauffeur geen seconde te laten wachten. Bij de langste partij waren Portisch en Ljubojevic betrokken. Tegen beter weten in molk Ljubojevic tot ergenis van Portisch de afgebroken stelling volledig uit in de hoop de Hongaar na uren slopend werk te kunnen verschalken. Ook na 95 zetten en tien uur achter het bord wilde de Joegoslaaf, tegen beter weten in en tot grote ergenis van Portisch, de remise nog in zijn hotelkamer bestuderen.

Beljavski was voor zijn eindzege 35 uur en 20 minuten in touw. In die tijd deed hij 621 zetten. Door zijn overwinning verdiende hij *fl.* 32,20 per zet. De Oekrainer schroefde zijn prestatieloon pas in de tweede toernooihelft op. Hij startte bijzonder onfortuinlijk. In de openingsronde verloor hij van Miles door een belangrijk nieuwtje van de Brit.

Gast-grootmeester Sosonko noemde die partij na afloop de belangrijkste en de beste van het toernooi. Na verlies tegen Hübner in de tweede ronde krikte hij zijn zelfvertrouwen wat op door de toevalstreffer tegen Ljubojevic, gevolgd door drie rustige remises. Van de zevende ronde ging het crescendo.

Timman weigerde zijn onstuimige start (4 uit 6) te consolideren en betaalde met drie opeenvolgende nederlagen duur voor zijn even eigenzinnige als roekeloze gedrag. Beljavski profiteerde als eerste. Voor de Sovjetschaker was de winst het vertrekpunt van een magnifieke serie. Uit de laatste acht ronden haalde hij zes punten en hij veranderde zijn score van min 2 in plus 3.

In de laatste ronde kwam de positie van Beljavski niet in gevaar. Hij verraste Timman door de dubieuze Bird-variant van het Spaans. Een zeldzame variant, die slechts met kleine lettertjes in de openingsvademecums genoemd wordt en in de laatste jaren door de jonge Russische grootmeesters als Koepreitsik en Tsjeskovski af en toe van stal gehaald wordt. Timman vond achter het bord geen rechtstreekse weerlegging. Integendeel, na 15 zetten had zwart overweldigend positioneel voordeel. Beljavski zag evenwel niet de juiste voortzetting en Timman wel de beste verdedigende zetten. Na 29 zetten deelden de beide grootmeesters het punt.

Beljavski kon dat gemakkelijk doen, omdat hij persoonlijk geconstateerd had dat Ljubojevic met zwart tegen Portisch nimmer in het voordeel kwam. De Hongaarse vijftiger, wiens conduitestaat na zeven ronden allerbelabberdst was met drie nullen en vier remises, veerde in de tweede rondgang krachtig op. Ook hij maakte gebruik van Timmans vormverlies. Na die zege was hij onstuitbaar met 4,5 punt uit 6. In de Dame-Indiër tegen Ljubojevic neutraliseerde hij eerst alle zwarte dreigingen. Daarna zocht hij naarstig naar de meest effectieve weg om de zwarte stelling op te blazen. Hij leek in die opzet te slagen, maar de Joegoslaaf kroop als een slangenmens langs alle valstrikken en kuilen en bleef overeind. Net als Portisch in de heel late uren.

Ljubojevic deed in Tilburg zijn reputatie (de Brit Keene zei eens: "Ljubo's spel is een aaneenschakeling van trucs, al gaan sommige trucs wel erg diep") alle eer aan. Hij was de snelste speler en deed de meeste zetten (675) in de minste bedenktijd: 34 uur en 19 minuten.

De remise in de slotronde scheelde Ljubojevic 2500 gulden. Door de puntendeling verwierf hij het alleenrecht op de tweede prijs van 15.000 gulden. Timman, die zijn uitstekende vorm van de eerste dagen niet kon vasthouden, schreef net als Miles en Portisch 8500 gulden op zijn bankrekening. Hübner *fl.* 7000,-

Kortsjnoi beleefde een van de grootste teleurstellingen uit zijn loopbaan. Hij excecuteerde zichzelf achter het bord tegen Miles. Aanvankelijk leek de Brit gratie te verlenen, maar Kortsjnoi ging niet op de goedbedoelde pogingen in. Zijn beklagenswaardige toernooiscore (4,5 punt) werd gehonoreerd met 6500 gulden, maar het financiële opstekertje kon het sportieve verlies van een vrije val (van drie naar ongeveer vijftien) op de wereldranglijst niet compenseren.

De eindstand:

1.	Beljavski (Sov)	8,5
2.	Ljubojevic (Joe)	8
3.	Karpov (Sov)	7,5
4.	Portisch (Hon)	7
	Miles (GBR)	7
	Timman (Ned)	7
7.	Hübner (WDl)	6,5
8.	Kortsjnoi (Zwi)	4,5

Madrid en Barcelona delen eerste plaats

MADRID — De stand in de Spaanse competitie na 12 competitieduels is thans als volgt:

1.	Barcelona	12-17
2.	Real Madrid	12-17
3.	Español	12-15
4.	Betis Sevilla	12-15
5.	Atletico Madrid	12-14
6.	Sociedad	12-13
7.	Gijon	12-13
8.	Bilbao	12-13
9.	Valladolid	12-13
10.	Sevilla	12-12

Niet véel spanning in zevende ronde badminton-competitie

Animo 2 werd bijna verrast door het team van Asiento 1 (3-2)

WILLEMSTAD — In de hoofdklasse was de strijd tussen Animo 2 tegen Asiento de enige wedstrijd, waarbij enige spanning te bespeuren was. De twee andere wedstrijden uit die klasse eindigden in een alles zeggende 5-0 overwinning voor de koplopers. Hierdoor bleef de situatie aan kop van de lokale badmintoncompetitie ongewijzigd. In de eerste klasse had Zeemacht meer moeite met het puntloze Cadushi dan werd verwacht.

Hoofdklasse

Tampaña speelde tegen Cadushi 2. Opvallend was de heren enkelpartij tussen de twee Eddy's: Eddy Leito en Eddy Baetens. Evenals in de vorige wedstrijden liet Eddy Baetens zich niet zomaar zonder meer opzij schuiven door zijn tegenstander. Het kostte Leito de volle drie sets Baetens tot overgave te dwingen. De andere partijen tussen beide teams waren van een veel minder gehalte. Tampaña won deze ontmoeting dan ook met 5-0.

Animo 1 bond de strijd aan met Cadishi 1. De sterkste badminton-speler van Cadushi was geblesseerd, waardoor de club met een invaller moest aantreden. Het dames-enkel werd gewonnen door een sterk spelende Natalie Martis, die een enkel pardon kende voor Chantal Voorbraak. Keli (C) probeerde zijn partij tot winst te brengen, maar moest na drie sets het hoofd buigen voor Tin Sen Wu. Uiteindelijk won Animo 1 alle partijen (5-0).

Animo 2 was gastheer voor het eerste team van Asiento. Het eerste heren-enkelspel was een duidelijke winst voor Felix Holiday. Hij had met Asiento-speler Wim van Wickeren geen enkele moeite. Het tweede herenenkelspel werd wat problematischer. Andres Kock stond tegenover de bebaarde Jan Ackermans. Kock schreef de eerste set op zijn naam, maar onze zeilende badminton-speler liet de tweede set achter zijn naam noteren. Hierdoor was een derde, beslissende set nodig. Jan Ackermans verraste vriend en vijand en nam een bijna gewonnen lijkende 11-2 voorsprong. Maar op een onbegrijpelijke manier ging de Asiento-speler toch nog de boot in. Ackermans maakte plotseling vrij veel fouten en het was in de verlenging van die derde set dat hij de partij toch nog bij zijn tegenstander Kock moest inleveren.

Daar het dames-enkel een gemakkelijke overwinning werd voor Asiento werd de achterstand verkleind tot 2-1. Toen daarna het (veteranen)herendubbel Gronovius/Van Wickeren een beetje 'extra' in de strijd gooiden tegen het jongere koppel Kock/Holiday behaalden zij in twee sets (15-12, 18-13) een onverwachte winst. Voor Van Wickeren een wraakactie voor de eerder geleden nederlaag tegen Holiday. Hiermee was de stand in de strijd tussen beide ploegen weer volkomen gelijk: 2-2. Het mix-dubbel moest de beslissing brengen. Van Wickeren, voor de derde keer op de baan deze avond, wilde wel, maar redde het niet tegen het duo Holiday/Smith. Ze verloren met 15-5, 15-3. Animo 2 had, zij het toch met meer moeite dan aanvankelijk was verwacht, dit duel tot een goed einde gebracht.

Eerste en tweede klasse

Zeemacht 1 stapte zeer zelfverzekerd de baan op tegen Cadushi 3. Laatstgenoemde ploeg had nog geen enkel competitie punt verzameld. Erger nog men had slechts 3 sets gewonnen van de 24. Dit moest een niet al te moeilijke overwinning worden. Dit viel bitter tegen. Niet minder dan vier van de vijf partijen werden pas na drie sets gewonnen, waarbij Cadushi een set achter eigen naam kon laten schrijven. Harold Becker wist samen met Thea Engelman het mix-dubbel te winnen, waarmee de vierde setwinst voor Cadushi een feit werd.

Zeemacht 3 speelde superieur tegen Animo 4. De 6-0 winst verstevigde de eerste plaats van het derde team van de marinemensen van Parera. Cadushi 4, als tweede genoteerd achter Zeemacht 3, moest aan Zeemacht 2 één van de zes sets afstaan. Heynekamp wist deze set voor Zeemacht 2 veilig te stellen.

Asiento 2, dat steeds beter gaat draaien in deze competitie, versloeg Cadushi 5 met 5-1. Alleen het heren- en dames-dubbel werd via een drie-setter beslist. De hatelijke nul werd door Marja Boekhorst uit de eindscore gehouden via een overwinning in het dames-enkel.

De stand in de badminton-competitie:

Hoofdklasse

1.	Tampaña	6-10	(24- 6)
2.	Animo 1	6-10	(22- 8)
3.	Animo 2	6-10	(19-11)
4.	Cadushi 1	6- 6	(13-17)
5.	Asiento 1	7- 2	(13-22)
6.	Cadushi 2	7- 0	(4-31)

Eerste klasse

1.	Animo 3	4-7	(18- 6)
2.	Zeemacht 1	4-5	(15- 9)
3.	Cadushi 3	4-0	(3-21)

Tweede klasse

1.	Zeemacht 3	7-13	(34- 8)
2.	Cadushi 4	7-12	(34- 8)
3.	Animo 4	7- 8	(23-19)
4.	Asiento 2	7- 5	(18-24)
5.	Cadushi 5	7- 2	(14-28)
6.	Zeemacht 2	7- 2	(7-35)

Bayer Uerdingen tegen Barcelona:

Groningen loot tegen de Portugese club Guimaraes voor derde ronde Uefa-cup

FC Groningen zal in de derde ronde van het Uefa- bekertoernooi uitkomen tegen het Portugese Guimaraes. Dat was het resultaat van de vrijdag in Zurich gehouden loting. De Groningers beginnen op 26 november met een thuiswedstrijd, veertien dagen later (10 december) volgt de return in Guimaraes, vlak ten noorden van Porto. In de tweede ronde schakelden de Portugezen tot veler verrassing Atletico Madrid uit.

Rob Jacobs (42) haalde opgelucht adem na de vrije loting. "Ik ga liever naar Portugal dan naar Moskou." Over Guimaraes had de trainer alleen de nodige standaard-informatie. "Er spelen vier internationals. Bovendien hebben ze de beschikking over spelers uit Zaïre en Brazilië. Uit de overwinningen op Spartak Praag en Atletico Madrid in de Europa Cup mag je opmaken dat het een pittige ploeg is." Jacobs gaat zondag al spioneren. Guimaraes speelt dan thuis tegen Rio Ave. De ploeg staat derde, met veertien punten uit negen wedstrijden. Koploper Benfica heeft twee punten meer gevolgd door landskampioen Porto met vijftien punten.

Beginnen met een thuis- wedstrijd vond Jacobs geen voor- en geen nadeel. "Tegen Neuchatel begonnen we ook in Groningen. In Zwitserland maakten we het karwei af. Belangrijk blijft in dit toernooi dat je thuis geen tegendoelpunt oploopt. Dat blijft tegen Guimaraes hetzelfde." FC Groningen kan in die eerste wedstrijd niet beschikken over Rene Eykelkamp, de lange aanvaller, die in Neuchatel zijn tweede gele kaart ontving en automatisch voor een duel geschorst is. "Dat is een verzwakking. Zeker als we thuis op de aanval moeten spelen. Daartegenover staat, dat ik wel in Portugal over hem kan beschikken. Ik neem aan dat we daar vooral op balbezit zullen spelen. In dat spelletje is Eykelkamp zeer bedreven, dus van grote waarde."

De Westduitse clubs lootten sterke tegenstanders. Uerdingen werd gekoppeld aan FC Barcelona. De Spanjaarden komen op 26 november eerst naar het Ruhrgebied. Uerdingen overweegt uit te wijken naar het Rhein-stadion in Dusseldorp, dat 72.000 toeschouwers kan herbergen. Borussia Mönchengladbach, dat ook een thuiswedstrijd lootte, moest zich aanpassen. De club van Heynckes, die Feijenoord gemakkelijk van zich afschudde, gaat eerst op bezoek bij Glasgow Rangers. De club van de voorlopig uitgeschakelde Wim Kieft (gescheurde kniebanden) speelt in eigen stadion aan de duels tegen het Belgische Beveren. Inter Milan, de tweede Italiaanse vertegenwoordiger, gaat op bezoek bij Dukla Praag.

De resultaten van de loting zijn als volgt:
Dundee United (Sch) - Hajduk Split (Joe)
AA Gent (Bel) - IFK Goteborg (Zwe)
FC Groningen (Ned) - Guimaraes (Por)
Dukla Praag (Tsj) - Inter Milan (Ita)
Bayer Uerdingen (WDl) - FC Barcelona (Spa)
Spartak Moskou (Sov) - FC Tirol (Oos)
Torino (Ita) - Beveren (Bel)
Glasgow Rangers (Sch) - Bor. Mönchengladbach (WDl)

Jubileum-toernooi Ned. Boksbond:

Arnold Vanderlijde wint zijn partij tegen Egyptenaar met tweede klap

ROTTERDAM — Arnold Vanderlijde heeft vrijdagavond in zijn partij voor de kwartfinales van het jubileum- toernooi van de Nederlandse boksbond slechts 20 seconden nodig gehad om de halve eindstrijd te bereiken. De stijlvolle Limburger schakelde met zijn eerste combinatie, een rechtse gevolgd door een flitsende linkse op de kin, Ihab Abdel-Basert (Egypte) uit. Het was de eerste knock-out van het toernooi, waarin na de kwartfinales tien van de zeventien Nederlandse deelnemers in elk geval zeker zijn van een bronzen medaille.

Na de loepzuivere treffer op de punt van de kin sloeg Abdel-Baset als een blok achterover en viel met zijn hoofd op het onderste ringtouw. Vanderlijde schrok zelf duidelijk van de knock-out. De zilveren medaillewinnaar van de wereld- kampioenschappen dit jaar, wilde onmiddellijk naar zijn tegenstander toegaan, maar dat werd hem verboden door de Oostduitse scheidsrechter Baumgart, die de Nederlander gebaarde in de neutrale hoek te blijven.

Abdel-Baset die buiten bewustzijn op het canvas lag, maar toch weer snel bij zijn positieven kwam, werd later uit voorzorg overgebracht naar een Rotterdams ziekenhuis. Vanderlijde later: "Zo zwaar wil je natuurlijk nooit iemand neerhalen."

Mourad Louati, die twee dagen voor het toernooi zijn deelneming afdwong via een kort geding voor de Amsterdamse rechtbank, bereikte eveneens de laatste vier. De Nederlandse kampioen in het zwaarweltergewicht, haalde kort na de eerste gongslag Ambroso Mlilo met een rechtse hoek naar het canvas. De bokser uit Zimbabwe leek kansloos tegen de zware treffers van Louati maar toonde zijn onvoorstelbaar incasserings- vermogen, dat de Haagse Tunesiër de indruk moet hebben gekregen tegen een eik te boksen. Louati was zo gretig een knock-out te forceren, dat hij in de derde en laatste ronde incorrect ging boksen. Het kwam hem op een openbare waarschuwing wegens duwen te staan. Het reglementaire punt aftrek bracht zijn overwinning op punten echter niet in gevaar.

Georgi Georgiev voorkwam dat in de halve finales van het zwaarwelter- gewicht zaterdag twee Nederlanders elkaar zouden treffen. De 18-jarige Bulgaarse junioren- kampioen, een counter-bokser van het zuiverste water, beschikt over zulke snelle reflexen, dat zijn tegenstanders meestal missen. Dat overkwam ook de Amsterdammer Henk Kappel, die tevergeefs trachtte bij zijn aalgladde opponent te komen. Hij verloor dan ook op punten. De derde Nederlandse zwaarwelter, Jan van Boxtel, won in een zeer matig duel op punten van de Welshman William Teague. Hij is in de halve finales ongetwijfeld kansloos tegen Georgiev.

Twee atleten voor het leven geschorst

INDIANAPOLIS — De Amerikaanse bond heeft vrijdag opnieuw twee atleten een levenslange schorsing opgelegd wegens gebruik van verboden spierversterkende middelen. Nu kregen discuswerper Greg Mcseverney (27) en kogelstoter Joe Zelezniak (35) de zwaarst mogelijke straf te horen. Het bracht het aantal levenslang uitgesloten atleten in korte tijd op zes. Woordvoerder Pete Cava van de atletiekfederatie klonk vastbesloten: "Dit bewijst dat wij, in tegenstelling tot andere landen, de noodzakelijke strijd tegen doping in de atletiek rigoreus hebben aangeboden, want het is een ernstige zaak".

ROTTERDAM — Arn[…] Vanderlijde, hier met behul[…] touwen een vrachtwagen [..] trekkend over de Wilhelm[…] brug in Maastricht in het [..] van de Actie 'Truck Aid', [..] gisteren op in het jubile[…] bokstoernooi in Rotterdam. [..] zijn eerste combinatie na tw[..] seconden sloeg de zilveren [..] daille-winnaar op de [..] reldkampioenschappen de E[..] tenaar Ihab Abdel-Baset kn[..] out. Het was de enige en zeer s[..] le knock-out gisteren in R[..] terdam.

0-0-0-0-0

WIELRENNEN/SANTIA[..] — De Colombiaanse wielre[..] Jose Dario Hernandez heeft [..] elfde editie van de ronde van C[..] li gewonnen.

MALTA AMSTEL SPORTAGENDA

SENTRO DEPORTIVO KÒRSOU **(zwembad)**
geopend van 09.00-12.00/14.00-17.0[..]
dinsdag- en donderdagmorgen geslo[..]

BOWLEN
Damacor Bowling Club (Chuchub[..]
open vanaf 17.00 uur.

ZWEMINRICHTING BARBOUQUET,
zwemkick voor kinderen.

BOKSEN
bokswedstrijden - Riffortplein.

TENNIS
(Amstel Dal e Numa-toernooi)
17.00-20.00 uur 3e ronde- wedstri[..]
CSC-banen, Damacor.

VOETBAL
(VCVF-competitie)
aanvang 16.30 uur:
B-klasse
16.30 uur UNA vs Quick '60 2 - terrein [..]
C-klasse
16.30 uur Willemstad 2 vs Willemst[..] Kintjan;
Amareira vs Quick '60 3 - Fuik;
Bandolino vs AHCCC 3 - Suvek.

* * * * *

ZONDAG

FIETSEN
(Toastmasters Club Simadan)
08.00 uur start sterrit - Postkantoor, Kwartier

TENNIS
(Amstel Dal e Numa-toernooi)
17.00-20.00 uur 3e ronde- wedstri[..]
CSC-banen, Damacor.

ZEILEN
(Wim van der Gulik-trofee)
11.00 uur Sunfish zeezeil- wedstrijden [..]bara Beach.
17.00 uur prijsuitreiking - Asiento-zeil[..]

BASEBALL
(Liga Vruminga)
10.30 uur Super Sport Shop vs Rico[..];
12.30 uur Holiday Beach vs Fatum;
14.30 uur Firestone vs AGT;
16.30 uur Coca Cola vs Marchena Ha[..] - Ballpark Sta. Maria, Salvadorweg.

VOETBAL
(100 jaar Fraters-toernooi)
veteranen
16.00 uur Sithoc vs Jong Holland;
17.45 uur Scherpenheuvel vs Hubent[..]sou - Sithoc-terrein.
(VCVF-competitie)
aanvang 16.30 uur:
B-klasse
Willemstad 1 vs DTS 2 - Kintjan.
C-klasse
DTS 3 vs AHCCC 2 - Vesta;
Quick '60 4 vs DROV - Semikok.

* * * * *

BONAIRE AGENDA

…LITIE: 8000
…ANDWEER: 8222
…ICENTRALE: 8845
…SPITAAL: 8900

…DFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag …08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 …

…ENBARE BIBLIOTHEEK
(…ningstijden voor het publiek)
…ndag en donderdag van 14.00-18.00 …; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/ …00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 …)

(…ingstijden voor lezers)
…sdag van 14.00-19.00 uur.

…TSLUITING: maandag t/m vrijdag …tekende stukken 15.45 uur; gewone …en 16.30 uur.

…VICE CLUBS
…is: donderdagavond 19.30 uur - Hotel …re.
…: informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
…nd Table: elke tweede maandag - …rcentrum Terra Corra.
…ry: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

…STUURSKANTOOR EN BEVOLKING: …00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geo…nd.

…UZIEKBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging …van gelieve contact op te nemen met de … Rudy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

…LITIECLUB (Weg naar Willemstoren): …pend op vrijdag van 20.00-24.00 uur; za…dag van 12.00-24.00 uur.

…REEKUUR (gezaghebber): elke donder…g van 09.00-11.00 uur op het Be…uurskantoor, Kralendijk; laatste donder… van de maand van 10.00-12.00 uur te …con.

…NTOONSTELLING (**8 november**): …00-22.00 uur handvaardigheids- artike…- in het wijkcentrum.

…RKDIENSTEN
…t Bernarduskerk Kralendijk:
…elijks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00 …
…romotokerk Antriol:
…elijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00
…ovicuskerk Rincon:
…lijks, ook zondag, 19.30 uur.

…CHTENBEZORGING doorgeven … mevr. A. Wong- Loi- Sing, Kaya …ique 4.

Economisch Bulletin geeft sombere vooruitzichten

Importvervanging volgens VBC geen oplossing voor problemen

WILLEMSTAD — De Vereniging Bedrijfsleven Curaçao betwijfelt of het importvervangend beleid van de regering zal leiden tot het gewenste economisch herstel.

In het Economisch Bulletin van de VBC worden het importverbod op een groot aantal producten, de corruptie- affaires en het begin van een moeizaam afslankings- proces bij overheids- NV's als de belangrijkste economische gebeurtenissen in de periode juli- september genoemd. Teneinde verbetering te brengen in de slechte economische toestand voert de regering een importvervangend beleid. Of hiermee het beoogde resultaat bereikt wordt valt te betwijfelen, omdat werkelijk herstel alleen verwezenlijkt kan worden indien er voldoende deviezen worden gegenereerd. Een beleid dat gericht is op de export van goederen en diensten dient volgens de VBC dan ook prioriteit te krijgen.

De corruptie schandalen die ook in de internationale pers aandacht kregen hebben een negatieve uitwerking op het toch al niet zo goede investerings- klimaat. Het aanprijzen van Curaçao als vestigings- plaats voor bedrijven wordt hierdoor bemoeilijkt. Gedwongen door de economische omstandigheden hebben de overheden besloten om de subsidie- kranen naar de overheids- NV's dicht te draaien. Ten aanzien van het saneren van het overheids- apparaat zelf zijn op enkele kleine punten na nog geen besluiten genomen. Wel is in samenwerking met Berenschot een sanerings- rapport opgesteld.

De sectoren van toerisme, offshore, transport en olie brengen 85 procent van de deviezen van de Antillen op. Sinds 1982 loopt het inkomen van deze sectoren samen terug, voornamenlijk vanwege afname uit de toeristen-, olie- en transport- sector. Vorig jaar was een uitzondering, dankzij de eenmalige impuls van afvloeiings- gelden bij het vertrek van de Shell. De vooruitzichten voor volgend jaar zijn een forse afname in de off- shore en olie- sector. Het reeds merkbare herstel van de toeristen- en transport- sector zal dit niet kunnen compenseren.

Voor wat de toeristen- sector betreft was er van januari tot juni van dit jaar een toename van 12 procent in het aantal cruisetoeristen vergeleken met de dezelfde periode vorig jaar. Het verbijf toerisme vertoonde echter geen groei, en tegenover een daling in het aantal Amerikaanse toeristen met zeven procent en Venezolaanse toeristen met maar liefst 48 procent staat een stijging van 572 Canadese toeristen in de eerste helft van vorig jaar tot 4989 dit jaar. Ook de bezettingsgraad van de hotels steeg met 8,3 procent, hetgeen duidt op een langer verblijf een positieve ontwikkeling is.

Het scheepsverkeer van tankers en toeristenschepen nam respectievelijk met 16,8 en 12,8 procent toe. Het aantal vracht- en passagiers- schepen daalde met 13,7 procent. Er was een toename van twee procent aan geloste lading en een teruggang van 22 procent voor geladen lading. De invoer van goederen nam toe met 16 procent als gevolg van grotere koopkracht door de afvloeiingen van de Shell, en om dezelfde reden nam ook de invoer van Japanse auto's met 16 procent toe.

Het aantal nieuw ingeschreven bedrijven in het handels- register nam toe met negen procent, maar er was tegelijkertijd sprake van liquidatie van een groot aantal bedrijven. De kredietverlening van commerciële banken nam af met 12 procent, met name door een teruggang van leningen aan ondernemingen. Dat is geen goed teken, aldus de VBC, omdat daling van de productieve kredieten en consumptieve leningen naast het uitblijven van een groei van hypothecaire leningen duidt op geen of geringe economische activiteit. De grote Shell- uitkeringen hebben zich vrijwel direct vertaald in een toename van de spaartegoeden met 9,6 procent.

De Conclusie is dat hoewel de betalingsballans voor het eerste kwartaal van dit jaar niet ongunstig is er sedert 1983 sprake is van een fundamentele onevenwichtigheid. Het gunstige beeld is te danken aan de incidentele injectie door het vertrek van de Shell, en voor de komende jaren lijkt een daling van deviezen- inkomsten niet te voorkomen, met alle gevolgen van dien. Het beleid van de regering voor het verminderen van het tekort op de goederenrekening via importvervanging is waarschijnlijk niet het gewenste resultaat hebben, aangezien de deviezen grotendeels uit dienstverlening komen. De Antillen moeten juist deze sectoren verder uitbouwen en versterken, met een offensief, en geen defensief, economisch beleid. Hoewel de overheid zich steeds meer hiervoor inzet lijkt de ontwikkeling traag te verlopen.

Omdat niet alle energie hieraan wordt besteed (er gaat bijvoorbeeld veel energie naar import- vervanging), komt men er niet aan toe om de nog altijd bestaande investerings- belemmerende knelpunten zoals inflexibele arbeids- wetgeving, concurrentie- positie, bureaucratie en een minder verantwoord financieel overheids- beleid uit de weg te ruimen. Dat is volgens de VNC ook het geval bij het nemen van specifieke voor een noodzakelijk innovatief proces bij de bestaande deviezen- sectoren. Hierbij kan gedacht worden aan een masterplan voor toerisme, belastings- faciliteiten voor de binnenstad en kleine hotels, aanpassing van de wetgeving voor nieuwe off- shore activiteiten alsmede de invoering van een fringe benefit- regeling en een regeling om als toerist invoerrechten- vrij te kunnen winkelen in de stad.

Zakenvaria

Het voorheen in de Schrijnwerkers- straat gehuisveste Kas di Arte, kreeg deze week een nieuw en groter onderkomen. De zaak, waarin lokaal vervaardigde kunst- nijverheids- producten verkrijgbaar zijn, is tegenwoordig in de Breedestraat in Otrabanda gesitueerd.

Collecte voor Bijbelgenootschap

WILLEMSTAD — Als afsluiting van de bijbelweek vindt in het weekeinde van acht en negen november in vrijwel alle kerken op Curaçao, Aruba en Bonaire een collecte plaats voor het bijbel- vertaalwerk van het Antilliaans Bijbelgenootschap. De jaarlijkse kosten van de Bijbelgenootschap voor het vertaalwerk alleen zijn al meer dan 150.000 gulden. Dit moet door middel van donaties en giften worden opgebracht. De Bijbelgenootschap vraagt dan ook de steun van de hele bevolking van de Benedenwindse Eilanden om dit gigantische project dat jaren zal duren royaal te steunen. Daarom is er elk jaar een collecte voor dit werk in de diensten van Bijbelzondag 9 november en de daaraan voorafgaande zaterdag. Donaties zijn ook welkom op de rekeningen: giro 517313; ABN 2615518 en MCB 143880.

BEIRUT — Palestijnen in geheel Libanon zijn in hoogste staat van paraatheid en maken zich klaar voor een militair offensief tegen de Shi'itische milities, zo hebben 2 Palestijnse guerrilla- organisaties gezegd. Intussen gaan de zware gevechten bij het kamp Bourj Al-Barajneh door. Hierbij vielen al 17 doden waaronder 7 kinderen.

*****

Overheidsrapport niet enige boosdoener

Fundashon Aporte ziet uitvoering Rapport Berenschot niet zitten

WILLEMSTAD — Het veel besproken rapport Berenschot is ook door de stichting "Aporte" geëvalueerd. Over het algemeen is de organisatie het niet zo eens met de maatregelen die daarin als noodzakelijk worden opgesomd. Naast massale ontslagen en privatisering van overheids- bedrijven, zouden in elk geval nationale maatregelen genomen moeten worden ter stimulering van de economie, aldus de stichting die ook vraagtekens plaatst bij de haalbaarheid van de maatregelen.

Fundashon Aporte heeft al eerder publicaties uitgegeven waarin een bepaalde stellingname ten aanzien van het politieke en economische beleid van de Nederlandse Antillen naar voren wordt gebracht. Zo werd nu het rapport Berenschot onder de loep genomen.

Dat het overheids- apparaat gesaneerd moet worden, is een feit, aldus de stichting Aporte, in de wijze waarop dat moet gebeuren heeft het rapport echter gefaald. Het grootste probleem dat de Antillen momenteel kent is het feit dat gehele economie in een structurele crisis verkeert. Een te groot overheids- apparaat vormt daar een onderdeel van, maar is niet alleen de boosdoener. Om die crisis aan te pakken zouden er dan ook algemene structurele maatregelen genomen moeten worden ter stimulering van de economie.

Het is ook niet noodzakelijk om het tekort op de overheidsbegrotingen volledig weg te werken, zo meent de stichting. Over de gehele wereld wordt een controleerbaar en politiek haalbaar tekort gehandhaafd dat bewezen geen negatieve gevolgen heeft te hebben voor de ontwikkeling van de economie. Deze stelling verdedigt de organisatie door te stellen dat financiële instituten als het IMF en de Wereldbank nooit adviezen geven om een begrotings- tekort volledig weg te werken.

Een ander punt in het rapport Berenschot is de privatisering van bepaalde overheids- instellingen. Dit is echter geen zaligmakende oplossing, zo meent "Aporte". Niet alleen twijfelt de organisatie eraan of privatisering bijvoorbeeld wel een prijsverlaging tot gevolg zou hebben, maar veel belangrijker noemt "Aporte" het dat juist in crisistijden de overheid een belangrijke rol heeft bij het nemen van maatregelen ter opleving van de economie. Dit gezien het feit dat de particuliere sector niet het algemeen belang voor ogen heeft, maar winsten streeft. Bovendien vreest "Aporte" dat privatisering van overheids- instellingen ernstige sociale gevolgen zou kunnen hebben, bijvoorbeeld door de ontslagen die daarmee gepaard kunnen gaan.

De meest opvallende maatregel in het rapport is echter massaal ontslag van overheidswerknemers bij de verschillende diensten en departementen. Terecht heeft deze maatregel veel kritiek gehad, zo meent "Aporte", want dit is slechts theoritisch benaderd, terwijl het sociale aspect niet aan de orde komt. Dit terwijl massaal ontslag betekent dat het brood van vele families in gevaar komt. Dat aan ontslag bij de sanering van het overheids- apparaat niet te ontkomen valt, wordt door de organisatie erkend, echter de sociale aspecten daarvan moeten wel in ogenschouw genomen worden, terwijl "Aporte" zich tevens afvraagt of de overheid wel over voldoende financiële middelen beschikken, bijvoorbeeld voor de wachtgeld- regeling waar alle ontslagen ambtenaren voor in aanmerking komen.

Terwijl "Aporte" het betwijfelt of de mogelijkheden voor uitvoering van het rapport überhaupt wel aanwezig zijn, noemt de stichting het zeer belangrijk dat de overheid, als uitvoerend orgaan van de maatregelen, het benodigde vertrouwen wekt bij de bevolking die immers opdraait voor de maatregelen. Dat zou bijvoorbeeld verlaging van de salarissen van de ministers en gedeputeerden inhouden, aldus "Aporte", terwijl het vertrouwen van de particuliere sector versterkt moet worden door het scheppen van een gezond investerings- klimaat.

Het rapport zoals het nu op tafel ligt, is volgens "Fundashon Aporte" onuitvoerbaar: er moeten structurele maatregelen genomen worden die veel meer behelzen dan alleen het overheidsapparaat terwijl die maatregelen moeten worden genomen op basis van overleg met alle betrokken partijen.

WILLEMSTAD — Een 64-jarige vrouw werd onlangs beroofd van haar handtas waar behalve 75 gulden ook enkele loten in zaten. Met een van deze loten (van de illegale loterij) had de vrouw gewonnen. De politie, bij wie de beroofde vrouw aangifte had gedaan, deed een slimme zet en wachtte de 26-jarige berover op in het nummerkantoor waar hij uiteraard zijn geld kwam innen. De man zag zich zonder geld, maar met handboeien de deur uitgaan, op weg naar het politie- bureau.

Premier naar Venezuela

WILLEMSTAD — Minister-president Don Martina is naar Venezuela afgereisd om de officiële opening van een van de grootste hydro- electrische complexen ter wereld, de "Central Hidroelectrica Raul Leoni" bij te wonen. De premier ving hiervoor een uitnodiging en wordt vergezeld door de heren Frank Elstak, particulier secretaris van de minister- presi… …u Buitenlandse Betrekkingen.

Bonaire trekt aan Club Mediterrané

WILLEMSTAD — Minister van Ontwikkelings- samenwerking Jopie Abraham vertrekt vandaag naar Sint Maarten voor besprekingen met een vertegenwoordiger van Club Méditerranée over de mogelijkheid van een vestging op Bonaire of een ander Antilliaans eiland.

Naar Abraham gisteren verklaarde zijn de contacten reeds enige tijd geleden op gang gebracht, en zal de vertegenwoordiger aan alle eilanden een bezoek brengen en besprekingen voeren met toeristische organisaties. Bonaire is zeer geïnteresseerd in vestiging van een Club Méditerranée op het flamingo- eiland, en heeft reeds een locatie op het oog in Sorobon, waar zich zoals bekend reeds een nudisten- hotel bevindt. Overal waar de club zich tot nu toe gevestigd heeft is het een succes geworden, aldus Abraham, omdat het gaat om een kapitaalkrachtige organisatie met vier tot vijf miljoen leden, die een hotel van 300 kamers die doorlopend bezet zijn kan garanderen. Bovendien gaat het om toeristen met geld om uit te geven, aldus de Bonaireaanse minister.

Dat er 15 jaar geleden op Curaçao negatief gereageerd is op vestiging van een dergelijk club is geen reden voor Bonaire om na 15 jaar niet ernaar te streven, zo zei hij. Toen stelde men dat er sprake zou zijn van onzedelijke praktijken, met name prostitutie met gebruik van lokale vrouwen, in dergelijke hotels. Dit vindt Abraham onzin, omdat niets in die richting hem gebleken is uit de informatie waar hij over beschikt. Hij wees op het nudisten- hotel op Bonaire waar in het begin ook veel tegenstand over bestond. Daar gebeurt bij zijn weten ook niets onzedelijks, en dat die mensen achter een schutting naakt lopen is dan geen enkel probleem.

"Ik denk niet dat je dat hotel onzedelijk kunt noemen of bevorderend voor immoraliteit omdat er mensen zijn die in bomen klimmen of onder de schutting proberen door te kijken om iets te zien," aldus Abraham, die vond dat men voor onzedelijke praktijken eens moest kijken naar het prostitutie- centrum van campo en er geen dubbel moraal op na moest houden. Bovendien is hen uit gesprekken met de vakbond Horecaf, die destijds de meeste kritiek had, gebleken dat het niet om onzedelijkheid of iets dergelijks ging, maar om de financiële eisen die aan het eilandgebied gesteld werden om de club hier te vestigen. Er zijn echter 15 jaar voorbijgegaan, en een feit is dat de clubs het overal goed doen en voor toeristen zorgen, zo zei hij.

Ingezonden

Internationaal Service- en Telecommunicatie Centrum?

VERLEDEN WEEK HEEFT in alle kranten een waarschuwing van de directeur van de Landsradio gestaan dat het absoluut verboden is om telex- en telefax- services aan derden te verlenen. Het is vreemd dat blijkbaar niemand de zeer negatieve gevolgen heeft gezien van wat dit verbod kan hebben voor de economische ontwikkeling van ons eiland. Commerciële service- verlening op het gebied van telecommunicatie door het bedrijfsleven is een internationaal snel groeiend verschijnsel. Ook in landen zoals Nederland waar telecommunicatie een overheids- monopolie is.

Deze service- verlening geschiedt zowel door ondernemingen die uitsluitend telecommunicatie- services (telex, telefax en telefoon) verlenen als door zg. business- service bureaus waarvan telecommunicatie een onderdeel van hun service- pakket is, velen van hen zijn in Internationale Trade Centers gevestigd. Deze bedrijven voldoen aan een zeer grote behoefte, genereren zowel direct als indirect economische activiteiten en worden absoluut niet beschouwd als een concurrent van de lokale telefoon- en telegraaf- bedrijven.

Op het terrein van moderne tele- communicatie en andere zakelijke diensten ontstaan ook steeds meer internationale netwerken op commerciële basis, landen die hieraan niet kunnen meedoen (zoals blijkbaar Curaçao) zullen op het gebied van internationale service- verlening — ook bij het toerisme uiteindelijk de boot missen.

Van mijn net te openen business- service bedrijf, waarvan telecommunicatie een onderdeel had moeten zijn, werd verleden week — voordat hun advertentie was geplaatst — met verwijzing naar een wet uit 1909 mijn telex afgesloten door Landsradio, vanwege het feit dat ik telex- services aan derden aanbood. Voorbijgaand aan het feit dat ik eens ben met de manier van optreden van Landsradio in mijn geval, respecteer ik uiteraard de wet; maar wil ik iedereen die Curaçao vooruit wil zien gaan — in het bijzonder onze bestuurders — attenderen op de enorm negatieve gevolgen voor onze economie die de strikte toepassing van deze wet kan hebben. In feite zijn vele telex- klanten en andere ondernemingen onbewust in overtreding.

Hotels, scheepsagenten, computer- service maatschappijen, trust- ondernemingen, financiële instellingen, de nieuwsmedia, I.T.C. in de huidige vorm, notarissen / advocaten etc., allen wiens naam de aansluiting niet staat —.

Hoe wordt bepaald dat zij in overtreding zijn en waar loopt die grens? Uiteraard zal deze wet ook een enorm obstakel worden voor ons toekomstig Trade Center en andere internationale Hi-Tech- en Service- projecten. Derhalve wil ik, in eerste instantie als verontruste ondernemer, de betreffende minister in overweging geven de wet dusdanig te laten moderniseren, dat particulier initiatief op het gebied van telecommunicatie- services in de praktijk uitvoerbaar wordt gemaakt; en niet zoals nu in vorm van mogelijke concessies die blijkbaar nooit worden verleend. Als straks in 1988 bij het klaar komen van het Trade Center met verwijzing naar een wet uit 1909 wordt gezegd "dat kan niet bij ons", wel ajo Curaçao, zij gaan dan wel naar Barbados.

R. DE HAAN
Inter-Service Couriers

Radio-actieve rendieren verplaatst

STOCKHOLM — Ongeveer 5.000 rendieren uit de provincies Jamtland en Vasterbotten in het noorden van Zweden worden de komende weken naar het zuidelijker gelegen Dalarna gebracht. Hiertoe heeft het Zweedse kabinet besloten.

Men hoopt met de overbrenging naar de zuidelijkere weidegebieden het cesiumgehalte in de rendieren te verminderen. Na het ongeluk in de kerncentrale van Tsjernobyl in de Oekraïne hadden metingen bij enkele duizenden rendieren radioactieve waarden van ver boven de toelaatbare grens te zien gegeven. De dieren zullen in speciaal uitgeruste vrachtwagens worden vervoerd en zullen tot 20 april 1987 in Dalarna blijven.

De twee provincies in Noord-Zweden zijn de komdende vijftig jaar volgens deskundigen als weidegebieden voor rendieren radioactief besmet.

SEDUKAL presenteert:

een speciaal Nederlandstalig diskussieprogramma.

Onderwerp:
de plaats van het papiamentu in het onderwijs.

Panelleden:
- Frater Anton van Oirschot
- Prof. dr. F.W. Prins
- Dr. Nelly Prins Winkel.

Uitzending:
Telecuracao, 10-11-'86, 7 uur 's avonds.

Dienstverlening van de overheid van Curaçao.

GOBIERNU DI KORSOU

KAMPAÑA PA ERADIKA SANGURA
"AEDES AEGYPTI" I LIMPIESA DI KORSOU

Gobièrnu di Kòrsou ta partisipá ku durante e siman di djaluna dia 10 di novèmber te i ku djabièrnè dia 14 di novèmber 1986, kontrolùr di Servisio Kuido Médiko i di Sanidat ta inspekshoná kada kas den siguiente kaya i bario:

- Goede Hoop situá nort wèst di Janwé - Cerritu - Bloemhof - Jonchi - Rijkenberg - Girouette - Chango - Visser - Maria Bor - Germain Wallé - Kl. Kwartier - Chobolobo - Saliña parti ost di Schottegatweg Oost - Kl. Davelaar - Korporaal - Janwe - Toni Kunchi - Zeelandia.
- Domi - Seru Domi - Habaai - Schottegatweg Wèst - Welgelegen - Sta. Helena - Marchena - Nijlweg.
- Constancia - Blee Fama - Calabari - Hondurasweg - Mexicoweg - Guatemalaweg - Paraguayweg - Argentinaweg - Yucatanweg - Colombiaweg - Demeraraweg - Kansasweg - Vuurlandweg - Bonavista - Bellevue - Normandie.
- Sto. Domingoweg - Manhattanweg - Los Frailesweg - Dominicaweg - Anguillaweg - Tobagoweg - St. Luciaweg - St. Vincentweg - St. Kittsweg - Trinidadweg - Barbadosweg - Tortolaweg - Eleutheraweg - La Guiaraweg - Abacoweg - Pto. Ricoweg - Acklingsweg - Bequiaweg - Cubaweg - Avesweg - Los Roquesweg - St. Barthsweg - Baraonaweg - St. Croixweg - Guadeloupeweg - Sombreroweg - Montserratweg - Pinosweg - Bermudaweg - Exumaweg - Martiniqueweg - Swanweg - Kaya Bastimentos - Turneffeweg - Parti suit di Winston Churchillweg for di Cubaweg te Rio Canario - Orchillaweg - Inaguaweg - Berryweg - Lawaweg - Androsweg - Nevisweg - Mayaguanaweg - Jamaicaweg - Tintamareweg.

Koordinador di Kampaña,
Ing. W.M. Franco.

Dept. R.P.

DEPARTEMENT VAN HANDEL, INDUSTRIE EN WERKGELEGENHEID

Maximum prijzen eilandgebied CURACAO, ingaande 7 november 1986;

	verpakking	kleinhandel	consument
KOFFIE			
Moccona instant			
(goud)	6/200 gr.	f. 69.41	f. 12.41
(goud)	12/50 gr.	f. 38.21	f. 3.41
(rood)	6/200 gr.	f. 58.91	f. 10.54
(rood)	12/50 gr.	f. 34.27	f. 3.09
(decafe)	12/50 gr.	f. 36.70	f. 3.29
Douwe Egberts roasted			
(decafe)	12/250 gr.	f. 57.30	f. 5.10
(excellent goud)	12/250 gr.	f. 58.86	f. 5.65
(aroma rood)	24/250 gr.	f. 104.33	f. 4.65
(plaza espresso)	12/250 gr.	f. 53.67	f. 4.79
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
(rosta)	24/250 gr.	f. [illegible]	f. 4.30
(kleintjes koffie)	12/10 X 5,5 gr.	f. 34.19	f. 3.10
THEE			
Red Rose	72/50 X 2 gr.	f. 221.67	f. 3.36
	144/25 X 2 gr.	f. 228.82	f. 1.73
Pickwick			
(China teabags)	12/20 X 4 gr.	f. 17.48	f. 1.59
(ceylon)	24/20 X 2 gr.	f. 26.88	f. 1.22
(tea for one)	24/20 X 1,5 gr.	f. 21.58	f. 1.00
BABYVOEDING			
Liga	24/175 gr.	f. 38.68	f. 1.72
(junior)	24/200 gr.	f. 43.60	f. 1.96
Milupa (7 granen)	20/200 gr.	f. 22.13	f. 1.23
Molenaar (7 granen)	12/200 gr.	f. 12.87	f. 1.19
(knusperplus)	20/200 gr.	f. 43.10	f. 2.39
(tarwebloem)	12/200 gr.	f. 13.69	f. 1.27
(rijstebloem bordklaar)	12/200 gr.	f. 13.69	f. 1.27
MAISMEEL			
P.A.N. (wit)	20/1 kg.	f. 12.58	
	24/1 kg.	f. 15.10	f. 0.70
MELKPOEDER			
Coast instant	24/400 gr.	f. 58.91	f. 2.69
Nespray	12/1000 gr.	f. 29.92	f. 2.76
MELKPOEDER			
Merry instant	12/900 gr.	f. 59.76	f. 5.39
instant	6/1800 gr.	f. 55.99	f. 10.08
instant	6/2500 gr.	f. 79.23	f. 14.27
MARGARINE			
Blue Band			
(papierenwikkel)	40/250 gr.	f. 33.82	f. 0.88
Remia (soft)	12/500 gr.	f. 16.91	f. 1.57
(planten)	20/250 gr.	f. 13.80	f. 0.72
(halvarine)	20/250 gr.	f. 13.17	f. 0.73
(DEX)	40/250 gr.	f. 23.58	f. 0.65
	40/250 gr.	f. 23.31	f. 0.64
Becel	24/250 gr.	f. 33.41	f. 1.54
SUIKER			
Domino (wit)	12/5 lbs.	f. 23.71	f. 2.14
ROOMBOTER			
Lita			
(gezouten en ongezouten)	40/½ lbs.	f. 47.37	f. 1.29
MELK IN BLIK			
Coast			
(gecondenseerd gesuikerd)	120/78 gr.	f. 38.31	f. 0.34
(gecondenseerd gesuikerd)	48/397 gr.	f. 43.75	f. 0.99
(geëvaporeerd ongesuikerd)	96/170 gr.	f. 37.16	f. 0.42
(geëvaporeerd ongesuikerd)	48/410 gr.	f. 41,53	f. 0.93
Friesche Vlag			
(gecondenseerd ongesuikerd)	96/170 gr.	f. 49.84	f. 0.56
(gecondenseerd ongesuikerd)	48/410 gr.	f. 49.51	f. 1.11
GEZOUTEN VIS			
Gorton	60/450 gr.	f. 298.74	f. 5.27
Gaviota	60/450 gr.	f. 269.60	f. 4.86

Voor wat betreft de eilandgebieden BONAIRE en CURACAO;

MEDICIJNEN	fab./merk		
MARVELON 3 X 21	ORGANON	f. 13.34	f. 16.68

Eerstvolgende publikatie geschiedt op 4 december 1986.
Prijsverhogingen dienen uiterlijk op 1 december 1986 aangevraagd te worden.

De Minister van Handel, Industrie en Werkgelegenheid.

100 JAAR FRATERS

In het kader van de viering 100 JAAR FRATERS OP CURACAO:
Een wervelende muzikale show getiteld
PA NOS NO LUBIDA
13 nov. Gala Première à f. 30,- Aanvang 8.00 uur
14-17-18 november à f. 10,- Aanvang 8.30 uur
In Centro Pro Arte
Kaartverkoop:
Mensing's Caminada
van Dorp Promenade
van Dorp Otrabanda
Boekhandel Salas — V.G.K.S.
Complete Kitchen — C.P.A.

OPENBARE VERKOPING

Op donderdag 13 november 1986, des morgens om 10.00 uur, zal ten overstaan van één der notarissen van het kantoor Smeets & Thesseling of hun waarnemer ten kantore aan de Emancipatie Boulevard 18 in het openbaar worden verkocht krachtens artikel 1203 van het Burgerlijk Wetboek van de Nederlandse Antillen:

a. een perceel grond, bekend als kavel nummer 115 van het verkavelingsplan "JAN THIEL", groot 1.760 m2, gelegen op JAN THIEL in het tweede district van Curacao, nader omschreven in meetbrief nummer 193 de dato 27 juni 1966,

b. een perceel grond, bekend als kavel nummer 116 van het verkavelingsplan "JAN THIEL", groot 1.760 m2, gelegen op JAN THIEL in het tweede district van Curacao, nader omschreven in meetbrief nummer 194 de dato 27 juni 1966,

met het op die percelen gebouwde, plaatselijk bekend als Kaya Papillon 17 (ook bekend als Jan Thiel 115).

De veilingcondities liggen vanaf 8 dagen vóór de veiling ten kantore van voornoemde notarissen ter inzage.
De condities houden ondermeer in de bepaling, dat van iedere bieder gevorderd kan worden dat hij, ter nakoming van zijn bod en verdere verplichtingen, een bankgarantie of andere zekerheid stelt.
De executant behoudt zich het recht voor de veiling uit te stellen en op te houden zonder de verplichting daarvoor de reden(en) te noemen.

SMEETS & THESSELING
notarissen
Emancipatie Boulevard 18
Alhier.
Tel.: 74222/78222.

Het Bestuur van de Stichting Mgr. P.I. Verriet Instituut

heeft de eer U uit te nodigen voor een receptie ter gelegenheid van het afscheid van haar direktrice

mevrouw A.M. Bremmers

op zaterdag 15 november in het Mgr. P.I. Verriet Instituut, Saliñachweg 20, van 10.00 tot 12.00 uur.
Na 26 jaar toewijding en inzet voor het gehandicapte kind zal zij van haar welverdiende pensioen gaan genieten.

Het Bestuur van de Stichting Mgr. P.I. Verriet Instituut

ENFASIS

ORGANO DI ENSEÑANSA I EDUKASHON

ENSEÑANSA NA BONEIRU 1986 nr. 3 — Aña 10

E siman akí ENFASIS a sali ku un edishon dediká na ENSENANSA NA BONEIRU.

E relashon entre Kòrsou ku Boneiru ta desaroyando na un manera favorabel. Ambos isla ke kooperá ku otro den espíritu di igualdat. Spesialmente riba tereno di enseñansa tin un relashon di kooperashon estrecho.

Si bo ta abonado riba un kerant i bo no a risibí bo ENFASIS, yama Distrike na telefon: 70304
70503
70504

ENFASIS UN SERVISIO MAS DI SEDUKAL

FAILLISSEMENT CURAPLAST N.V.

De curator maakt hierdoor bekend dat de

VERIFICATIE-VERGADERING

die in overleg met de Rechter-Commissaris eerder werd uitgesteld thans zal plaatsvinden op 28 november a.s. om 8.00 uur in één der zalen van het Gerechtsgebouw Wilhelminaplein 4, Alhier.

de curator,
mr. drs. R.E. Blaauw.
Pietermaai 23
Curacao.